

**Cijfers over
incidentie,
prevalentie,
ziekte en sterfte**

Hart- en vaatziekten in Nederland 2021

Hart- en vaatziekten in Nederland, 2021

Gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek en Dutch Hospital Data onder
redactie van:

Y. Koop^{1,2}, R.H. Wimmers¹, I. Vaartjes², M.L. Bots²

¹ Hartstichting, Den Haag

² Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde, Universitair
Medisch Centrum Utrecht, Utrecht

Den Haag: Hartstichting, december 2021

Inhoudsopgave

1	Sterfte aan hart- en vaatziekten	4
	Samenvatting	4
	1.1 Sterfte	6
	1.2 Trends in sterfte	15
	Bijlage 1 Sterfte vanwege hart- en vaatziekten volgens TNO-indeling	25
2	Ziekenhuisopnamen voor hart- en vaatziekten.....	27
	Samenvatting	27
	2.1 Klinische ziekenhuisopnamen	30
	2.2 Trends in klinische ziekenhuisopnamen.....	38
	2.3 Dagopnamen	46
	2.4 Trends in dagopnamen	47
	Bijlage 1 Ziekenhuis- en dagopnamen vanwege hart- en vaatziekten volgens TNO indeling.....	50
3	Kerncijfers over ziektebeelden binnen hart- en vaatziekten	55
	3.1 Inhoud	55
	3.2 Methode en bronnen	56
	Kerncijfers hart- en vaatziekten	58
	Kerncijfers ischemische hartziekten	60
	Kerncijfers acuut hartinfarct	62
	Kerncijfers angina pectoris	66
	Kerncijfers hartfalen	68
	Kerncijfers boezemfibrilleren	74
	Kerncijfers cardiomyopathie	80
	Kerncijfers beroerte.....	82
	Kerncijfers herseninfarct.....	86
	Kerncijfers intracerebrale bloeding.....	88
	Kerncijfers subarachnoïdale bloeding.....	90
	Kerncijfers transient ischemic attack (TIA)	92
	Kerncijfers aneurysma van de abdominale aorta (AAA).....	94
	Kerncijfers perifere arterieel vaatlijden.....	96
	Kerncijfers aangeboren hartafwijkingen.....	98

1 Sterfte aan hart- en vaatziekten

Y. Koop^{1,2}, R.H. Wimmers¹, I. Vaartjes², M.L. Bots²

¹ Hartstichting, Den Haag

² Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde,
Universitair Medisch Centrum Utrecht, Utrecht

Samenvatting

Sterfte

In 2020 zijn in Nederland in totaal 36.579 mensen overleden aan hart- en vaatziekten, 18.168 mannen en 18.411 vrouwen:

- Mannen overlijden op jongere leeftijd aan hart- en vaatziekten dan vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij overlijden aan hart- en vaatziekten was 78 jaar voor mannen en 84 jaar voor vrouwen.
- Vrouwen overlijden vaker dan mannen aan een beroerte en hartfalen, terwijl mannen vaker overlijden aan een acuut hartinfarct.
- In totaal overleden er 2.798 mannen en 1.914 vrouwen aan een acuut hartinfarct in 2020. De gemiddelde leeftijd bij overlijden aan een hartinfarct was 75 jaar voor mannen en 81 jaar voor vrouwen.
- In totaal overleden er in 2020 3.819 mannen en 5.021 vrouwen aan een beroerte. De gemiddelde leeftijd bij overlijden aan een beroerte was 79 jaar voor mannen en 84 jaar voor vrouwen.
- In totaal overleden er in 2020 3.145 mannen en 3.985 vrouwen aan hartfalen. De gemiddelde leeftijd bij overlijden aan hartfalen was 84 jaar voor mannen en 88 jaar voor vrouwen.
- In totaal overleden er 27.443 mannen aan hart- en vaatziekten in 1980 en 18.168 in 2020, voor vrouwen was dit 23.803 in 1980 en 18.411 in 2020.
- Het voor de leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde sterftecijfer voor hart- en vaatziekten is in de periode 1980-2020 voor mannen met 72% gedaald en voor vrouwen met 66%.
- Acuut hartinfarct heeft de grootste afname in het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde sterftecijfer in de periode 1980-2020, bij mannen 90% en bij vrouwen 88%.

COVID

- De sterfte in de categorie overige doodsoorzaken is toegenomen van 26.650 in 2019 naar 47.460 in 2020. Deze stijging wordt veroorzaakt door sterfte aan de gevolgen van COVID.
- In 2020 zijn er 9.375 vrouwen en 10.763 mannen overleden aan de gevolgen van COVID, de gemiddelde leeftijd bij overlijden was respectievelijk 84 en 80 jaar.
- De COVID gerelateerde sterfte is het hoogst in de leeftijdsgroepen 75-84 en 85-94 jaar voor zowel mannen en vrouwen.

Vergelijking met 2019

- Het totale aantal overledenen aan hart en vaatziekten is met 4,2% gedaald voor vrouwen, deze daling is met name zichtbaar in de leeftijdsgroepen vanaf 55 jaar. Deze daling is mogelijk gerelateerd aan de COVID gerelateerde oversterfte.
- Bij mannen is een lichte daling van 0,2% zichtbaar van de totale sterfte aan hart en vaatziekten in 2020 ten opzichte van 2019. Bij mannen is een stijging zichtbaar in de totale sterfte aan hartfalen van 3,3% (3.044 in 2019 en 3.145 in 2020).

1.1 Sterfte

In 2020 overleden er in Nederland iets meer vrouwen dan mannen aan hart- en vaatziekten (tabel 1), namelijk 18.168 mannen en 18.411 vrouwen. Het gemiddelde aantal per dag is voor mannen en vrouwen gelijk, gemiddeld 50 mannen en 50 vrouwen overlijden per dag aan hart- en vaatziekten. Het aandeel van hart- en vaatziekten aan de totale sterfte was 22% voor zowel mannen en voor vrouwen. In tabel 2 is te zien dat naarmate de leeftijd toeneemt ook het aantal personen dat aan hart- en vaatziekten sterft toeneemt. De sterfte aan hart- en vaatziekten is voor vrouwen hoger in de leeftijdsgroepen vanaf 85 jaar in vergelijking met mannen, in deze groepen is het absolute aantal vrouwen ook hoger dan het aantal mannen. Kwaadaardige nieuwvormingen, of kanker, vormen voor zowel mannen als vrouwen de belangrijkste doodsoorzaak in Nederland met een aandeel van respectievelijk 29% en 25% in de totale sterfte. Naast hart- en vaatziekten en kanker vormen ziekten van de ademhalingsorganen, psychische en gedragsstoornissen en ziekten van het zenuwstelsel en zintuigen belangrijke oorzaken van overlijden. Overlijden aan de complicaties van dementie valt zowel onder de groep psychische en gedragsstoornissen als ziekten van het zenuwstelsel (in 2020 betrof dit 5.085 mannen, gemiddelde leeftijd bij overlijden was 85 jaar en 9.606 vrouwen, gemiddelde leeftijd bij overlijden was 87 jaar). Onder de groep overige doodsoorzaken valt onder andere (complicaties van) diabetes mellitus (dit betrof in 2020 1.446 mannen, gemiddelde leeftijd bij overlijden was 76 jaar en 1.350 vrouwen, gemiddelde leeftijd bij overlijden was 82 jaar). Er is een sterke stijging zichtbaar in overige doodsoorzaken van 78% (26.650 in 2019 en 47.460 in 2020), deze stijging wordt veroorzaakt door sterfte aan de gevolgen van COVID. In 2020 zijn er 9.375 vrouwen en 10.763 mannen overleden aan de gevolgen van COVID, de gemiddelde leeftijd bij overlijden was respectievelijk 84 en 80 jaar.

Tabel 1.1 Doodsoorzaken in Nederland in 2020. Absolute aantallen, percentages en gemiddelde leeftijd van overlijden
Bron CBS

Doodsoorzaak	Mannen			Vrouwen			Totaal		
	N	%	Gem. Lft.	N	%	Gem. Lft.	N	%	Gem. Lft.
Hart- en vaatziekten ¹	18.168	22	78	18.411	22	84	36.579	22	81
Kwaadaardige nieuwvormingen	24.324	29	74	20.740	25	74	45.064	27	74
Ziekten van de ademhalingsorganen	5.405	6	80	5.090	6	81	10.495	6	80
Psychische en gedragsstoornissen	4.365	5	81	7.309	9	87	11.674	7	85
Ziekten van zenuwstelsel en zintuigen	3.775	4	77	4.605	5	82	8.380	5	80
Uitwendige oorzaken van letsel en vergiftiging	4.445	5	67	4.581	5	80	9.026	5	73
Overige doodsoorzaken	23.835	28	77	23.625	28	82	47.460	28	79
COVID ²	10.763		80	9.375		84	20.138		82
Alle doodsoorzaken ³	84.317	100	76	84.361	100	81	188.816	100	78

¹ Op basis van ICD-10 codes I00 t/m I99. Voor de precieze omschrijving van deze codes wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² COVID cijfers zijn gebaseerd op de ICD-10 codes U07.1 en U07.2

³ Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100

Bij mannen en vrouwen jonger dan 85 jaar is kanker de meest voorkomende oorzaak van overlijden. Vanaf 85 jaar vormen hart- en vaatziekten bij mannen en vrouwen de belangrijkste oorzaak van overlijden. Het aandeel van hart- en vaatziekten in de totale sterfte neemt toe met de leeftijd: van 16% tot 65 jaar, naar 21% van 65 tot 85 jaar, tot 25% bij 85 jaar en ouder bij mannen en van 10% tot 65 jaar, naar 19% van 65 tot 85 jaar, tot 27% bij 85 jaar en ouder bij vrouwen. De COVID gerelateerde sterfte is het hoogst in de leeftijdsgroepen 75-84 en 85-94 jaar voor zowel mannen en vrouwen.

Tabel 1.2 Doodsoorzaken in Nederland in 2020. Absolute aantallen naar leeftijd en geslacht
Bron CBS

Mannen								
Doodsoorzaak	0-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95+	Totaal
Hart- en vaatziekten ¹	164	575	1.402	3.589	6.138	5.635	665	18.168
Kwaadaardige nieuwvormingen	348	1.041	3.251	7.170	8.301	3.999	214	24.324
Ziekten van de ademhalingsorganen	28	86	321	1.088	1.915	1.718	249	5.405
Psychische en gedragsstoornissen	87	133	207	414	1.353	1.930	241	4.365
Ziekten van zenuwstelsel en zintuigen	105	97	265	736	1.413	1.067	92	3.775
Uitwendige oorzaken van letsel en vergiftiging	830	478	452	538	938	1.068	141	4.445
Overige doodsoorzaken	795	774	1.910	4.444	7.861	7.143	908	23.835
COVID ²	51	125	515	1.770	4.248	3.699	355	10.763
Alle doodsoorzaken	2.357	3.184	7.808	17.979	27.919	22.560	2.510	84.317
Vrouwen								
Doodsoorzaak	0-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95+	Totaal
Hart- en vaatziekten ¹	106	256	606	1.882	4.759	8.729	2.073	18.411
Kwaadaardige nieuwvormingen	445	1.136	3.029	5.658	6.290	3.780	402	20.740
Ziekten van de ademhalingsorganen	20	58	334	923	1.448	1.832	475	5.090
Psychische en gedragsstoornissen	54	43	103	339	1.655	4.024	1.091	7.309
Ziekten van zenuwstelsel en zintuigen	72	87	217	577	1.388	1.895	369	4.605
Uitwendige oorzaken van letsel en vergiftiging	322	163	217	352	936	2.044	547	4.581
Overige doodsoorzaken	551	390	1.092	2.652	6.046	10.222	2.672	23.625
COVID ²	21	80	259	972	2.790	4.310	943	9.375
Alle doodsoorzaken	1.570	2.133	5.598	12.383	22.522	32.526	7.629	84.361

¹ Voor de precieze omschrijving van deze codes wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² COVID cijfers zijn gebaseerd op de ICD-10 codes U07.1 en U07.2

Sterfte aan specifieke hart- en vaatziekten

In tabel 3 is de sterfte binnen de groep hart- en vaatziekten in 2020 uitgesplitst in tien ziektecategorieën. Voor zowel mannen als vrouwen betreft het grootste deel van de sterfte binnen de groep hart- en vaatziekten de sterfte aan ischemische hartziekten en beroertes. Samen zijn deze twee ziektebeelden verantwoordelijk voor 48% van de sterfte binnen hart- en vaatziekten bij mannen en voor 44% bij vrouwen. Er overlijden meer mannen dan vrouwen aan de gevolgen van ischemische hartziekten, waaronder het acute hartinfarct. In 2020 stierven er gemiddeld 14 mannen en 8 vrouwen per dag aan ischemische hartziekten en 10 mannen en 14 vrouwen per dag aan een beroerte. Naast de ischemische hartziekten en beroertes levert de categorie overige hartziekten een belangrijke bijdrage aan de sterfte binnen hart- en vaatziekten. Hieronder vallen onder andere sterfte aan hartfalen en boezemfibrilleren. Er stierven in 2020 gemiddeld 9 mannen en 11 vrouwen per dag aan de gevolgen van hartfalen. Vrouwen overlijden vaker aan de gevolgen van een beroerte en hartfalen (tabel 3 en figuur 1).

Tabel 1.3 Doodsoorzaken binnen hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en percentages per ziektecategorie naar geslacht
Bron CBS

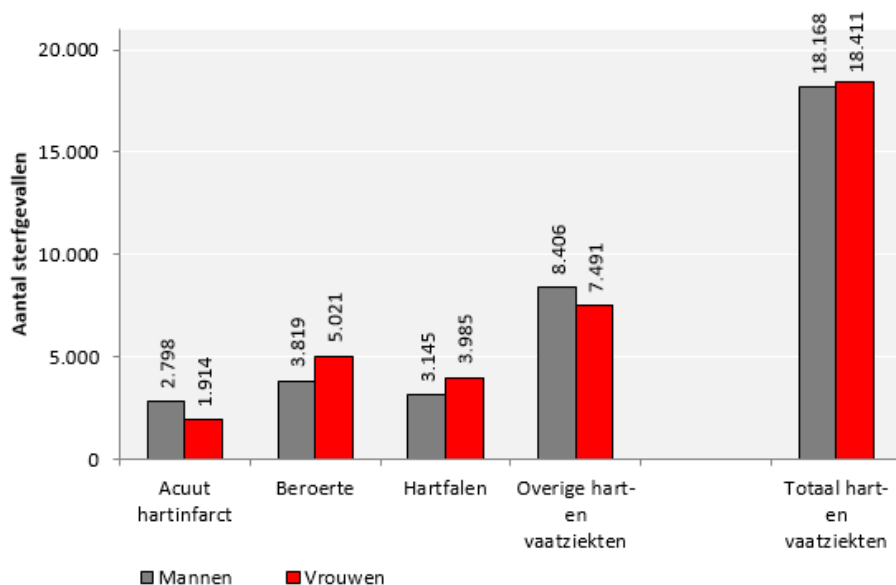
Doodsoorzaken ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	4.947	27%	3.078	17%	8.025	22%
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	2.798		1.914		4.712	
Beroerte	3.819	21%	5.021	27%	8.840	24%
<i>Waarvan herseninfarct</i>	2.083		3.035		5.118	
<i>Waarvan subarachnoidale bloeding</i>	117		211		328	
<i>Waarvan intracerebrale bloeding</i>	825		896		1.721	
Reumatische hartziekten en klepgebreken	638	4%	964	5%	1.602	4%
Infectieuze hartziekten	309	2%	343	2%	652	2%
Overige hartziekten	6.221	34%	6.934	38%	13.155	36%
<i>Waarvan hartfalen</i>	3.145		3.985		7.130	
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	602		1.032		1.634	
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	293		156		449	
Arterieel vaatlijden	1.263	7%	827	5%	2.090	6%
<i>Waarvan AAA³ met ruptuur</i>	164		86		250	
<i>Waarvan AAA³ zonder ruptuur</i>	221		63		284	
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	178		193		371	
Atherosclerose en/of hypertensie	908	5%	1.166	6%	2.074	6%
Veneus vaatlijden	41	<1%	57	<1%	98	<1%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen	22	<1%	21	<1%	43	<1%
Totaal ²	18.168	100%	18.411	100%	36.579	100%

¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

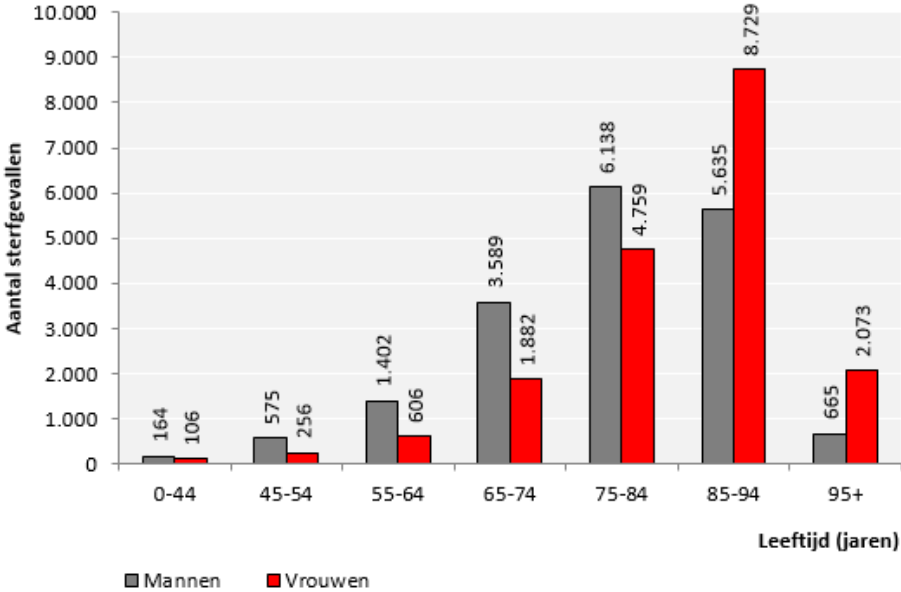
³ AAA: Aneurysma van de Abdominale Aorta

Figuur 1.1 Sterfte aan hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen per ziektebeeld naar geslacht
Bron CBS

In de leeftijdsklassen tot en met 84 jaar overlijden minder vrouwen dan mannen aan hart- en vaatziekten, terwijl in de leeftijdsklassen boven 85 jaar in absolute aantallen meer vrouwen overlijden (figuur 2). Van alle vrouwen die overlijden aan hart- en vaatziekten sterft 95% op een leeftijd van 65 jaar of ouder. Bij mannen is dit 88%. De gemiddelde leeftijd van overlijden aan hart- en vaatziekten is 78 jaar bij mannen en 84 jaar bij vrouwen. Bij ischemische hartziekten bedroeg de gemiddelde leeftijd bij overlijden 76 jaar voor mannen en 82 jaar voor vrouwen. Bij het hartinfarct is de gemiddelde leeftijd van overlijden 75 jaar bij mannen en 81 jaar bij vrouwen. De gemiddelde leeftijd van overlijden bij een beroerte is voor mannen en vrouwen respectievelijk 79 en 84 jaar. Mannen waren gemiddeld 84 jaar oud als zij overleden aan hartfalen in 2020, vrouwen waren gemiddeld 88 jaar (tabel 4).

Figuur 1.2 Sterfte aan hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen naar leeftijd en geslacht
Bron CBS

Tabel 1.4 Gemiddelde leeftijd bij sterfte aan hart- en vaatziekten in Nederland in 2020
Bron CBS

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Doodsoorzaak ¹	Gemiddelde leeftijd onder overledenen	Gemiddelde leeftijd onder overledenen	Gemiddelde leeftijd onder overledenen
Alle doodsoorzaken	76	80	78
Totaal hart- en vaatziekten	78	84	81
Ischemische hartziekten	76	82	79
Acuut hartinfarct	75	81	77
Hartfalen	84	88	86
Beroerte	79	84	82

¹ Op basis van ICD-10 codes I00 t/m I99. Voor de precieze omschrijving van deze codes wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

Een belangrijke verklaring voor het hogere absolute aantal sterfgevallen aan hart- en vaatziekten bij vrouwen ten opzichte van mannen is het grotere aantal vrouwen in de Nederlandse bevolking in de oudere leeftijdsgroepen.

Tabel 5 toont daarom voor ischemische hartziekten, acuut hartinfarct, beroerte, hartfalen en het totaal van hart- en vaatziekten ook het aantal sterfgevallen uitgedrukt per 100.000 mannen, respectievelijk vrouwen. In alle leeftijdsklassen is het sterfterisico aan hart- en vaatziekten per 100.000 inwoners in 2020 hoger bij mannen dan vrouwen, betreffende de doodsoorzaken acuut hartinfarct, hartfalen en het totaal aan hart- en vaatziekten. Alleen op zeer hoge leeftijd overlijden per 100.000 personen meer vrouwen dan mannen aan een beroerte. In 2020 is een daling zichtbaar van het totale aantal overledenen aan hart en vaatziekten ten opzichte van het jaar 2019, voor vrouwen is de daling 4,2% (19.225 in 2019 en 18.411 in 2020) en voor mannen een lichte daling van 0,2% (18.208 in 2019 en 18.168 in 2020). Voor de doodsoorzaken ischemische hartziekten, hartinfarct en beroerte daalt het totale aantal overleden mannen en vrouwen, bij vrouwen is deze daling met name zichtbaar in de leeftijdsgroepen vanaf 55 jaar. Alleen voor de doodsoorzaak hartfalen is er een stijging te zien van 3,3% (3.044 in 2019 en 3.145 in 2020) voor mannen, bij vrouwen daalt het aantal met 5,6% (4.220 in 2019 en 3.985 in 2020). Deze daling is mogelijk gerelateerd aan de COVID gerelateerde oversterfte.

Tabel 1.5 Sterfte aan hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en per 100.000 personen naar leeftijd en geslacht
Bron CBS

Doodsoorzaak ¹	Leeftijd (jaren)	Mannen			Vrouwen		
		Aantal overledenen	Sterfte per 100.000	% verschil sterftecijfers 2019-2020 ²	Aantal overledenen	Sterfte per 100.000	% verschil sterftecijfers 2019-2020 ²
Totaal hart- en vaatziekten	0-44	164	4	3,1	106	2	15,2
	45-54	575	47	2,0	256	21	20,2
	55-64	1.402	118	-2,4	606	51	-11,9
	65-74	3.589	373	2,6	1.882	189	-3,6
	75-84	6.138	1.244	0,9	4.759	810	-4,8
	85-94	5.635	4.412	-3,0	8.729	3.740	-4,7
	95+	665	11.317	1,4	2.073	9.956	-2,4
	Totaal	18.168	210	-0,2	18.411	210	-4,2

Ischemische hartziekten	0-54 ³	253	4	-13,1	72	1	35,8
	55-64	527	44	-4,9	147	12	-22,6
	65-74	1.151	120	-1,9	455	46	-4,6
	75-84	1.646	334	1,9	851	145	-7,2
	85-94	1.259	986	3,6	1.292	554	-5,5
	95+	111	1.889	-8,3	261	1.254	-3,7
	Totaal	4.947	57	-0,4	3.078	35	-6,0
Hartinfarct	0-54 ²	190	3	-14,8	55	1	14,6
	55-64	367	31	-7,8	106	9	-25,9
	65-74	703	73	0,9	320	32	-1,8
	75-84	867	176	1,6	556	95	-2,3
	85-94	622	487	0,0	745	319	-7,8
	95+	49	834	-16,9	132	634	-13,7
	Totaal	2.798	32	-1,9	1.914	22	-6,5
Hartfalen	0-54 ²	22	0	-24,1	18	0	0,0
	55-64	85	7	-12,4	33	3	-31,3
	65-74	361	38	-1,4	234	24	6,8
	75-84	1.011	205	8,9	783	133	-7,3
	85-94	1.413	1.106	-0,9	2.255	966	-6,1
	95+	253	4.306	27,8	662	3.179	-3,8
	Totaal	3.145	36	3,3	3.985	45	-5,6
Beroerte	0-44	32	1	39,1	26	1	-10,3
	45-54	91	7	28,2	78	6	36,8
	55-64	225	19	-16,4	184	15	-1,6
	65-74	740	77	5,1	511	51	-1,4
	75-84	1.394	283	-7,6	1.417	241	-5,2
	85-94	1.225	959	-6,1	2.301	986	-8,0
	95+	112	1.906	-8,2	504	2.421	0,6
	Totaal	3.819	44	-4,5	5.021	57	-5,0

¹ Op basis van ICD-10 codes I00 t/m I99. Voor de precieze omschrijving van deze codes wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

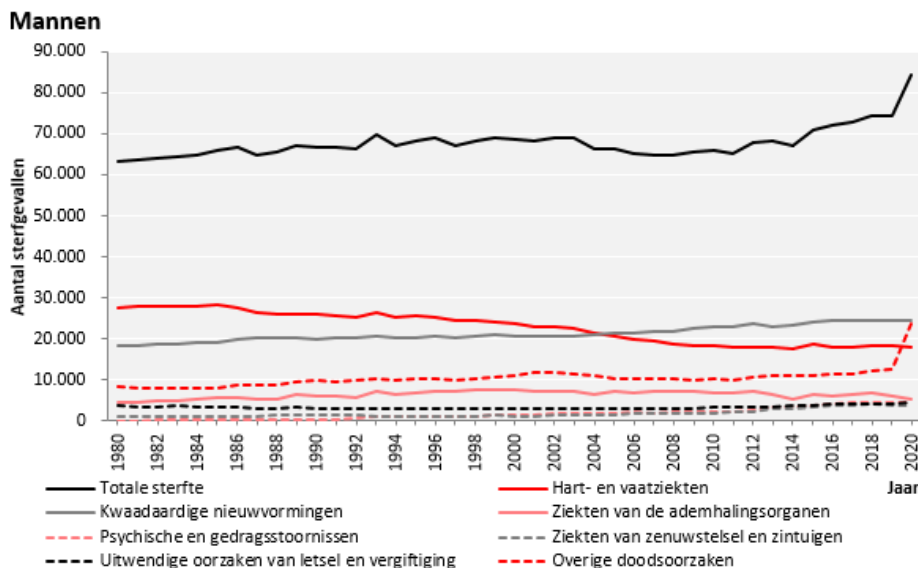
² Procentuele stijging of daling gebaseerd op de absolute aantallen overledenen in 2020 ten opzichte van de cijfers in 2019

³ Om privacy redenen zijn de leeftijdsgroepen 0-44 en 45-54 bij elkaar opgeteld

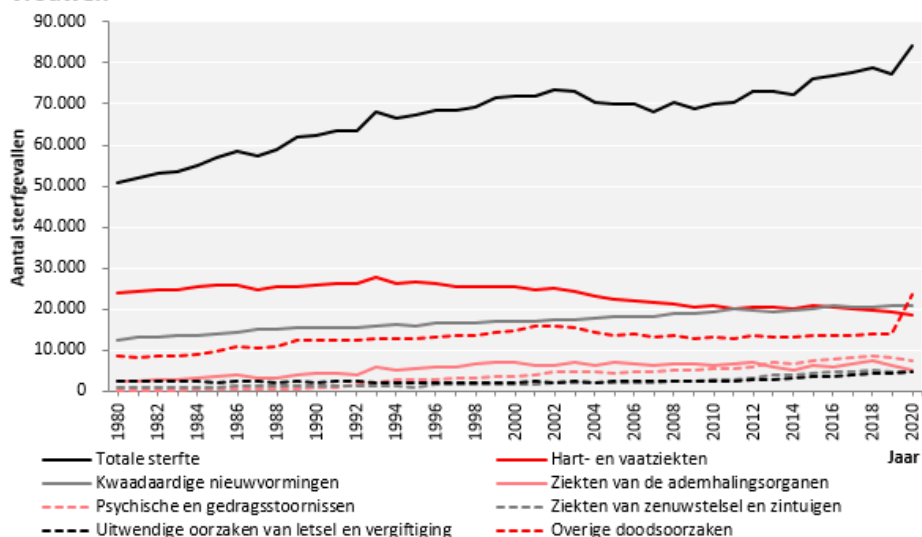
1.2 Trends in sterfte

Absolute sterfte aan hart- en vaatziekten nam in de periode 1980-2020 af, deze daling is het sterkst tot 2010 daarna stagneert de sterfte aan hart en vaatziekten bij mannen. Bij vrouwen is dezelfde stagnatie zichtbaar, maar de sterfte aan hart en vaatziekten daalt weer sinds 2016. De absolute sterfte aan kanker steeg in de periode 1980-2020 bij mannen en vrouwen. Ziekten van het zenuwstelsel en psychische en gedragsstoornissen namen tussen 1980-2020 in toenemende mate een belangrijker aandeel in de totale sterfte in. Er is een sterke stijging zichtbaar van de totale sterfte en de overige doodsoorzaken, dit wordt veroorzaakt door het aantal COVID-gerelateerde overledenen (tabel 1). De stijging is gevisualiseerd in figuur 3.

Figuur 1.3 Trends in doodsoorzaken in Nederland. Absolute aantallen naar geslacht. Periode 1980-2020
Bron CBS

Vrouwen

Tabel 6 geeft het absolute aantal sterfgevallen aan hart- en vaatziekten, waaronder ischemische hartziekten, hartinfarct, beroerte en hartfalen in de periode 1980-2020. Bij mannen is het absolute sterftecijfer voor hart- en vaatziekten met 46% gedaald (van 391 per 100.000 in 1980 naar 210 per 100.000 in 2020). Bij vrouwen daalde het absolute sterftecijfer met 37% (van 334 per 100.000 in 1980 naar 210 per 100.000 in 2020).

Tabel 1.6 Sterfte aan hart- en vaatziekten¹ in Nederland. Absolute aantallen en per 100.000 personen naar geslacht. Periode 1980-2020
Bron CBS

Jaartal	Totaal hart- en vaatziekten		Ischemische hartziekten		Hartinfarct	
	n (per 100.000)		n (per 100.000)		n (per 100.000)	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
1980	27.443 (391)	23.803 (334)	15.094 (215)	9.442 (132)	12.634 (180)	7.718 (108)
1985	28.438 (397)	25.944 (354)	15.496 (216)	10.208 (139)	12.486 (174)	8.082 (110)
1990	25.887 (350)	25.733 (340)	13.000 (176)	9.396 (124)	10.002 (135)	7.300 (97)
1995	25.519 (334)	26.579 (340)	11.870 (155)	8.853 (113)	8.888 (116)	6.800 (87)
2000	23.638 (300)	25.553 (318)	9.921 (126)	7.522 (93)	7.254 (92)	5.644 (70)
2005	20.773 (257)	22.577 (274)	7.631 (95)	5.712 (69)	5.326 (66)	4.119 (50)
2010	18.275 (222)	20.734 (247)	6.004 (73)	4.378 (52)	3.832 (47)	2.970 (35)
2015	18.567 (221)	20.812 (244)	5.303 (63)	3.700 (43)	3.056 (36)	2.347 (27)
2016	18.148 (215)	20.499 (239)	5.065 (60)	3.575 (42)	2.860 (34)	2.215 (26)
2017	18.097 (213)	20.056 (232)	4.985 (59)	3.352 (39)	2.823 (33)	2.124 (25)
2018	18.270 (214)	19.525 (225)	5.133 (60)	3.306 (38)	2.967 (35)	2.158 (25)
2019	18.266 (212)	19.275 (221)	4.990 (58)	3.279 (38)	2.866 (33)	2.049 (23)
2020	18.168 (210)	18.411 (210)	4.947 (57)	3.078 (35)	2.798 (32)	1.914 (22)

Jaartal	Hartfalen		Beroerte	
	n (per 100.000)		n (per 100.000)	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
1980	1.428 (20)	1.233 (17)	5.303 (76)	6.737 (95)
1985	2.691 (38)	3.245 (44)	4.893 (68)	6.866 (94)
1990	1.923 (26)	2.509 (33)	4.931 (67)	7.461 (99)
1995	2.835 (37)	4.067 (52)	4.781 (63)	7.628 (98)
2000	2.234 (28)	3.674 (46)	4.702 (60)	7.482 (93)
2005	2.311 (29)	3.632 (44)	4.032 (50)	6.294 (76)
2010	2.488 (30)	3.936 (47)	3.462 (42)	5.377 (64)
2015	3.115 (37)	4.572 (54)	3.974 (47)	5.661 (66)
2016	3.101 (37)	4.530 (53)	3.931 (47)	5.576 (65)
2017	3.180 (37)	4.510 (52)	3.770 (44)	5.429 (63)
2018	3.217 (38)	4.263 (49)	3.809 (45)	5.395 (62)
2019	3.057 (35)	4.233 (48)	4.012 (47)	5.297 (61)
2020	3.145 (36)	3.958 (45)	3.819 (44)	5.021 (57)

¹ Op basis van ICD-10 codes I00 t/m I99. Voor de precieze omschrijving van deze codes wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

Tabel 1.7 Voor bevolkingsopbouw gecorrigeerd sterftecijfer voor hart- en vaatziekten in Nederland.
Per 100.000 personen naar leeftijd en geslacht. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020
Bron CBS

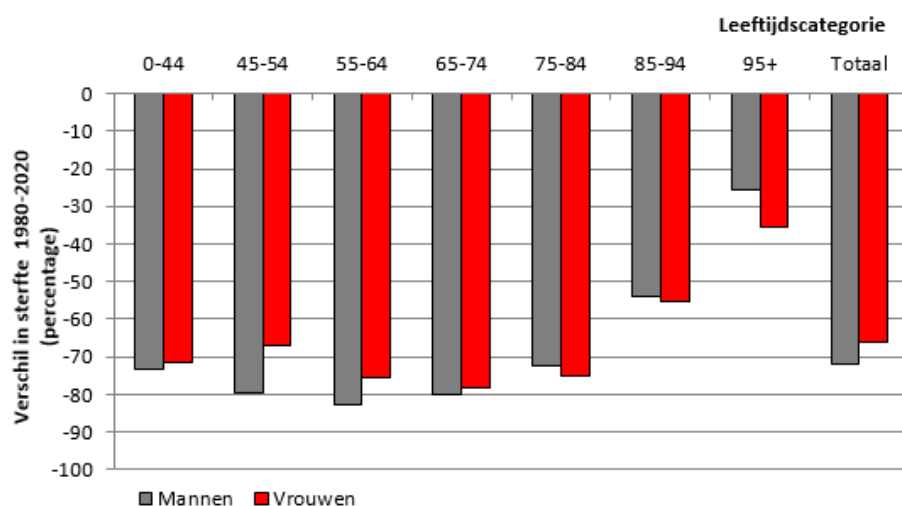
Mannen								
Jaartal	0-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95+	Totaal
1980	15	230	678	1.886	4.511	9.591	15.210	752
1985	14	194	637	1.813	4.507	9.771	16.014	735
1990	12	148	502	1.552	3.936	8.502	16.269	629
1995	11	126	417	1.385	3.709	8.269	17.054	579
2000	10	114	336	1.100	3.235	7.415	14.176	493
2005	8	88	242	782	2.536	6.714	14.059	390
2010	6	62	180	537	1.849	5.724	13.022	295
2015	5	52	140	451	1.538	5.203	13.394	252
2016	4	48	135	417	1.417	5.139	12.059	238
2017	4	44	129	400	1.392	4.878	12.347	230
2018	4	45	134	397	1.293	4.841	12.151	224
2019	3	46	123	373	1.282	4.712	11.534	217
2020	4	47	118	373	1.244	4.412	11.317	210

Vrouwen								
Jaartal	0-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95+	Totaal
1980	7	64	208	875	3.224	8.389	15.391	616
1985	6	59	196	784	2.965	8.057	15.833	577
1990	5	44	162	650	2.518	7.386	14.820	505
1995	7	49	152	603	2.315	6.912	14.516	472
2000	7	47	122	531	2.023	6.305	12.981	421
2005	5	39	91	378	1.618	5.548	11.431	346
2010	3	33	74	274	1.241	4.865	11.123	286
2015	3	22	63	222	1.059	4.532	11.723	258
2016	3	24	61	212	982	4.453	11.788	249
2017	3	21	60	207	961	4.246	11.165	240
2018	2	20	57	201	906	4.087	11.083	230
2019	2	17	59	201	874	3.972	10.391	223
2020	2	21	51	189	810	3.740	9.956	210

¹ Voor de precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

Het verschil in daling van sterfte aan hart- en vaatziekten tussen mannen en vrouwen neemt af als de sterftecijfers gecorrigeerd worden voor veranderingen in de leeftijdsopbouw van de bevolking (tabel 7): 72% daling bij mannen (van 752 per 100.000 in 1980 naar 210 per 100.000 in 2020) en 66% daling bij vrouwen (van 616 per 100.000 in 1980 naar 210 per 100.000 in 2020). In figuur 4 is te zien dat de sterkste procentuele daling in het gecorrigeerde sterftecijfer tussen 1980 en 2020 wordt gezien in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar bij mannen (83%) en de leeftijdsgroep van 65-74 jaar bij vrouwen (78%).

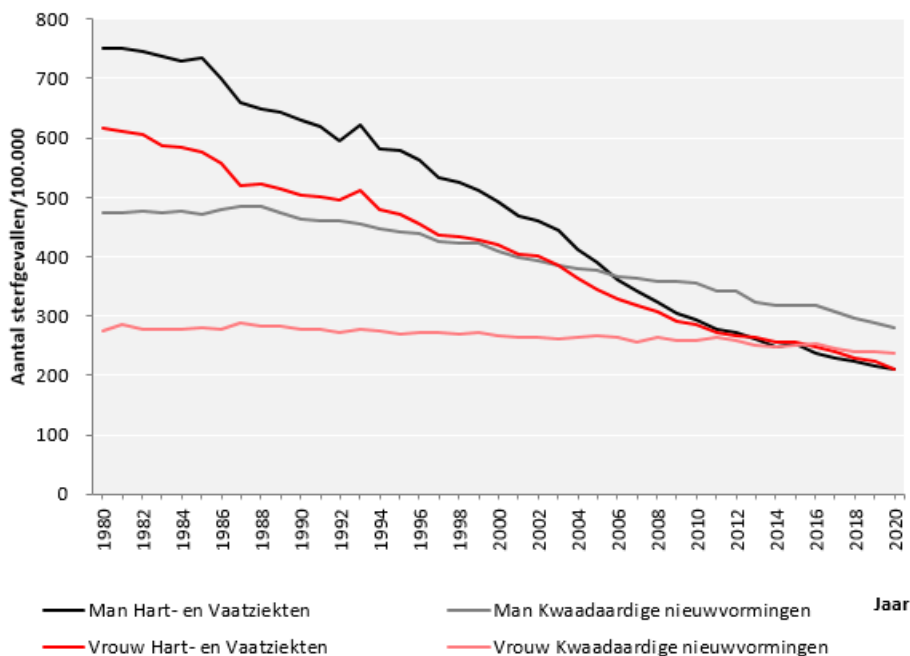
Figuur 1.4 Verschil in het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde sterftecijfer ten gevolge van hart- en vaatziekten tussen 1980 en 2020. Percentage naar geslacht en leeftijd
Bron CBS

In 2020 overleden 22% van de mensen aan de gevolgen van hart- en vaatziekten. Voor kanker is dit 27% en kanker is daarmee de belangrijkste doodsoorzaak. Sinds 2016 overlijden meer vrouwen aan de gevolgen van kanker dan aan de gevolgen van hart- en vaatziekten. Voor mannen is dit zo sinds 2005.

In figuur 5 worden de voor verandering in leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde sterftecijfers voor hart- en vaatziekten en kanker weergegeven. Bij mannen is het gecorrigeerde sterftecijfer voor kanker met 41% gedaald (van 475 per 100.000 in 1980 naar 281 per 100.000 in 2020). Bij vrouwen is het gecorrigeerde sterftecijfer voor kanker in mindere mate afgenomen met een daling van 14% (van 275 per 100.000 in 1980 naar 236 per 100.000 in 2020).

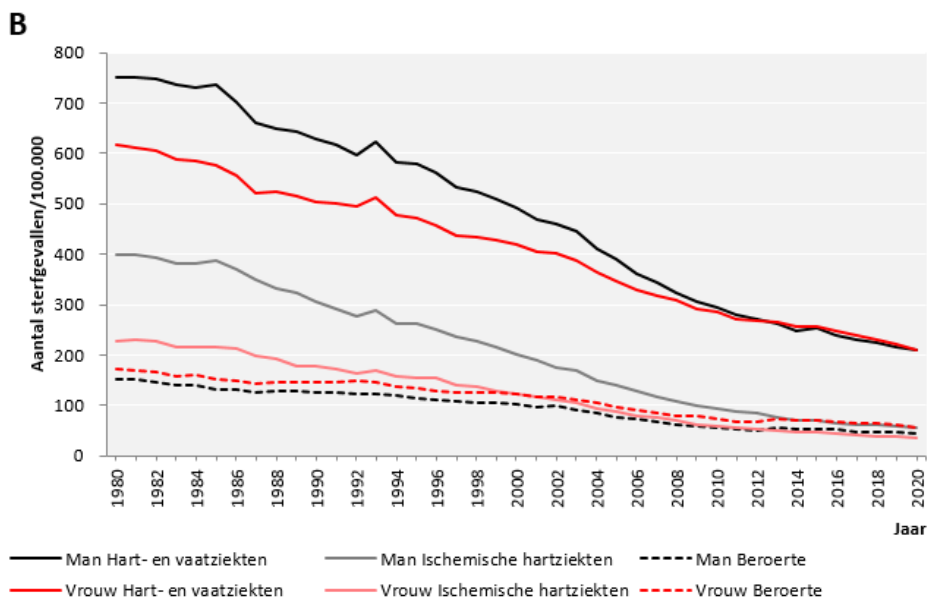
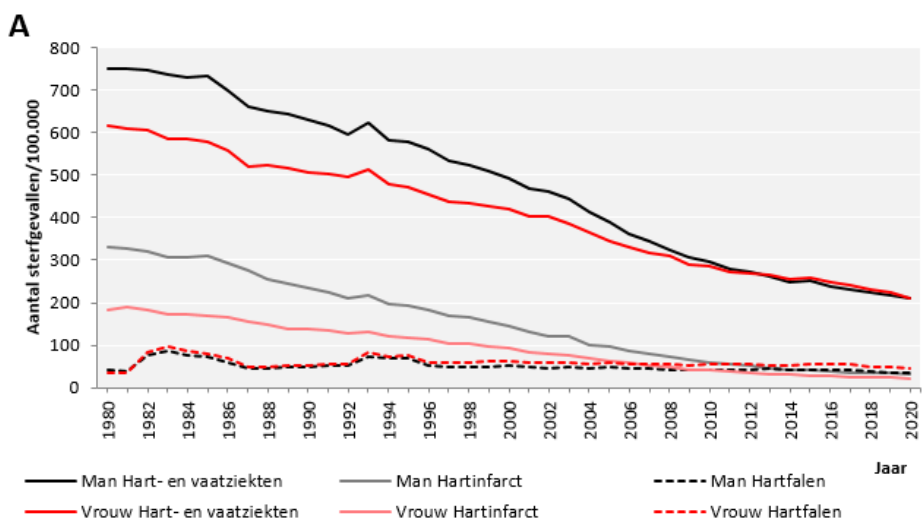
Figuur 1.5 Trends in voor bevolkingsopbouw gecorrigeerd sterftcijfer voor hart- en vaatziekten en kanker in Nederland. Per 100.000 personen naar geslacht. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020
Bron CBS

De voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde sterftcijfers voor hartinfarct en beroerte vertonen een sterke daling in de periode van 1980-2020 (figuur 6 A en B). De grootste afname in het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde sterftcijfer wordt waargenomen voor het hartinfarct. Daarvoor bedraagt de daling bij mannen 90% (van 331 per 100.000 in 1980 naar 32 per 100.000 in 2020) en bij vrouwen 88% (van 183 per 100.000 in 1980 naar 22 per 100.000 in 2020). Bij beroerte is het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde sterftcijfer bij mannen gedaald met 71% (van 151 per 100.000 in 1980 naar 44 per 100.000 in 2020) en bij vrouwen met 67% (van 174 per 100.000 in 1980 naar 57 per 100.000 in 2020). Het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde sterftcijfer voor hartfalen daalt voor mannen met 10% (40 per 100.000 in 1980 naar 36 per 100.000 in 2020) en neemt bij vrouwen met 35% toe (34 per 100.000 in 1980 naar 45 per 100.000 in 2020).

Figuur 1.6 Trends in voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerd sterftcijfer voor hart- en vaatziekten, waaronder hartinfarct en hartfalen (A) evenals beroerte en ischemische hartziekten (B), in Nederland. Per 100.000 personen naar geslacht. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020

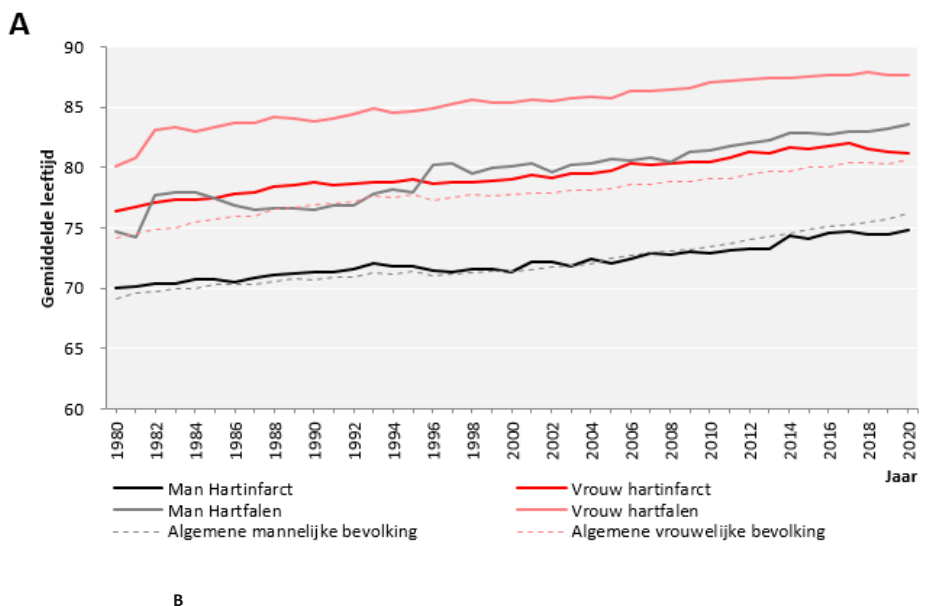
Bron CBS

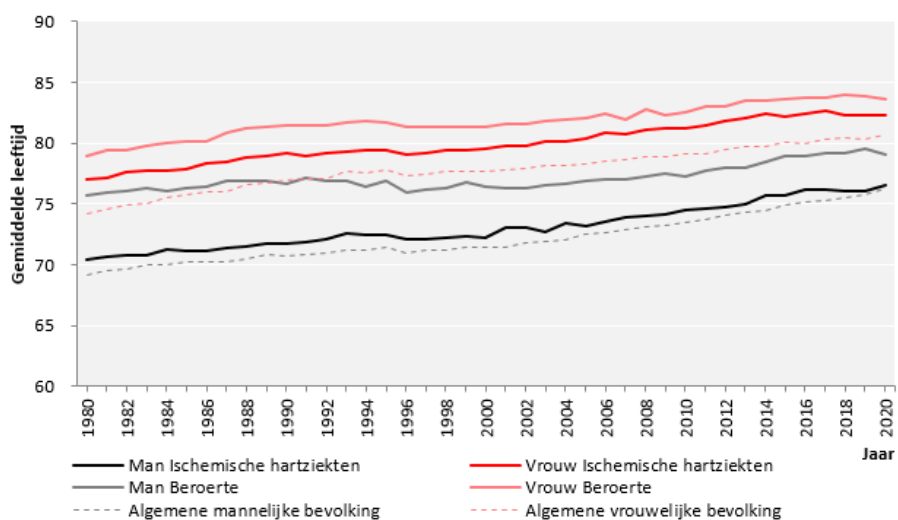

In figuur 7 worden trends in de gemiddelde leeftijd bij overlijden gepresenteerd. De gemiddelde leeftijd bij overlijden ten gevolge van hart- en vaatziekten neemt toe over de tijd voor zowel mannen als vrouwen: van 73 jaar in 1980 tot 78 jaar in 2020 voor mannen en van 79 jaar in 1980 tot 84 jaar in 2020 voor vrouwen. Eenzelfde trend wordt ook gezien wanneer er naar ischemische hartziekten, acuut hartinfarct, beroerte en hartfalen wordt gekeken (figuur 7). Vrouwen zijn gemiddeld 6 jaar ouder dan mannen als zij overlijden aan een hart- of vaatziekte. De gemiddelde leeftijd bij overlijden aan zowel acuut hartinfarct, hartfalen, ischemische hartziekten of beroerte bij vrouwen ligt boven de landelijke gemiddelde leeftijd waarop vrouwen in Nederland overlijden. Ditzelfde geldt voor mannen, met uitzondering van overlijden aan de gevolgen van het acute hartinfarct.

Figuur 1.7 Trends in gemiddelde leeftijd bij overlijden door acuut hartinfarct en hartfalen (A) evenals beroerte en ischemische hartziekten (B), in Nederland. Leeftijd in jaren en naar geslacht. Periode 1980-2020

Bron CBS

B

Geraadpleegde literatuur

1. Bron: Dr. P.P.M. Harteloh. Van handmatig naar automatisch coderen van doodsoorzaken. Een bridge coding study. CBS, 2015

Registatie van doodsoorzaken

De cijfers over doodsoorzaken zijn berekend op basis van gegevens aangeleverd door het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS). Het CBS is in 2013 overgegaan van handmatig coderen van de doodsoorzakenformulieren naar automatisch coderen van doodsoorzaken. De overeenstemming tussen de oude en nieuwe methode bleek bijna 90%. Samen met het invoeren van een ICD-10 update, bracht dit echter wel eenmalige verschuivingen in de statistiek met zich mee. Zo was er een significante toename van de infectieziekten, dementie, de ziekte van Alzheimer en het laat gevolg van een cerebrovasculair accident als onderliggende doodsoorzaak, en een significante afname van longontsteking, COPD, ziekten van het spijsverteringsstelsel, urineweginfectie en ouderdom als doodsoorzaak. Dementie/Alzheimer en het laat gevolg van een cerebrovasculair accident namen toe als doodsoorzaak ten koste van longontsteking en urineweginfectie. Het is een aanpassing aan internationale opvattingen over het selecteren van de onderliggende doodsoorzaak. Voor de prevalentie van kanker en hart- en vaatziekten is het verschil tussen het automatisch en handmatig coderen gering.¹ Daarnaast dient de opmerking te worden geplaatst dat de gepresenteerde sterftcijfers van 2020 voorlopige cijfers betreffen. Er kunnen nog kleine veranderingen optreden.

Bijlage 1 Sterfte vanwege hart- en vaatziekten volgens TNO-indeling

Tot 2015 werd er door de Hartstichting gebruik gemaakt van de indeling voor hart- en vaatziekten ontwikkeld door TNO in 1984. Vanaf het boek Hart- en vaatziekten in Nederland, 2016 maakt de Hartstichting gebruik van een vergelijkbare indeling voor hart- en vaatziekten als het CBS en het RIVM (ICD-9: 390 t/m 459 en ICD-10 I00 t/m I99) om cijfers gepresenteerd door verschillende organisaties beter op elkaar aan te laten sluiten. Om cijfers in voorgaande versies van het boek Hart- en vaatziekten in Nederland met elkaar te kunnen vergelijken worden in deze bijlage ook de cijfers conform de TNO-indeling gepresenteerd.

Onderstaande ziektebeelden vallen in de TNO-indeling wel onder hart- en van het vaatstelsel en de lymfewegen, zoals afwijkingen van de hartslag (R00) vaatziekten, maar in de nieuwe indeling na 2015 niet.

- Transiënte ischemische aanvallen en verwante symptomen (G45) worden in de TNO-indeling onder 'beroerte' gecategoriseerd
- Polyarteritis nodosa en verwante aandoeningen (M30) en overige necrotiserende vaataandoeningen (M31) worden in de TNO-indeling onder 'arterieel vaatlijden' gecategoriseerd
- Aangeboren hart- en vaatafwijkingen (P29.3 en Q20 t/m Q28) zijn een eigen categorie in de TNO-indeling
- Enkele overige ziekten en Syncope en collaps (R55) zijn in de TNO-indeling aan deze categorie toegevoegd

Tabel 1.8 Doodsoorzaken binnen hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en percentages per ziektecategorie naar geslacht. Volgens TNO-indeling
Bron CBS

Doodsoorzaak ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	4.947	27%	3.078	17%	8.025	22%
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	2.798		1.914		4.712	
Beroerte (inclusief G45)	3.837	21%	5.053	27%	8.890	24%
<i>Waarvan herseninfarct</i>	2.083		3.035		5.118	
<i>Waarvan subarachnoidale bloeding</i>	117		211		328	
<i>Waarvan intracerebrale bloeding</i>	825		896		1.721	
Aangeboren hartafwijkingen	49	<1%	40	<1%	89	<1%
Reumatische hartziekten en klepgebreken	638	4%	964	5%	1.602	4%
Infectieuze hartziekten	309	2%	343	2%	652	2%
Overige hartziekten (inclusief R94.3)	6.221	34%	6.934	37%	13.155	36%
<i>Waarvan hartfalen</i>	3.145		3.985		7.130	
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	602		1.032		1.634	
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	293		156		449	
Arterieel vaatlijden (inclusief M30 en M31)	1.114	6%	670	4%	1.784	5%
<i>Waarvan AAA³ met ruptuur</i>	164		86		250	
<i>Waarvan AAA³ zonder ruptuur</i>	221		63		284	
Atherosclerose en/of hypertensie	908	5%	1.166	6%	2.074	6%
Veneus vaatlijden	41	<1%	57	<1%	98	<1%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen (inclusief A18.2, D18, K55, R00-R02, R07.1-R07.4, R09.8, R16.1, R23.0-R23.2, R55, R57.0, R58-R60)	246	1%	289	2%	535	1%
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	178		193		371	
Totaal ²	18.310	100%	18.594	100%	36.904	100%

¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

³ AAA: Aneurysma van de Abdominale Aorta

2 Ziekenhuisopnamen voor hart- en vaatziekten

Y. Koop^{1,2}, R.H. Wimmers¹, I. Vaartjes², M.L. Bots²

¹ Hartstichting, Den Haag

² Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde,
Universitair Medisch Centrum Utrecht, Utrecht

Samenvatting

Ziekenhuisopnamen

In 2020

- Er waren in Nederland in totaal 233.808 ziekenhuisopnamen vanwege hart- en vaatziekten, waarbij er meer opnamen waren voor mannen dan voor vrouwen.
- Er waren 139.501 ziekenhuisopnamen vanwege hart- en vaatziekten voor mannen en 94.307 voor vrouwen. Mannen waren gemiddeld 69 jaar oud bij opname vanwege hart- en vaatziekten en vrouwen 72 jaar oud.
- Voor vrijwel elke leeftijdscategorie en voor alle verschillende ziektebeelden (acuut hartinfarct, beroerte, hartfalen en boezemfibrilleren) werden er in 2020 meer mannen dan vrouwen opgenomen in het ziekenhuis. De uitzondering hierop is boezemfibrilleren in de leeftijdscategorie 75-94 jaar, in deze groep werden er meer vrouwen dan mannen opgenomen.
- Er waren 22.924 ziekenhuisopnamen vanwege acuut hartinfarct voor mannen en 10.883 voor vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij opname vanwege acuut hartinfarct was 66 jaar voor mannen en 71 jaar voor vrouwen.
- Bij beroerte ging het om 22.885 ziekenhuisopnamen voor mannen en 19.314 ziekenhuisopnamen voor vrouwen, hier bedroeg de gemiddelde leeftijd bij opname 71 jaar voor mannen en 74 jaar voor vrouwen.
- Er waren 15.760 ziekenhuisopnamen vanwege hartfalen voor mannen en 13.680 voor vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij opname vanwege hartfalen was 75 jaar voor mannen en 79 jaar voor vrouwen.

Trends

- Het voor de leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer vanwege hart- en vaatziekten is in de periode 1980 tot 2020 bij mannen met 25% gedaald en bij vrouwen met 17% gedaald.
- In dezelfde periode nam het voor de leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer vanwege hartinfarct af bij mannen met 42% en bij vrouwen met 25%. Voor beroerte was er een daling voor mannen met 9% en bij vrouwen met 2%. Voor hartfalen daalde het ziekenhuisopnamecijfer bij mannen met 3% en bij vrouwen steeg het met 2%.
- Voor hart- en vaatziekten is de gemiddelde ligduur in de periode van 1980 tot 2020 gedaald van 16 naar 5 dagen (69% daling) voor mannen en van 20 naar 5 dagen (75% daling) voor vrouwen.

2019-2020 COVID

- Het totaal aantal ziekenhuisopnamen voor hart en vaatziekten in 2020 daalde met 8% ten opzichte van 2019 (255.091 vs. 233.808), mogelijk gerelateerd aan 1) de verminderde zorgcapaciteit door de COVID-19 gerelateerde ziekenhuisopnamen, 2) angst voor besmettingsgevaar in het ziekenhuis en 3) concurrerende ziekenhuisopname en sterfte door COVID .
- Voor mannen daalde het aantal ziekenhuisopnamen voor hart en vaatziekten van 152.117 in 2019 naar 139.501 in 2020, deze daling was het sterkst in de leeftijdscategorieën 0-44 jaar (-14%) en 45-54 jaar (-11%).
- Voor vrouwen daalde het aantal ziekenhuisopnamen voor hart en vaatziekten van 102.974 in 2019 naar 94.307 in 2020, deze daling was het sterkst voor de leeftijdscategorieën 85-94 jaar (-11%) en 95+ (-16%).
- Voor de ziektebeelden reumatische hartziekten en klepgebreken en veneus vaatlijden was de daling van het aantal ziekenhuisopnamen het sterkst, respectievelijk 15% en 13%.
- Voor zowel mannen als voor vrouwen daalde het aantal ziekenhuisopnamen voor ischemische hartziekten met 9%.

Dagopnamen

- Onderzoek naar validiteit van dagopnamen cijfers staat in de kinderschoenen. Cijfers over dagopnamen moeten daarom met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.
- In 2020 waren er in Nederland in totaal 92.078 dagopnamen voor hart- en vaatziekten, waarbij er meer opnamen voor mannen dan voor vrouwen waren.

- Er waren 59.742 dagopnamen vanwege hart- en vaatziekten voor mannen en 32.336 voor vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij dagopname vanwege hart- en vaatziekten was in 2020 67 jaar voor zowel mannen en vrouwen.
- Er waren 26.004 (44%) dagopnamen vanwege ischemische hartziekten voor mannen en 11.411 (35%) dagopnamen voor vrouwen.
- Van alle dagopnamen bij mannen waren 30% (17.671) van de opnamen vanwege boezemfibrilleren, voor vrouwen was dit 26% (8.448) van de opnamen.
- Voor het eerst sinds 2015 is het aantal dagopnamen weer gedaald. In 2020 waren er 4.190 minder dagopnamen geregistreerd voor mannen en 3769 minder voor vrouwen, ten opzichte van 2019.

2.1 Klinische ziekenhuisopnamen

In paragrafen 1 en 2 worden de klinische ziekenhuisopnamecijfers voor hart- en vaatziekten gepresenteerd, inclusief de één-daagse klinische observaties, een zorgtype dat in 2014 geïntroduceerd is (zie kader op bladzijde 36 en 37). In paragrafen 3 en 4 staan de cijfers over dagopnamen. Cijfers van ziekenhuis- en dagopnamen gaan over het aantal opnamen per jaar en betreffen dus geen unieke patiënten.

In 2020 vonden er 233.808 ziekenhuisopnamen wegens hart- en vaatziekten plaats, waarvan 139.501 (60%) opnamen van mannen en 94.307 (40%) van vrouwen. Dit zijn 382 opnamen vanwege hart- en vaatziekten per dag voor mannen en 258 opnamen per dag voor vrouwen. In tabel 1 is het aantal ziekenhuisopnamen per ziektecategorie binnen hart- en vaatziekten in 2020 weergegeven. Het grootste deel van het totaal aantal ziekenhuisopnamen binnen hart- en vaatziekten wordt bij zowel mannen als vrouwen veroorzaakt door 'Overige hartziekten'. Belangrijke ziekten in deze categorie vormen hartfalen en boezemfibrilleren. In 2020 werden vanwege hartfalen 43 mannen en 37 vrouwen per dag opgenomen, voor boezemfibrilleren waren dit voor mannen 44 en voor vrouwen 37 opnamen per dag. Bij mannen levert ook de categorie ischemische hartziekten, waaronder het hartinfarct, een belangrijke bijdrage aan het totaal aantal ziekenhuisopnamen binnen hart- en vaatziekten. In 2020 werden er 63 mannen en 30 vrouwen per dag vanwege een hartinfarct opgenomen. Zoals in het kader 'Belangrijke wijzigingen in de registratie van ziekenhuisopnamen in de laatste jaren' op bladzijde 36 te lezen is, worden observaties (ong geplande opnames zonder overnachting ten behoeve van diagnostiek of ter observatie) gerekend tot de klinische ziekenhuisopnamen. In 2020 waren dit 22.445 observaties (12.178 voor mannen en 10.267 voor vrouwen) wat betekent dat 10% van de klinische ziekenhuisopnamen uit observaties bestaan. Verreweg de meeste observaties zijn vanwege boezemfibrilleren, namelijk 13.335 observaties of 59%, daarna komt de categorie angina pectoris met 2.136 observaties of 10% (Tabel 2).

Tabel 2.1 Ziekenhuisopnamen per ziektecategorie voor hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en percentages naar geslacht
Bron DHD

Reden ziekenhuisopname ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	41.744	30%	18.811	20%	60.555	26%
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	22.924		10.833			
Beroerte	22.885	16%	19.314	21%	42.199	18%
<i>Waarvan herseninfarct</i>	16.380		14.001			
<i>Waarvan subarachnoidale bloeding</i>	579		906			
<i>Waarvan intracerebrale bloeding</i>	3.515		2.820			
Reumatische hartziekten en klepgebreken	4.722	3%	3.400	4%	8.122	4%
Infectieuze hartziekten	2.460	2%	1.134	1%	3.594	2%
Overige hartziekten	49.905	36%	40.067	43%	89.972	39%
<i>Waarvan hartfalen</i>	15.760		13.680			
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	16.087		13.617			
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	849		780			
Arterieel vaatlijden	8.942	6%	4.156	4%	13.098	6%
<i>Waarvan AAA³ met ruptuur</i>	503		142			
<i>Waarvan AAA³ zonder ruptuur</i>	2.297		429			
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	1.891		1.110			
Atherosclerose en/of hypertensie	6.417	5%	5.235	6%	11.652	5%
Veneus vaatlijden	940	1%	1.017	1%	1.957	1%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen	1.486	1%	1.173	1%	2.659	1%
Totaal ²	139.501	100%	94.307	100%	233.808	100%

¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

³ AAA: Aneurysma van de Abdominale Aorta

Tabel 2.2 Observaties per ziektecategorie voor hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en percentages naar geslacht
Bron DHD

Reden ziekenhuisopname ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	1.875	15%	1.143	11%	3.018	13%
<i>Waarvan angina pectoris</i>	1.295		841		2.136	
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	344		157		501	
Beroerte	168	1%	126	1%	294	1%
<i>Waarvan herseninfarct</i>	127		96		223	
<i>Waarvan subarachnoïdale bloeding</i>	21		8		29	
<i>Waarvan intracerebrale bloeding</i>	7		7		14	
Reumatische hartziekten en klepgebreken	60	1%	71	1%	131	1%
Infectieuze hartziekten	328	3%	127	1%	455	2%
Overige hartziekten	9.215	76%	8.101	79%	17.316	77%
<i>Waarvan hartfalen</i>	682		563		1.245	
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	7.112		6.223		13.335	
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	27		22		49	
Arterieel vaatlijden	51	0%	47	1%	98	0%
<i>Waarvan AAA³ met ruptuur</i>	2		1		3	
<i>Waarvan AAA³ zonder ruptuur</i>	11		4		15	
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	1		8		9	
Atherosclerose en/of hypertensie	295	2%	515	5%	810	4%
Veneus vaatlijden	34	0%	49	1%	83	0%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen	152	1%	88	1%	240	1%
Totaal ²	12.178	100%	10.267	100%	22.445	100%

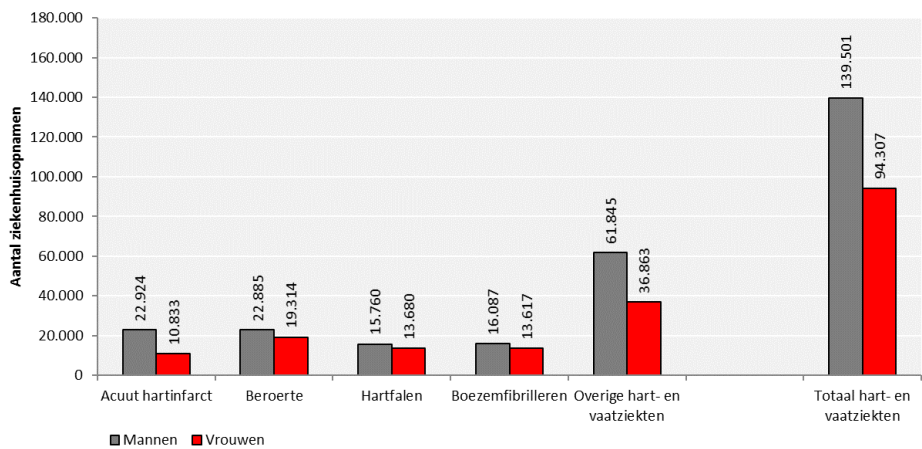
¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

³ AAA: Aneurysma van de Abdominale Aorta

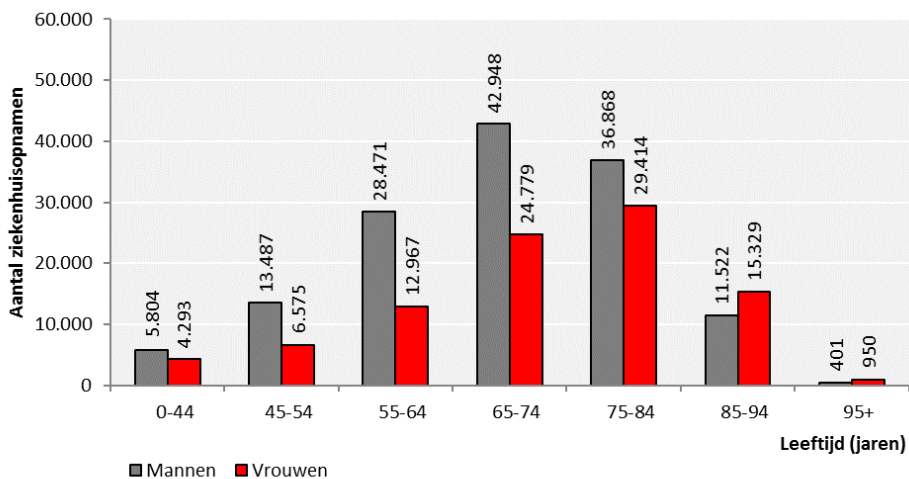
Er vinden meer dan twee keer zoveel ziekenhuisopnamen plaats voor acuut hartinfarct bij mannen ten opzichte van vrouwen (Figuur 1). Voor beroerte, hartfalen en boezemfibrilleren geldt ook dat er meer opnamen voor mannen plaatsvinden.

Figuur 2.1 Ziekenhuisopnamen vanwege hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen naar ziektebeeld en geslacht
Bron DHD

In de leeftijdsklasse tot en met 84 jaar vinden er meer ziekenhuisopnamen voor hart- en vaatziekten bij mannen plaats (Figuur 2), terwijl vanaf 85 jaar het aantal ziekenhuisopnamen bij vrouwen hoger is. Deze omslag volgt uit het gegeven dat vrouwen ouder worden dan mannen.

Figuur 2.2 Ziekenhuisopnamen vanwege hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen naar leeftijd en geslacht
Bron DHD

Tabel 3 toont voor de verschillende hart- en vaatziekten een duidelijke stijging in het absolute aantal ziekenhuisopnamen met het toenemen van de leeftijd. Bij mannen geldt dat het absolute aantal opnamen voor het totaal aan hart- en vaatziekten, boezemfibrilleren en ischemische hartziekten, waaronder voor acuut hartinfarct toeneemt tot en met de leeftijdscategorie van 74 jaar. Het absolute aantal opnamen voor hartfalen en beroerte neemt bij mannen toe tot en met de leeftijdscategorie van 84 jaar. Voor vrouwen neemt het absolute aantal opnamen in alle weergegeven ziekte categorieën toe tot en met de leeftijd van 84 jaar, enkel opnamen voor boezemfibrilleren komen het vaakst voor in de leeftijdscategorie van 65-74 jaar. Tabel 3 toont ook het aantal ziekenhuisopnamen uitgedrukt per 100.000 mannen en vrouwen. Zo is te zien dat in vrijwel alle ziekte categorieën en leeftijdsklassen het aantal opnamen voor hart- en vaatziekten uitgedrukt per 100.000 inwoners in 2020 hoger ligt bij mannen dan bij vrouwen, alleen boezemfibrilleren is hierop de uitzondering met een hoger aantal opnamen in de leeftijdscategorie 75-94 jaar. Voor zowel mannen als vrouwen is in vrijwel alle ziekte categorieën te zien dat het aantal opnamen oploopt tot de leeftijd van 95 jaar.

Tabel 2.3 Ziekenhuisopnamen per ziekte categorie binnen hart- en vaatziekten in Nederland in 2020.
Absolute aantallen en per 100.000 personen naar leeftijd en geslacht
Bron DHD

	Leeftijd (jaren)	Mannen		Vrouwen	
		Aantal opnamen	Opnamen per 100.000	Aantal opnamen	Opnamen per 100.000
Ischemische hartziekten	0-44	1.142	24	464	10
	45-54	5.547	454	1.701	139
	55-64	10.806	907	3.443	289
	65-74	13.126	1.365	5.580	561
	75-84	9.008	1.826	5.516	938
	85-94	2.065	1.617	2.001	857
	95+	50	851	106	509
	Totaal	41.744	482	18.811	214
Acuut hartinfarct	0-44	822	18	304	7
	45-54	3.582	293	1.014	83
	55-64	6.100	512	1.935	162
	65-74	6.464	672	2.954	297
	75-84	4.549	922	3.137	534
	85-94	1.365	1.069	1.393	597
	95+	42	715	96	461
	Totaal	22.924	264	10.833	123

Beroerte	0-44	695	15	717	16
	45-54	1.724	141	1.354	111
	55-64	3.911	328	2.402	201
	65-74	6.783	705	4.518	454
	75-84	7.087	1.436	6.124	1.042
	85-94	2.598	2.034	3.924	1.681
	95+	87	1.481	275	1.321
	Totaal	22.885	264	19.314	220
Hartfalen	0-44	258	6	142	3
	45-54	677	55	340	28
	55-64	1.725	145	913	77
	65-74	4.109	427	2.601	262
	75-84	5.829	1.181	4.980	847
	85-94	3.006	2.354	4.351	1.864
	95+	156	2.655	353	1.695
	Totaal	15.760	182	13.680	156
Boezemfibrilleren	0-44	740	16	233	5
	45-54	1.820	149	695	57
	55-64	4.084	343	2.037	171
	65-74	5.299	551	4.529	455
	75-84	3.330	675	4.482	763
	85-94	790	619	1.579	677
	95+	24	408	62	298
	Totaal	16.087	186	13.617	155
Totaal hart- en vaatziekten	0-44	5.804	124	4.293	95
	45-54	13.487	1.104	6.575	538
	55-64	28.471	2.389	12.967	1.087
	65-74	42.948	4.467	24.779	2.492
	75-84	36.868	7.472	29.414	5.004
	85-94	11.522	9.021	15.329	6.569
	95+	401	6.824	950	4.563
	Totaal	139.501	1.609	94.307	1.075

De gemiddelde leeftijd bij een ziekenhuisopname vanwege hart- en vaatziekten was 69 jaar bij mannen en 72 jaar bij vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij ziekenhuisopname vanwege ischemische hartziekten was 67 jaar voor mannen en 71 jaar voor vrouwen. Voor een ziekenhuisopname vanwege een hartinfarct is de gemiddelde leeftijd 66 jaar bij mannen en 71 jaar bij vrouwen. Mannen en vrouwen waren respectievelijk gemiddeld 67 en 73 jaar bij een ziekenhuisopname vanwege boezemfibrilleren. De gemiddelde leeftijd bij een ziekenhuisopname vanwege een beroerte was voor mannen en vrouwen respectievelijk 71 en 74 jaar. Mannen waren gemiddeld 75 jaar oud als zij werden opgenomen vanwege hartfalen in 2020, vrouwen waren gemiddeld 79 jaar (Tabel 4).

Tabel 2.4 Gemiddelde leeftijd bij ziekenhuisopname vanwege hart- en vaatziekten in Nederland in 2020
Bron DHD

Ziektebeeld ¹	Mannen	Vrouwen	Totaal
	Gemiddelde leeftijd bij opname	Gemiddelde leeftijd bij opname	Gemiddelde leeftijd bij opname
Totaal hart- en vaatziekten	69	72	70
Ischemische hartziekten	67	71	68
Acuut hartinfarct	66	71	68
Boezemfibrilleren	67	73	69
Hartfalen	75	79	77
Beroerte	71	74	72

¹ Op basis van ICD-10 codes I00 t/m I99. Voor de precieze omschrijving van deze codes wordt verwezen naar bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

Belangrijke wijzigingen in registratie van ziekenhuisopnamen in de laatste jaren

De cijfers op deze website zijn berekend op basis van gegevens die ziekenhuizen leveren aan de Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg (LBZ). Deze gegevens worden door Dutch Hospital Data (DHD) beheerd. Het is belangrijk op te merken dat in de afgelopen jaren deze cijfers beïnvloed zijn door veranderingen in coderingen en definities van de gegeven zorg en door onvolledig aanleveren van data door ziekenhuizen.¹ Meer informatie over deze deels tijdelijke veranderingen kunt u vinden in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland, 2016. ([Cijferboek 2016](#)) In het kort traden de volgende veranderingen op:

1. Verandering in definitie van een klinische opname
In 2012 is de definitie van een klinische ziekenhuisopname aangepast en betekent een klinische ziekenhuisopname ten minste één verpleegdag en één overnachting. Daarnaast is sinds 2014 het zorgtype 'observatie' geïntroduceerd: een korte opname op een klinische afdeling voor diagnostisch onderzoek/observatie waarbij de patiënt niet overnacht en tenminste 4 uur is opgenomen. Ongeplande opnames die voorheen tot ééndaagse klinische opnames werden gerekend, worden waarschijnlijk vanaf 2014 voornamelijk als observaties geregistreerd. Om deze reden worden de observaties in dit hoofdstuk wederom tot de klinische opnamen gerekend. Voornamelijk in 2014 zijn de observaties onvolledig aangeleverd in de LBZ. Geplande opnames die voorheen tot ééndaagse klinische opnames werden gerekend, worden waarschijnlijk vanaf 2014 voornamelijk als dagopname geregistreerd.
 2. Onvolledigheid LBZ
Missende opnamen in de LBZ zijn geschat, waarbij de methodiek in 2012 en 2013 afweek van voorgaande jaren. Vanaf 2014 worden de gegevens over klinische opnamen weer (vrijwel) volledig aangeleverd.
 3. Omzetting van ICD-9 naar ICD-10 (Bijlage A, boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019)
Sinds 2013 worden de gegevens over ziekenhuisopnamen in ICD-10 codes aangeleverd. Dit betekent ook dat een aantal ziektebeelden nu buiten het ziektebeeld hart- en vaatziekten (I00 t/m I99) vallen zoals TIA's, aangeboren hartafwijkingen, aspecifieke pijn op de borst en syncope en collaps.
- In principe worden in dit manuscript alleen cijfers over ziekenhuisopnamen weergegeven die voldoen aan de NZa-regels voor een klinische opname, langdurige observatie zonder overnachting en dagopname. Deze opnames worden door ziekenhuizen gecodeerd aangeleverd aan DHD. Sinds 2019 heeft DHD meer inzicht in dit proces gekregen en is gebleken dat er afgelopen jaren een deel van de opnamen die zouden moeten worden aangeleverd, niet worden aangeleverd, terwijl er ook opnamen worden aangeleverd die niet aan de NZa-regels voldoen. Voor de aantallen ziekenhuisopnamen vanwege hart- en vaatziekten gepresenteerd in dit manuscript gaat het met name om een teveel aan opnamen die zijn aangeleverd, maar niet aan de NZa-regels voldoen. Vanaf 2019 worden in dit manuscript alleen de aantallen ziekenhuisopnamen gepresenteerd die voldoen aan de NZa-regels. Door deze verandering zijn de cijfers van 2019 minder goed te vergelijken met de cijfers van de jaren ervoor. Dit is in de trendfiguren weergegeven met een stippellijn.

2.2 Trends in klinische ziekenhuisopnamen

Tabel 5 geeft de trend in absolute aantallen ziekenhuisopnamen vanwege acuut hartinfarct, beroerte, hartfalen en totaal hart- en vaatziekten weer en uitgedrukt per 100.000 mannen en vrouwen in de periode 1980-2020. Figuur 2.3 geeft het absoluut aantal ziekenhuisopnamen voor hart- en vaatziekten voor mannen en vrouwen weer. De daling rond 2013 wordt veroorzaakt door meerdere wijzigingen in de ziekenhuisopname registratie. Meer informatie hierover kunt u vinden in het kader op bladzijde 9 en 10 en het boek Hart- en vaatziekten in Nederland, 2016. Na deze periode lijkt er eerst sprake van een stijging die nu weer aan een daling is begonnen, waarschijnlijk gerelateerd aan de pandemie is er in 2020 een sterke daling zichtbaar ten opzichte van 2019. Vanwege een verandering in definitie van aangeleverde ziekenhuisopnamen in 2019 is dit jaar weergegeven met een stippellijn. Meer informatie over deze verandering kunt u vinden in het kader op bladzijde 36 en 37. Figuur 4 toont het voor de leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer voor hart- en vaatziekten voor mannen en vrouwen. In de periode 1980 tot 2020 is het gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer voor hart- en vaatziekten bij mannen met 25% gedaald en het gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer met 17% gedaald bij vrouwen. In de periode 1980-2019 was dit nog respectievelijk 17% en 9% voor mannen en vrouwen. Deze sterke daling in 2020 is mogelijk gerelateerd aan 1) de verminderde zorgcapaciteit door de COVID-19 gerelateerde ziekenhuisopnamen, 2) angst voor besmettingsgevaar in het ziekenhuis en 3) concurrerende ziekenhuisopname en sterfte door COVID .

Tabel 2.5 Ziekenhuisopnamen per ziektecategorie binnen hart- en vaatziekten in Nederland. Absolute aantallen en per 100.000 personen naar leeftijd en geslacht. Periode 1980-2020¹

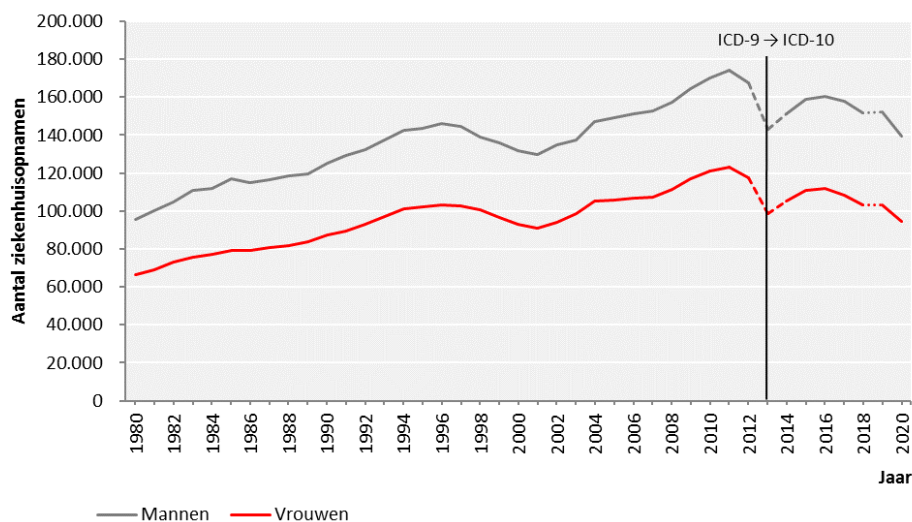
Bron DHD

	Acuut hartinfarct		Beroerte	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
	(per 100.000)	(per 100.000)	(per 100.000)	(per 100.000)
1980	19.597 (279)	7.880 (111)	11.895 (169)	10.822 (152)
1985	21.669 (302)	9.242 (126)	13.854 (193)	12.770 (174)
1990	20.038 (271)	9.288 (123)	13.180 (178)	13.030 (172)
1995	19.478 (255)	9.255 (118)	15.321 (200)	14.624 (187)
2000	17.525 (222)	8.339 (104)	15.009 (191)	14.422 (179)
2005	16.034 (199)	7.766 (94)	18.670 (231)	18.114 (220)
2010	18.683 (227)	8.771 (105)	21.831 (265)	20.797 (248)
2015	22.628 (270)	10.849 (127)	21.206 (253)	18.493 (216)
2016	23.123 (274)	11.307 (132)	21.832 (258)	19.215 (224)
2017	23.003 (271)	11.144 (129)	22.315 (262)	19.370 (224)
2018	22.830 (267)	11.019 (127)	22.191 (259)	19.012 (219)
2019	23.645 (274)	11.119 (128)	23.016 (267)	19.578 (224)
2020	22.924 (264)	10.833 (123)	22.885 (264)	19.314 (220)

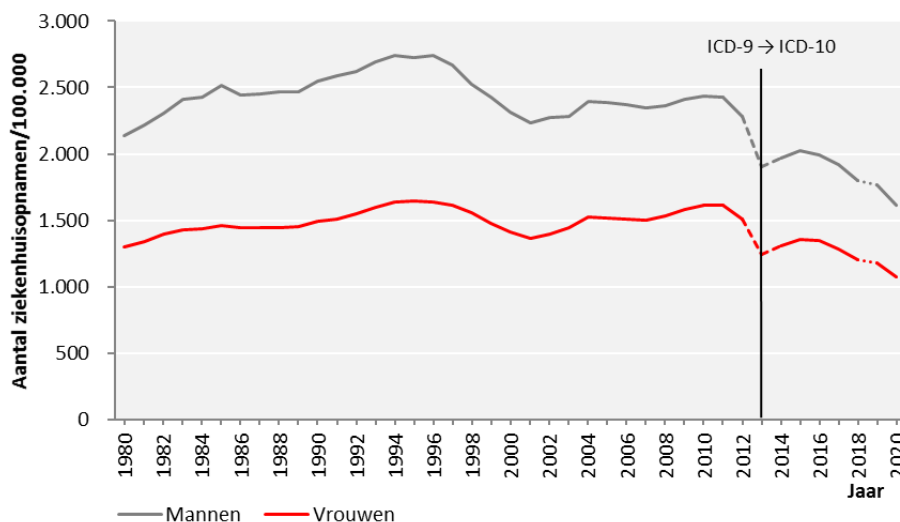
	Hartfalen		Totaal hart- en vaatziekten	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
	(per 100.000)	(per 100.000)	(per 100.000)	(per 100.000)
1980	7.181 (102)	6.828 (96)	95.670 (1.363)	66.151 (928)
1985	9.830 (137)	9.396 (128)	116.946 (1.632)	79.102 (1.080)
1990	12.315 (167)	11.455 (151)	125.123 (1.693)	87.135 (1.152)
1995	12.667 (166)	12.322 (158)	143.351 (1.875)	102.225 (1.308)
2000	12.053 (153)	11.621 (144)	131.578 (1.670)	92.757 (1.153)
2005	12.581 (156)	12.844 (156)	149.198 (1.848)	105.957 (1.285)
2010	14.808 (180)	15.030 (179)	170.192 (2.070)	121.263 (1.445)
2015	15.436 (184)	14.810 (173)	158.836 (1.892)	110.700 (1.296)
2016	15.701 (186)	14.944 (174)	160.274 (1.898)	111.960 (1.304)
2017	16.283 (192)	14.702 (170)	157.577 (1.854)	108.356 (1.256)
2018	16.021 (187)	14.384 (166)	151.765 (1.774)	103.286 (1.190)
2019	17.446 (203)	15.241 (175)	152.117 (1.766)	102.974 (1.179)
2020	15.760 (182)	13.680 (156)	139.501 (1.609)	94.307 (1.075)

¹ Omwille van verschillende veranderingen zijn de cijfers van 2012-2014 en 2019 minder goed vergelijkbaar met de cijfers van de jaren ervoor (kader pagina 36 en 37).

Figuur 2.3 Trends in ziekenhuisopnamen vanwege hart- en vaatziekten in Nederland. Absolute aantallen naar geslacht. Periode 1980-2020
Bron DHD

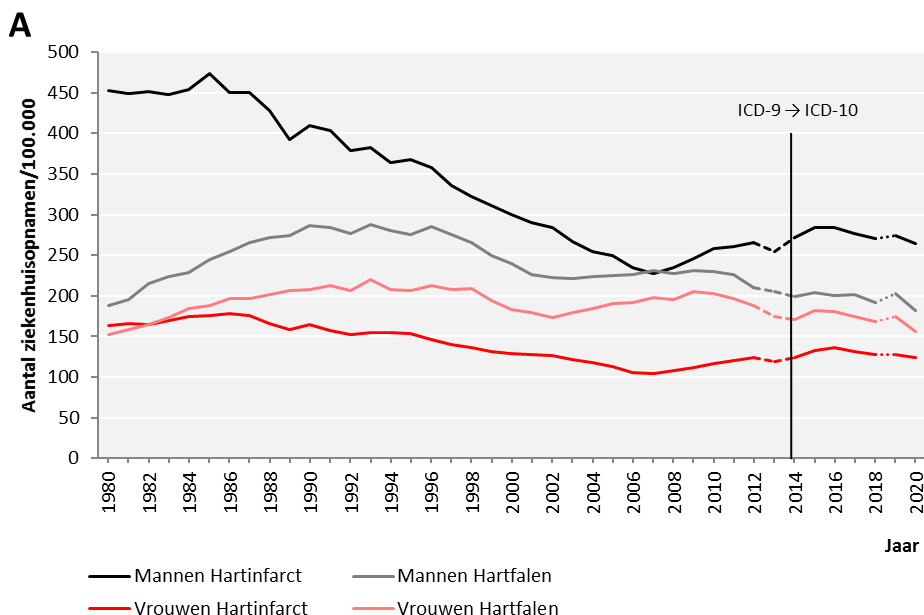
Figuur 2.4 Trends in het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer voor hart- en vaatziekten in Nederland. Per 100.000 personen naar geslacht. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020*
Bron DHD

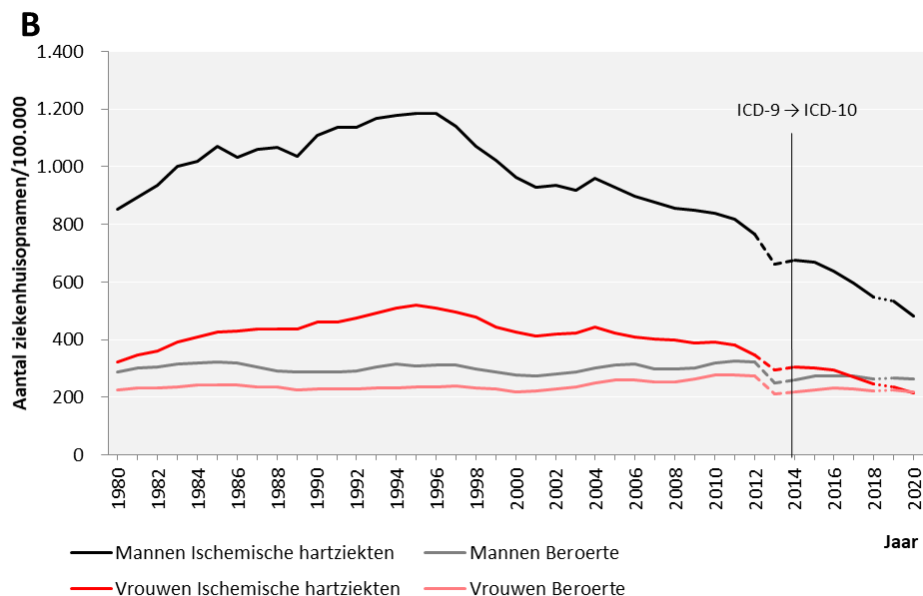

* Omwille van verschillende veranderingen zijn de cijfers van 2012-2014 en 2019 minder goed vergelijkbaar met de cijfers van de jaren er voor. Om deze reden worden de cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven. Zie kader pagina 36.

In de periode van 1980 tot 2007 nam het voor leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde aantal ziekenhuisopnamen per 100.000 personen wegens een hartinfarct bij mannen met 50% en bij vrouwen met 36% af, daarna is een lichte stijging te zien bij zowel mannen en vrouwen met respectievelijk 12% en 14% (figuur 5A). In de periode van 1980 tot 2020 nam het voor leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde aantal ziekenhuisopnamen per 100.000 personen wegens een hartinfarct bij mannen en vrouwen met respectievelijk 42% en 25% af (figuur 5A). Verder is te zien dat vanaf midden jaren negentig de opnamecijfers voor hartfalen van mannen en vrouwen dicht bij elkaar kwamen te liggen. In de periode van 1980 tot 2020 nam het voor leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde aantal ziekenhuisopnamen per 100.000 personen wegens hartfalen bij mannen met 3% af en bij vrouwen met 2% toe. In figuur 5B is te zien dat tot aan 1996 het ziekenhuisopnamecijfer voor ischemische hartziekten steeg, waarna er vervolgens een daling inzette. Het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer per 100.000 personen voor ischemische hartziekten daalde over de periode 1980 tot 2020 bij mannen met 43% en bij vrouwen met 34%. In dezelfde periode is het voor leeftijdsopbouw van de bevolking gecorrigeerde aantal ziekenhuisopnamen per 100.000 personen redelijk stabiel voor ziekenhuisopnamen wegens een beroerte, er is een lichte daling te zien voor mannen met 9% af en voor vrouwen met 2%.

Figuur 2.5 Trends in het voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde ziekenhuisopnamecijfer voor acuut hartinfarct en hartfalen (A) en beroerte en ischemische hartziekten (B) in Nederland. Per 100.000 personen naar geslacht. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020*
Bron DHD

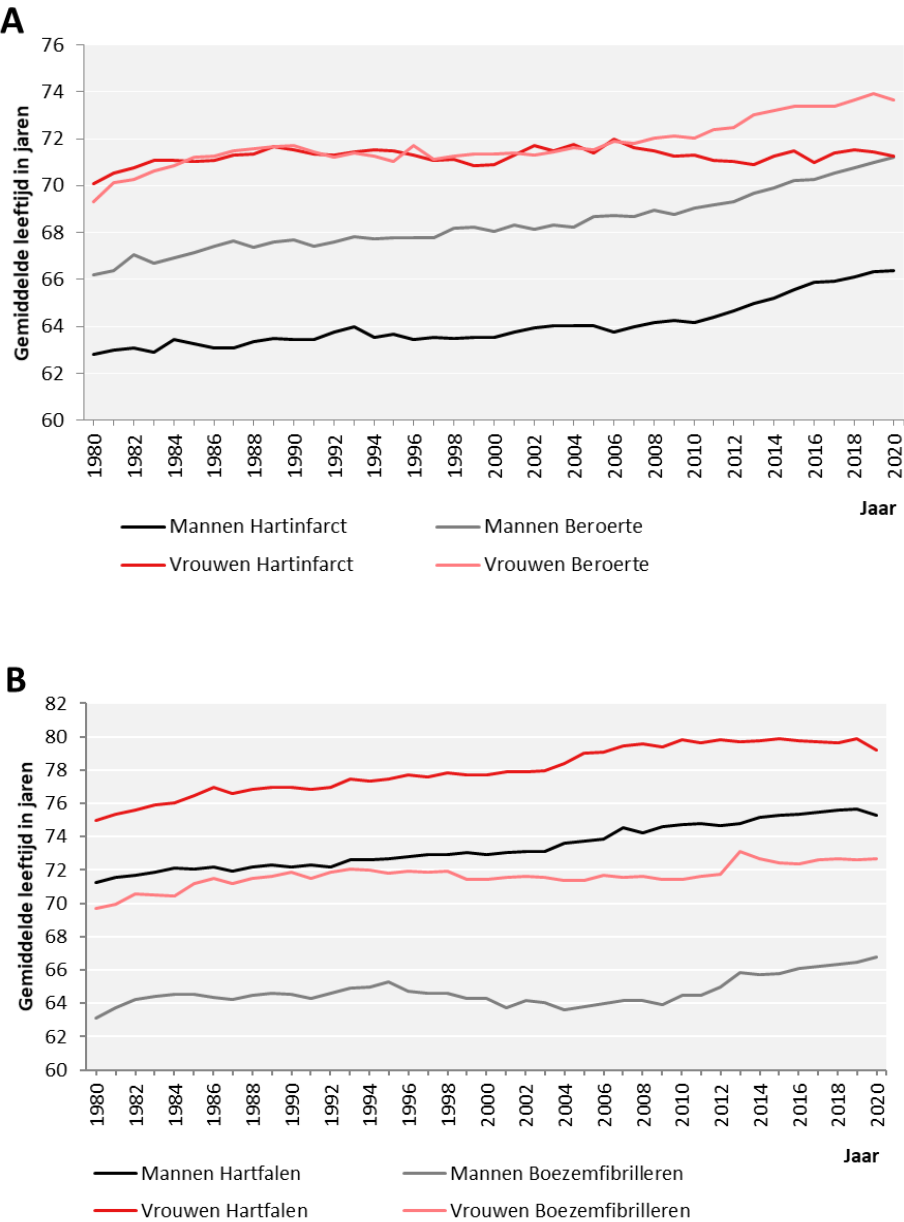

* Omwille van verschillende veranderingen zijn de cijfers van 2012-2014 en 2019 minder goed vergelijkbaar met de cijfers van de jaren er voor. Om deze reden worden de cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven. Zie kader pagina 36.

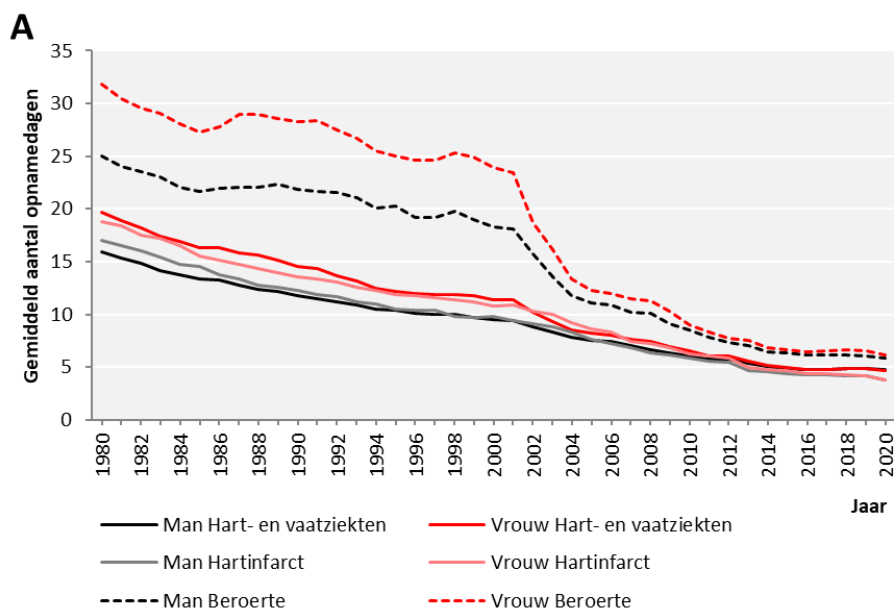
De gemiddelde leeftijd waarop iemand in het ziekenhuis wordt opgenomen vanwege een hart- en vaatziekte is in de periode van 1980-2020 gestegen voor zowel mannen als vrouwen (voor mannen van gemiddeld 61 jaar naar 69 jaar en voor vrouwen van gemiddeld 64 jaar naar 72 jaar). Eenzelfde trend wordt gezien voor leeftijd bij opname vanwege hartinfarct, beroerte, hartfalen en boezemfibrilleren (figuur 6). Wat opvalt, is dat de gemiddelde leeftijd bij opname voor al deze ziektebeelden bij vrouwen hoger is dan bij mannen.

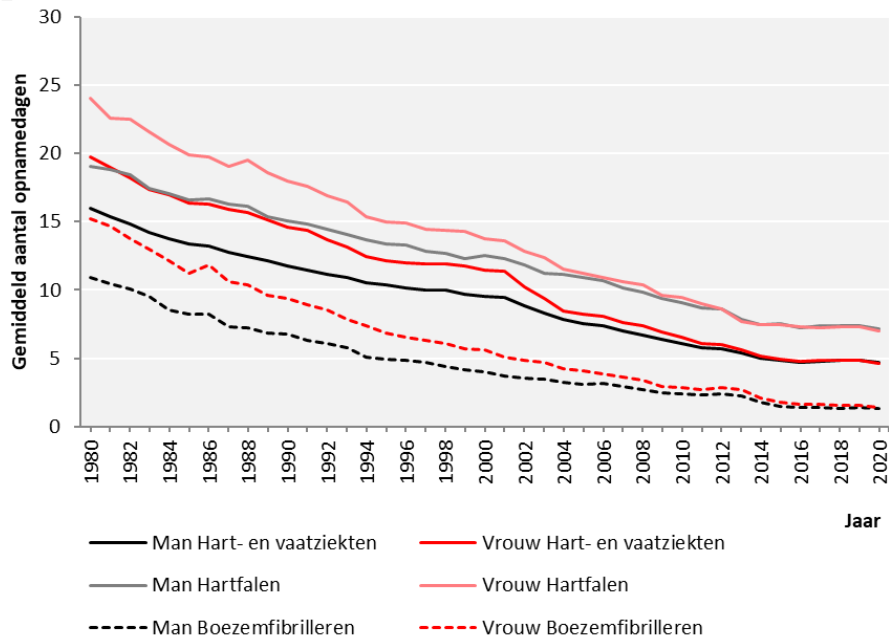
Figuur 2.6 Trends in gemiddelde leeftijd bij ziekenhuisopname vanwege acuut hartinfarct en beroerte (A) en hartfalen en boezemfibrilleren (B) in Nederland. Leeftijd in jaren en naar geslacht. Periode 1980-2020
Bron DHD

Tussen 1980 en 2020 is het gemiddeld aantal dagen dat patiënten worden opgenomen vanwege hart- en vaatziekten afgenomen (figuur 7). Voor hart- en vaatziekten is de gemiddelde ligduur voor mannen afgenomen van 16 naar 5 dagen (69% daling) en voor vrouwen van 20 naar 5 dagen (75% daling). De duidelijkste daling is te zien in het gemiddeld aantal opnamedagen voor beroerte. Mogelijke verklaringen voor de daling in opnameduur bij patiënten met een beroerte zijn een snellere diagnostiek, zorg en behandeling (onder andere de introductie van trombolyse en stroke units) in het ziekenhuis in de acute fase en sterk verbeterde doorstroming naar verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorg voor nazorg en revalidatie.

Figuur 2.7 Trends in gemiddeld aantal opnamedagen voor hart- en vaatziekten, acuut hartinfarct en beroerte (A) en hart- en vaatziekten, hartfalen en atriumfibrilleren (B) in Nederland. Gemiddeld aantal opnamedagen naar geslacht. Periode 1980-2020
Bron DHD

B

2.3 Dagopnamen

Kanttekeningen cijfers dagopnamen

De gegevens over dagopnamen zijn potentieel van groot belang om de dynamiek van het diagnostische en therapeutische zorgproces te bestuderen. In tabel 6 zijn de ICD-codes gegroepeerd aan de hand van de ziektecategorieën van ziekenhuisopnamen, die in sommige gevallen niet goed overeenkomen met de werkelijke reden voor dagopnamen. Zowel diagnostische als therapeutische zaken kunnen reden zijn voor een dagopname en er is daarin moeilijk onderscheid te maken. Tevens leiden sommige ziekenhuizen de diagnose af uit de ICD-10 diagnose bij de DBC zoals door de arts vastgelegd of is er geen enkele diagnose vastgelegd. Ondanks het grote belang van cijfers over dagopnamen, staat het onderzoek naar de validiteit van deze cijfers nog in de kinderschoenen. Verder onderzoek zal moeten uitwijzen in hoeverre de geregistreerde ICD-codes passen bij de indicaties voor de dagopname en de gepleegde interventies. Daarom menen wij dat deze cijfers als illustratie gezien moeten worden en derhalve met voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

In 2020 vonden er 92.078 dagopnamen plaats vanwege hart- en vaatziekten, waarvan 59.742 (65%) van mannen en 32.336 (35%) van vrouwen. Ter vergelijking, in 2020 vonden er 233.808 klinische ziekenhuisopnamen plaats, wat betekent dat ongeveer 1 op de 4 opnamen voor hart- en vaatziekten een dagopname betreft. De gemiddelde leeftijd bij een dagopname vanwege hart- en vaatziekten was in 2020 67 jaar voor mannen en vrouwen. In tabel 6 is het aantal dagopnamen per ziektecategorie in 2020 weergegeven. Bij zowel mannen als vrouwen vormen de ziektebeelden ischemische hartziekten (respectievelijk 44% en 35%) en overige hartziekten (respectievelijk 39% en 40%, met name boezemfibrilleren) het grootste aandeel in dagopnamen. Van alle dagopnamen is voor mannen 30% vanwege boezemfibrilleren, voor vrouwen is dit 26%. Bij vrouwen vormen dagopnamen vanwege veneus vaatlijden een groter aandeel in dagopnamen dan bij mannen (5% bij vrouwen tegenover 2% voor mannen).

Tabel 2.6 Dagopnamen per ziektecategorie binnen hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en percentages naar geslacht
Bron DHD

Reden dagopname ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	26.004	44%	11.411	35%	37.415	41%
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	1.021		403		1.424	
Beroerte	556	1%	547	2%	1.103	1%
Reumatische hartziekten en klepgebreken	2.394	4%	1.761	5%	4.155	5%
Infectieuze hartziekten	565	1%	408	1%	973	1%
Overige hartziekten	23.534	39%	12.789	40%	36.323	39%
<i>Waarvan hartfalen</i>	1.807		856		2.663	
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	17.671		8.448		26.119	
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	458		283		741	
Arterieel vaatlijden	2.453	4%	1.567	5%	4.020	4%
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	1.147		760		1.907	
Atherosclerose en/of hypertensie	2.247	4%	1.451	5%	3.698	4%
Veneus vaatlijden	1.441	2%	1.445	5%	2.886	3%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen	548	1%	957	3%	1.505	2%
Totaal ²	59.742	100%	32.336	100%	92.078	100%

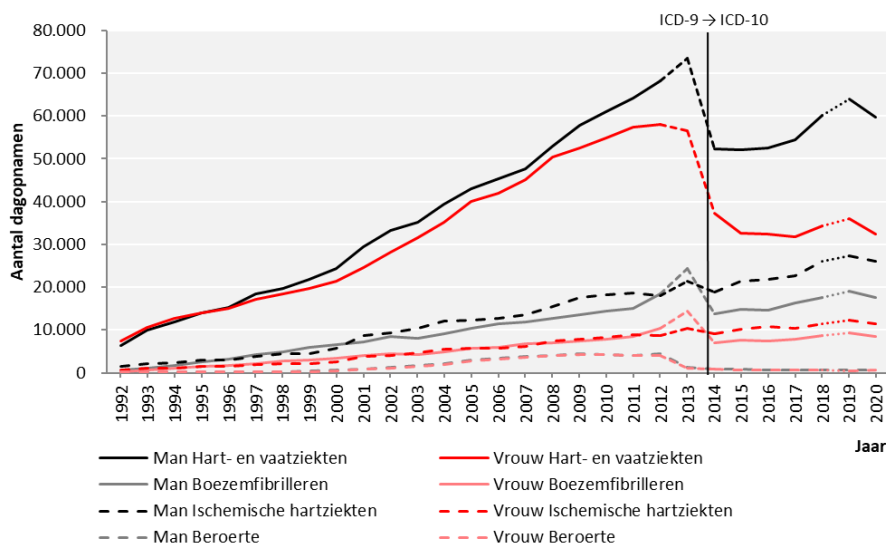
¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

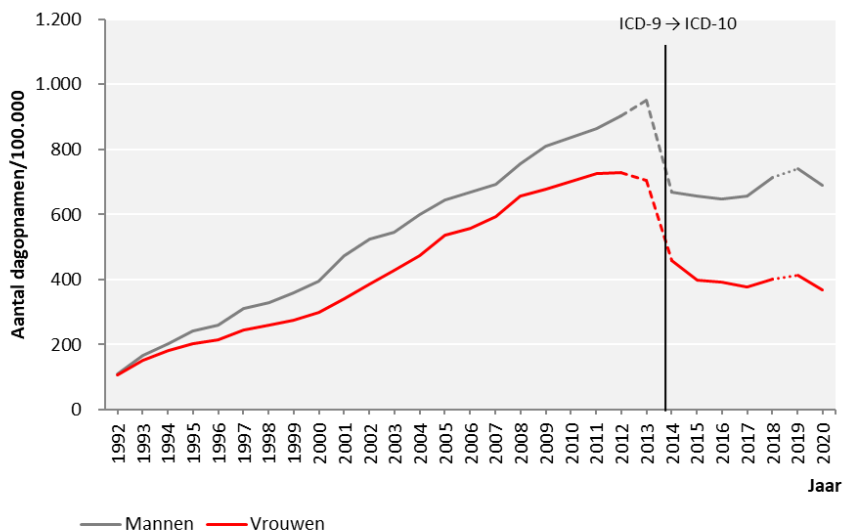
2.4 Trends in dagopnamen

Figuur 8 toont de absolute aantallen dagopnamen wegens hart- en vaatziekten van 1992 tot 2020 naar geslacht. Sinds 1992 is er een gestage toename bij zowel mannen als vrouwen, van 6.437 en 7.340 dagopnamen van mannen respectievelijk vrouwen in 1992 naar 73.508 en 56.536 dagopnamen in 2013. Mede door administratieve en financiële veranderingen daalde het dagopnamecijfer na 2013 tot 52.049 dagopnamen van mannen en 32.578 dagopnamen van vrouwen in 2015. Sindsdien zijn het aantal dagopnamen weer gestegen tot 63.932 voor mannen en 36.105 voor vrouwen in 2019. Mogelijk als gevolg van de coronapandemie zijn de dagopnamen in 2020 gedaald naar 59.742 voor mannen en 32.336 voor vrouwen.

Figuur 2.8 Trends in dagopnamen vanwege hart- en vaatziekten in Nederland. Absolute aantallen naar ziektebeeld en geslacht. Periode 1992-2020*
Bron DHD

Figuur 2.9 Trends in voor de bevolkingsopbouw gecorrigeerde dagopnamencijfer voor hart- en vaatziekten in Nederland. Per 100.000 personen naar geslacht. Periode 1992-2020. Jaar van standaardisatie is 2020*
Bron DHD

* Omwille van verschillende veranderingen zijn de cijfers van 2012-2014 en 2019 minder goed vergelijkbaar met de cijfers van de jaren er voor. Om deze reden worden de cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven. Zie kader pagina 36.

Geraadpleegde literatuur

1. Dutch Hospital Data: Gebruikershandleiding Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg (LBZ), 2014

Bijlage 1 Ziekenhuis- en dagopnamen vanwege hart- en vaatziekten volgens TNO-indeling

Tot 2015 werd er door de Hartstichting gebruik gemaakt van de indeling voor hart- en vaatziekten ontwikkeld door TNO in 1984. Vanaf het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2016, maakt de Hartstichting gebruik van een vergelijkbare indeling voor hart- en vaatziekten als het CBS en het RIVM (ICD-9: 390 t/m 459 en ICD-10 I00 t/m I99) om cijfers gepresenteerd door verschillende organisaties beter op elkaar aan te laten sluiten. Om cijfers in voorgaande versies van het boek Hart- en vaatziekten in Nederland met elkaar te kunnen vergelijken worden in deze bijlage ook de cijfers conform de TNO-indeling gepresenteerd.

Onderstaande ziektebeelden vallen in de TNO-indeling wel onder hart- en vaatziekten, maar in de nieuwe indeling na 2015 niet.

- Transiënte ischemische aanvallen en verwante symptomen (G45) worden in de TNO-indeling onder 'beroerte' gecategoriseerd
- Polyarteritis nodosa en verwante aandoeningen (M30) en overige necrotiserende vaataandoeningen (M31) worden in de TNO-indeling onder 'arterieel vaatlijden' gecategoriseerd
- Aangeboren hart- en vaatafwijkingen (P29.3 en Q20 t/m Q28) zijn een eigen categorie in de TNO-indeling
- Enkele overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen, zoals afwijkingen van de hartslag (R00) en Syncope en collaps (R55) zijn in de TNO-indeling aan deze categorie toegevoegd

Ziekenhuisopnamen

Aantal ziekenhuisopnames voor hart- en vaatziekten buiten de nieuwe indeling

Onderstaand overzicht toont een overzicht van enkele hart- en vaatziekten, met bijbehorende ICD-10 code, die buiten de nieuwe indeling vallen maar wel leiden tot een flink aantal ziekenhuisopnamen in 2020.

	ICD-10	Mannen	Vrouwen
Transiënte ischemische aanval (TIA)	G45	4.414	4.203
Pijn in keel en borst	R07	20.382	20.854
Aangeboren hartafwijkingen	P29.3, Q20-Q28	1.222	1.116
Syncope en collaps	R55	6.551	5.190

Tabel 2.7 Ziekenhuisopnamen per ziektecategorie binnen hart- en vaatziekten in Nederland in 2020.
Absolute aantallen en percentages naar geslacht. Volgens TNO-indeling
Bron DHD

Reden ziekenhuisopname ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	41.744	24%	18.811	15%	60.555	20%
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	22.924		10.833		33.757	
Beroerte (inclusief G45)	26.774	16%	22.779	18%	49.553	17%
<i>Waarvan herseninfarct</i>	16.380		14.001		30.381	
<i>Waarvan subarachnoidale bloeding</i>	579		906		1.485	
<i>Waarvan intracerebrale bloeding</i>	3.515		2.820		6.335	
<i>Waarvan TIA³</i>	3.889		3.465		7.354	
Aangeboren hartafwijkingen	1.193	1%	1.107	1%	2.300	1%
Reumatische hartziekten en klepgebreken	4.722	3%	3.400	3%	8.122	3%
Infectieuze hartziekten	2.460	1%	1.134	1%	3.594	1%
Overige hartziekten (inclusief R94.3)	49.969	29%	40.133	32%	90.102	30%
<i>Waarvan hartfalen</i>	15.760		13.680		29.440	
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	16.087		13.617		29.704	
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	849		780		1.629	
Arterieel vaatlijden (inclusief M30 en M31)	7.581	4%	3.580	3%	11.161	4%
<i>Waarvan AAA⁴ met ruptuur</i>	503		142		645	
<i>Waarvan AAA⁴ zonder ruptuur</i>	2.297		429		2.726	
Atherosclerose en/of hypertensie	6.417	4%	5.235	4%	11.652	4%
Veneus vaatlijden	940	1%	1.017	1%	1.957	1%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen (inclusief A18.2, D18, K55, R00-R02, R07.1-R07.4, R09.8, R16.1, R23.0-R23.2, R55, R57.0, R58-R60)	30.109	18%	28.334	23%	58.443	20%
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	1.891		1.110		3.001	
Totaal ²	171.927	100%	125.553	100%	297.480	100%

¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

³ TIA: Transient Ischemic Attack

⁴ AAA: Aneurysma van de Abdominale Aorta

Dagopnamen

Aantal dagopnamen voor hart- en vaatziekten buiten de nieuwe indeling

Onderstaand overzicht toont een overzicht van enkele hart- en vaatziekten, met bijbehorende ICD-10 code, die buiten de nieuwe indeling vallen maar wel leiden tot een flink aantal dagopnamen in 2020.

	ICD-10	Mannen	Vrouwen
Transiënte ischemische aanval (TIA)	G45	1340	1260
Pijn in keel en borst	R07	3226	3884
Aangeboren hartafwijkingen	P29.3, Q20-Q28	427	441
Syncope en collaps	R55	536	497

Tabel 2.8 Dagopnamen per ziektecategorie binnen hart- en vaatziekten in Nederland in 2020. Absolute aantallen en percentages naar geslacht. Volgens TNO-indeling
Bron DHD

Reden dagopname ¹	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Ischemische hartziekten	26.004	38%	11.411	28%	37.415	34%
<i>Waarvan acuut hartinfarct</i>	1.021		403		1.424	
Beroerte (inclusief G45)	1.896	3%	1.807	4%	3.703	3%
<i>Waarvan TIA²</i>	1.340		1.260		2.600	
Aangeboren hartafwijkingen	427	1%	441	1%	868	1%
Reumatische hartziekten en klepgebreken	2.394	4%	1.761	4%	4.155	4%
Infectieuze hartziekten	565	1%	408	1%	973	1%
Overige hartziekten (inclusief R94.3)	23.593	35%	12.837	31%	36.430	33%
<i>Waarvan hartfalen</i>	1.807		856		2.663	
<i>Waarvan boezemfibrilleren</i>	17.671		8.448		26.119	
<i>Waarvan cardiomyopathie</i>	458		283		741	
Arterieel vaatlijden (inclusief M30 en M31)	2.189	3%	1.803	4%	3.992	4%
Atherosclerose en/of hypertensie	2.247	3%	1.451	4%	3.698	3%
Veneus vaatlijden	1.441	2%	1.445	4%	2.886	3%
Overige ziekten van het vaatstelsel en de lymfewegen (inclusief A18.2, D18, K55, R00-R02, R07.1-R07.4, R16.1, R23.0-R23.2, R55, R57.0, R58-R60)	7.278	11%	7.761	19%	15.039	14%
<i>Waarvan claudicatio intermittens</i>	1.147		760		1.907	
Totaal ³	68.034	100%	41.125	100%	109.159	100%

¹ Precieze omschrijving en ICD-10 codes van deze groepen zijn te vinden in bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019

² Als gevolg van afronding tellen de percentages niet altijd op tot 100%

³ TIA: Transient Ischemic Attack

3 **Kerncijfers over ziektebeelden binnen hart- en vaatziekten**

Y. Koop^{1,2}, R.H. Wimmers¹, I. Vaartjes², M.L. Bots²

¹ Hartstichting, Den Haag

² Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde

3.1 Inhoud

In dit hoofdstuk worden kerncijfers gepresenteerd van een aantal veelvoorkomende hart- en vaatziekten.

Ziektebeeld	Paginanummer
Kerncijfers hart- en vaatziekten	58
Kerncijfers ischemische hartziekten	60
Kerncijfers acuut hartinfarct	62
Kerncijfers angina pectoris	66
Kerncijfers hartfalen	68
Kerncijfers boezemfibrilleren	74
Kerncijfers cardiomyopathie	80
Kerncijfers beroerte	82
Kerncijfers herseninfarct	86
Kerncijfers intracerebrale bloeding	88
Kerncijfers subarachnoïdale bloeding	90
Kerncijfers transient ischemic attack (TIA)	92
Kerncijfers aneurysma van de abdominale aorta (AAA)	94
Kerncijfers perifeer arterieel vaatlijden	96
Kerncijfers aangeboren hartafwijkingen	98

3.2 Methode en bronnen

Een kanttekening bij cijfers uit registraties zijn dat ze afhankelijk zijn van hoe secuur wordt geregistreerd. Voor dit hoofdstuk geldt:

- Cijfers over prevalentie (aantal bestaande gevallen in Nederland) en incidentie (aantal ziekte-episodes in Nederland) zijn gebaseerd op door de huisarts geregistreerde diagnoses volgens de eerste versie van de International Classification of Primary Care (ICPC-1).
- Cijfers over sterfte worden verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en zijn gebaseerd op doodsoorzaak verklaringen ingevuld door artsen, lijkschouwers of specialisten na overlijden van een persoon. Op basis van deze doodsoorzaakverklaringen wordt veelal automatisch een ICD-10 code toegewezen die de onderliggende doodsoorzaak beschrijft.
- Ziekenhuisopnamen en dagopnamen worden berekend op basis van gegevens die ziekenhuizen leveren aan de Landelijke Basisregistratie.
- Prognosecijfers worden berekend door een koppeling van doodsoorzakenstatistiek van het CBS en de landelijke registratie van ziekenhuisopnamen.

Incidentie en prevalentie

Cijfers over de incidentie en prevalentie van de verschillende hart- en vaatziekten zijn aangeleverd door NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn. Incidentie wordt omschreven als ‘aantal nieuwe gevallen in Nederland in 2018 of in 2019’ en prevalentie als ‘aantal bestaande gevallen in Nederland in 2018 of in 2019’. NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn maken gebruik van routinematig vastgelegde gegevens uit elektronische patiëntendossiers en de in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op door de huisarts geregistreerde diagnoses volgens de eerste versie van de International Classification of Primary Care (ICPC-1). Voor een uitgebreidere beschrijving van de methodiek om de incidentie en prevalentiecijfers te berekenen verwijzen we naar het hoofdstuk ‘Cardiovasculaire morbiditeit in de huisartsenpraktijk’ in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019.

Sterftecijfers

Cijfers over sterfte betreffen cijfers van het aantal mensen overleden in Nederland verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De doodsoorzaken worden gebaseerd op de International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD) van de World Health Organisation (WHO), de tiende revisie. In Bijlage A in het boek Hart- en

vaatziekten in Nederland 2019 staat een beschrijving van de gebruikte ICD-codes per ziekte(categorie) en per ziektebeeld beschreven onder de tabel. De cijfers die gepresenteerd worden in dit manuscript zijn cijfers uit 2020, of in het geval van een trend, van de periode 1980 tot en met 2020.

Ziekenhuisopnamen/dagopnamen

De cijfers over ziekenhuisopnamen en dagopnamen zijn berekend op basis van gegevens die ziekenhuizen leveren aan de Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg (LBZ). Deze gegevens worden door Dutch Hospital Data (DHD) beheerd. In het geval van ziekenhuisopname- en dagopnamecijfers gaat het om het totaal aantal opnames en niet om het totaal aantal individuele patiënten met een opname. Dit betekent dat als een patiënt in 2020 bijvoorbeeld vijf keer is opgenomen voor een bepaalde aandoening dit als vijf opnames wordt geregistreerd. Net zoals bij de sterftecijfers worden de gegevens aangeleverd als ICD-10 codes en geassocieerd zoals beschreven in Bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019. Tussen 2012 en 2014 en in 2019 traden verschillende veranderingen op in de registratie, waardoor de opnamecijfers in deze periode voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. In de figuren met trends in ziekenhuisopnamen wordt dit weergegeven met een stippellijn. De verschillende veranderingen tussen 2012 en 2014 en in 2019 worden nader toegelicht in het manuscript 'Ziekenhuisopnamen voor hart- en vaatziekten'.

Prognose

Door middel van het koppelen van informatie van de gemeentelijke basis administratie (GBA), de landelijke registratie van ziekenhuisopnamen (LBZ, Dutch Hospital Data) en de landelijke doodsoorzakenstatistiek (CBS) hebben wij een cohort gevormd wat bestaat uit patiënten die een eerste ziekenhuisopname hadden voor één van de hart- en vaatziekten beschreven in dit hoofdstuk in de periode 1 januari 2006 – 31 december 2007. Het cohort is 5 jaar gevolgd wat betreft overlijden en oorzaak van overlijden (oorzaak van overlijden wordt niet vermeld bij de cijfers). De 'eerste' ziekenhuisopname voor een van de hart- en vaatziekten werd bepaald door voor alle patiënten 5 jaar terug te kijken of er al sprake was van een eerdere ziekenhuisopname voor dezelfde aandoening en indien het zo was hen uit te sluiten van analyse. Opname voor een van de hart- en vaatziekten was gedefinieerd als een ziekenhuisopname met een ICD-code zoals beschreven in Bijlage A in het boek Hart- en vaatziekten in Nederland 2019.

Kerncijfers hart- en vaatziekten

Tabel 3.1 Kerncijfers over hart- en vaatziekten naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	785.400	x	57.200	62.000	394.200	196.800	75.300
	Vrouwen	717.600	x	76.700	58.200	279.900	177.200	125.700
	Totaal	1.503.100	x	133.900	120.200	674.100	374.000	201.000
Sterfte†	Mannen	18.168	78	164	575	4.991	6.138	6.300
	Vrouwen	18.411	84	106	256	2.488	4.759	10.802
	Totaal	36.579	81	270	831	7.479	10.897	17.102
Ziekenhuisopnamen‡	Mannen	139.501	69	5.804	13.487	71.419	36.868	11.923
	Vrouwen	94.307	72	4.293	6.575	37.746	29.414	16.279
	Totaal	233.808	70	10.097	20.062	109.165	66.282	28.202
Dagopnamen‡	Mannen	59.742	67	2.359	6.285	36.805	12.773	1.520
	Vrouwen	32.336	68	2.063	2.816	17.416	8.591	1.450
	Totaal	92.078	67	4.422	9.101	54.221	21.364	2.970
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis‡	Mannen		5	4	4	5	5	5
	Vrouwen		5	4	4	4	5	5
	Totaal		5	4	4	5	5	5

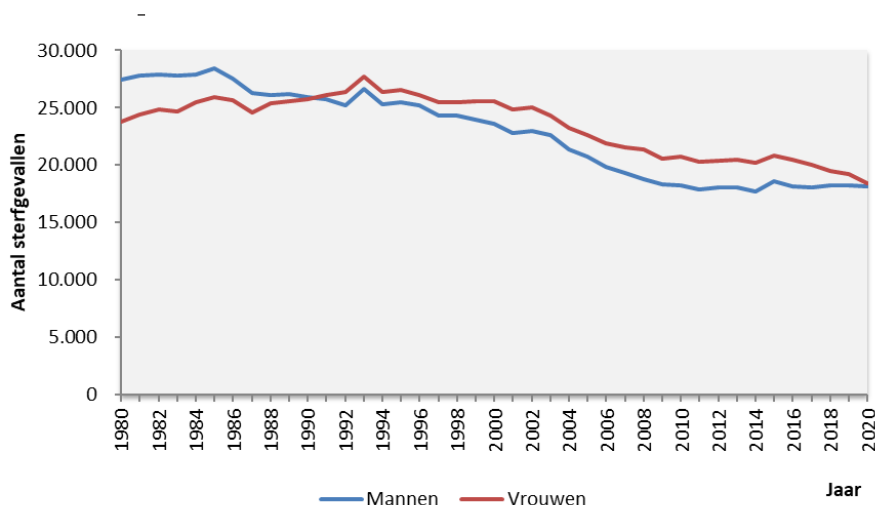
x = niet van toepassing/niet beschikbaar

* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICD-10 codes K73, K74, K76, K77, K82 en K90-92 (ontdubbeld), 2019

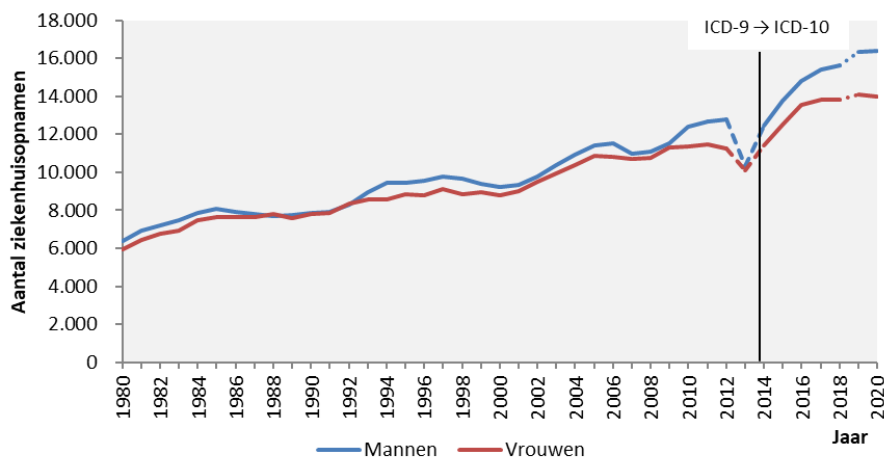
† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I00-I99, ICD-9 codes 390-459

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I00-I99, ICD-9 codes 390-459. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 3.1 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hart- en vaatziekten voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.2 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hart- en vaatziekten voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers ischemische hartziekten

Tabel 3.2 Kerncijfers over ischemische hartziekten naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

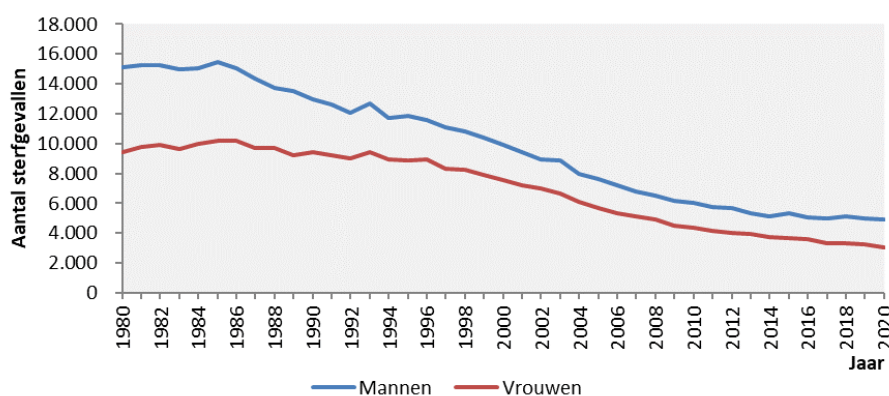
		Absolute							
		aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85	
Sterfte [†]	Mannen	4.947	76		253 ¹	1.678	1.646	1.370	
	Vrouwen	3.078	82		72 ¹	602	851	1.553	
	Totaal	8.025	78		325 ¹	2.280	2.497	2.923	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	41.744	67	1.142	5.547	23.932	9.008	2.115	
	Vrouwen	18.811	71	464	1.701	9.023	5.516	2.107	
	Totaal	60.555	68	1.606	7.248	32.955	14.524	4.222	
Dagopnamen [‡]	Mannen	26.004	67	458	3.055	16.556	5.378	557	
	Vrouwen	11.411	69	171	974	7.046	2.874	346	
	Totaal	37.415	67	629	4.029	23.602	8.252	903	
		Gemiddeld aantal dagen			0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen		4	3	3	4	4	4	
ligdagen in het	Vrouwen		4	3	3	4	4	4	
ziekenhuis [‡]	Totaal		4	3	3	4	4	4	
		Percentage		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85	
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}									
30-dagen sterfte	Mannen		3,80%	1,2%	1,3%	2,5%	8,0%	21,8%	
	Vrouwen		5,70%	1,3%	1,4%	2,4%	8,3%	20,9%	
	Totaal		4,50%	1,2%	1,3%	2,5%	8,2%	21,2%	
1-jaar sterfte	Mannen		7,70%	1,7%	2,1%	5,2%	16,8%	42,1%	
	Vrouwen		10,70%	2,1%	2,1%	5,0%	15,6%	37,8%	
	Totaal		8,80%	1,8%	2,1%	5,2%	16,2%	39,3%	
5-jaar sterfte	Mannen		17,70%	3,2%	4,7%	13,1%	40,3%	74,0%	
	Vrouwen		22,40%	3,6%	4,4%	12,1%	33,9%	69,9%	
	Totaal		19,50%	3,3%	4,6%	12,8%	37,2%	71,4%	

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I20-25, ICD-9 codes 410-414

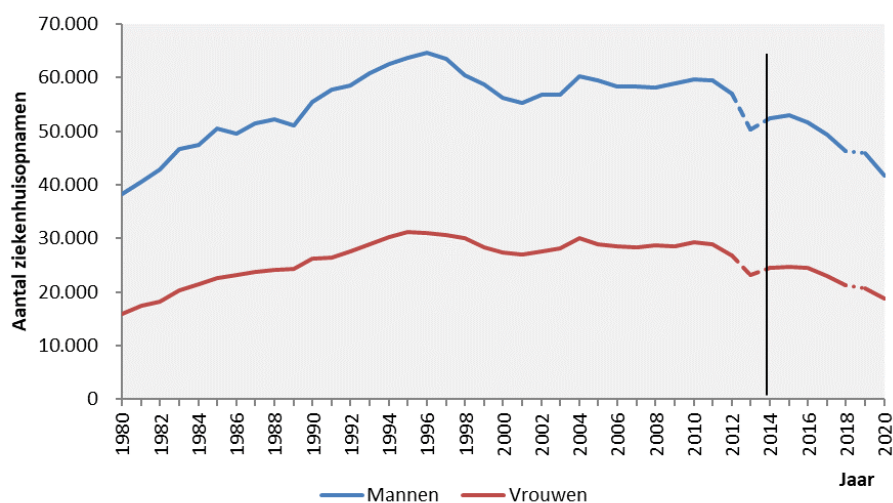
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I20-25, ICD-9 codes 410-414

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 3.3 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege ischemische hartziekten voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.4 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege ischemische hartziekten voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor

Kerncijfers acuut hartinfarct

Tabel 3.3 Kerncijfers over acuut hartinfarct naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	178.800	x	3.700	18.100	103.100	40.700	13.300
	Vrouwen	72.400	x	1.200	6.000	33.000	19.700	12.500
	Totaal	251.200	x	4.800	24.100	136.100	60.400	25.900
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	49.200	x	1.300	5.700	28.000	10.800	3.500
	Vrouwen	21.100	x	400	1.800	9.600	5.700	3.600
	Totaal	70.300	x	1.700	7.500	37.600	16.500	7.100
Sterfte [†]	Mannen	2.798	75	190 ¹		1070	867	671
	Vrouwen	1.914	81	55 ¹		426	556	877
	Totaal	4.712	77	245 ¹		1496	1423	1548
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	22.924	66	822	3.582	12.564	4.549	1.407
	Vrouwen	10.833	71	304	1.014	4.889	3.137	1.489
	Totaal	33.757	68	1.126	4.596	17.453	7.686	2.896
Dagopnamen [‡]	Mannen	1.021	66	30	168	588	205	30
	Vrouwen	403	70	10	32	213	129	19
	Totaal	1.424	67	40	200	801	334	49
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]								
	Mannen	4		3	3	4	5	4
	Vrouwen	4		3	3	4	4	4
	Totaal	4		3	3	4	4	4
Percentage				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	8,8%		2,4%	2,9%	6,2%	17,3%	30,7%
	Vrouwen	14,0%		4,3%	4,5%	7,1%	17,0%	30,6%
	Totaal	10,6%		2,9%	3,3%	6,5%	17,2%	30,7%
1-jaar sterfte	Mannen	13,9%		3,0%	3,9%	9,7%	27,8%	51,6%
	Vrouwen	21,8%		5,1%	5,7%	10,6%	27,2%	48,7%
	Totaal	16,6%		3,5%	4,2%	9,9%	27,5%	49,8%
5-jaar sterfte	Mannen	24,9%		4,9%	7,2%	18,1%	51,5%	78,6%
	Vrouwen	37,0%		7,8%	9,8%	19,2%	47,9%	76,9%
	Totaal	29,0%		5,6%	7,7%	18,4%	49,8%	77,6%

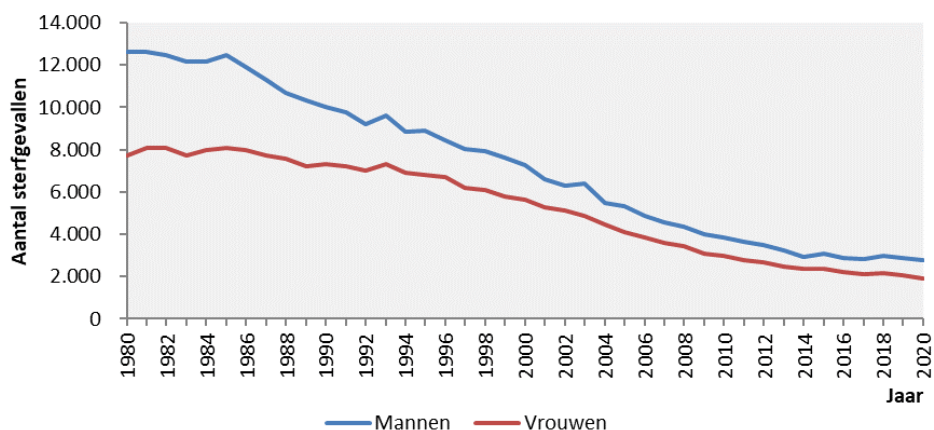
* = niet van toepassing/niet beschikbaar

† Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC codes K75. Cijfers betreffen het jaar 2018

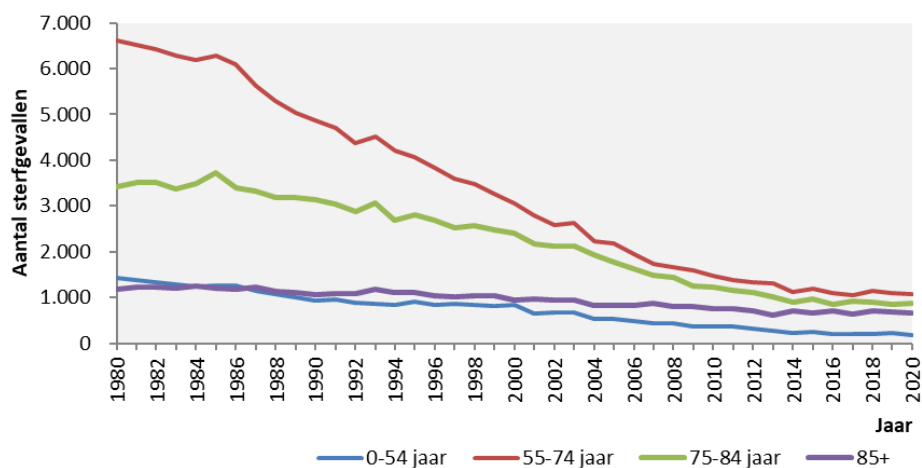
‡ Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I21, ICD-9 codes 410

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I21, ICD-9 codes 410. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

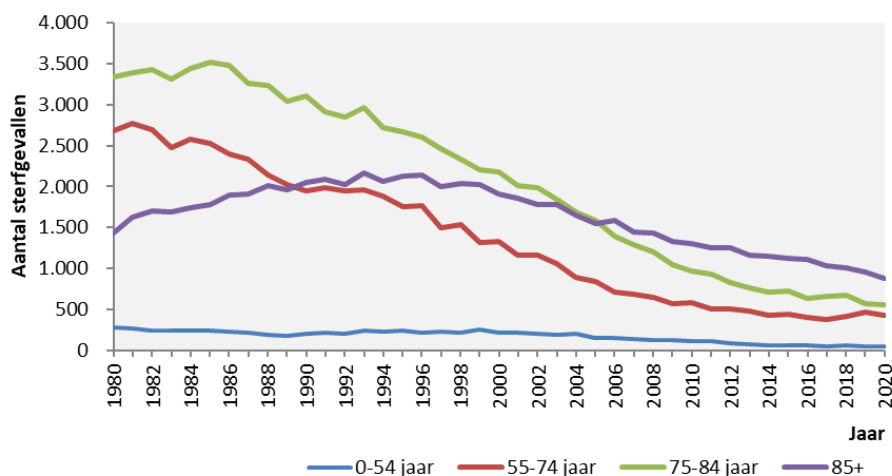
Figuur 3.5 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

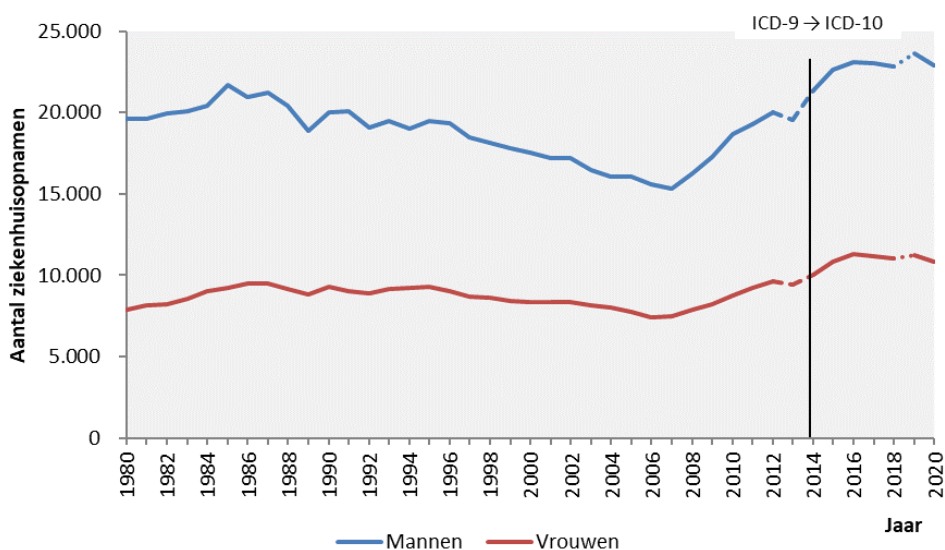
Figuur 3.6 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor mannen, naar leeftijd. Periode 1980-2020

Figuur 3.7 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor vrouwen, naar leeftijd. Periode 1980-2020

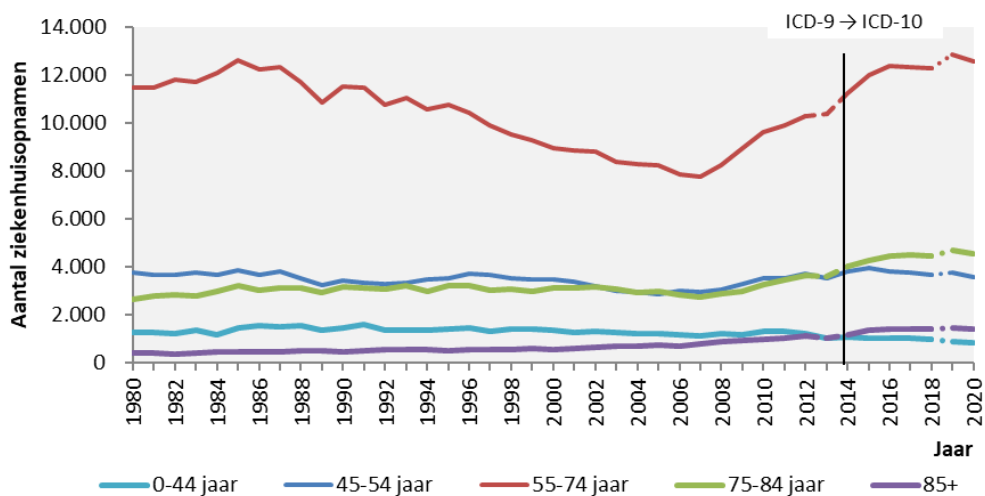

Figuur 3.8 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

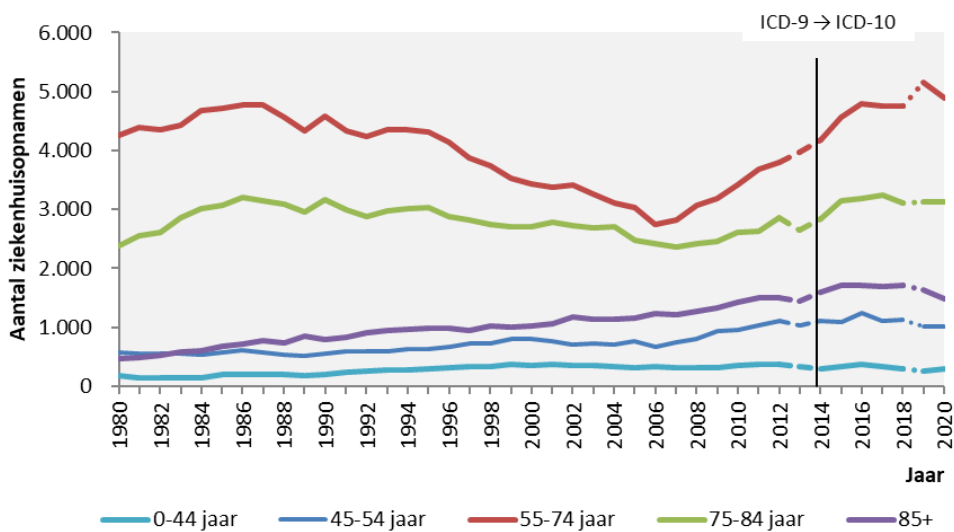

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor

Figuur 3.9 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor mannen, naar leeftijd. Periode 1980-2020

Figuur 3.10 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege acuut hartinfarct voor vrouwen, naar leeftijd. Periode 1980-2020

Kerncijfers angina pectoris

Tabel 3.4 Kerncijfers over angina pectoris naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	233.700	x	2.900	15.200	123.800	66.000	25.800
	Vrouwen	188.100	x	1.900	9.100	78.800	57.700	40.600
	Totaal	421.700	x	4.800	24.300	202.600	123.700	66.400
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	16.000	x	<400	2.300	9.000	3.400	900
	Vrouwen	13.900	x	<400	1.400	7.100	3.500	1.600
	Totaal	29.900	x	0	3.700	16.100	6.900	2.500
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	6.813	68	149	766	3.895	1.639	364
	Vrouwen	3.689	70	92	355	1.843	1.046	353
	Totaal	10.502	69	241	1.121	5.738	2.685	717
Dagopnamen [‡]	Mannen	7.645	66	135	894	5.025	1.446	145
	Vrouwen	4.290	67	92	445	2.720	948	85
	Totaal	11.935	67	227	1.339	7.745	2.394	230
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]								
	Mannen	3		2	2	3	3	2
	Vrouwen	2		1	2	2	3	2
	Totaal	3		2	2	3	3	2
Percentage						<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†,‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	1,0%				0,5%	1,9%	10,8%
	Vrouwen	1,0%				0,3%	1,8%	5,4%
	Totaal	1,0%				0,4%	1,9%	7,4%
1-jaar sterfte	Mannen	4,5%				2,6%	10,2%	28,6%
	Vrouwen	4,0%				1,7%	7,3%	17,5%
	Totaal	4,3%				2,3%	8,8%	21,7%
5-jaar sterfte	Mannen	15,1%				9,2%	35,5%	69,5%
	Vrouwen	14,0%				6,9%	25,0%	54,4%
	Totaal	14,7%				8,3%	30,6%	60,1%

* = niet van toepassing/niet beschikbaar

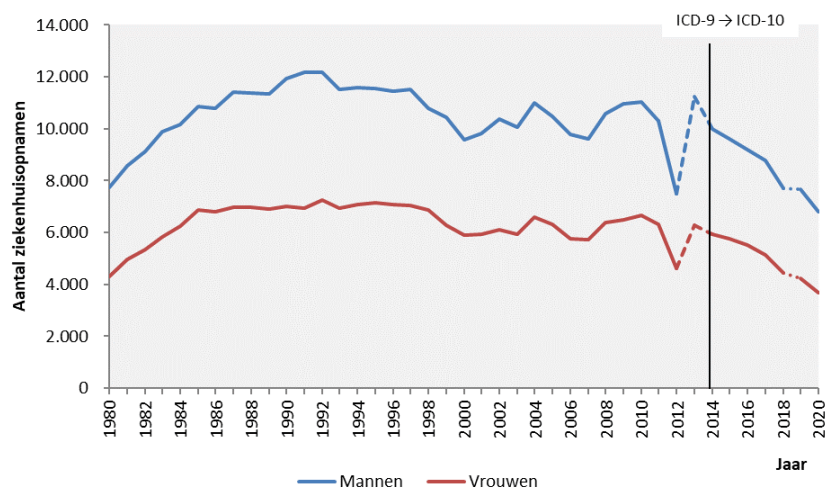
† Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC codes K74; 2019

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I20, ICD-9 codes 413. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I20, ICD-9 codes 413

Sterftecijfers ontbreken, omdat angina pectoris weinig als doodsoorzaak wordt geregistreerd

Figuur 3.11 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege angina pectoris voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor

Kerncijfers hartfalen

Tabel 3.5 Kerncijfers over hartfalen naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	112.600	x	1.700	3.700	40.500	39.300	27.500
	Vrouwen	126.000	x	1.400	3.600	29.900	39.200	52.000
	Totaal	238.700	x	3.100	7.300	70.400	78.500	79.500
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	17.900	x	200	600	6.000	6.500	4.600
	Vrouwen	19.500	x	<200	500	4.600	6.500	7.700
	Totaal	37.400	x	200	1100	10.600	13.000	12.300
Sterfte [†]	Mannen	3.145	84	22 ¹		446	1.011	1.666
	Vrouwen	3.985	88	18 ¹		267	783	2.917
	Totaal	7.130	86	40 ¹		713	1.794	4.583
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	15.760	75	258	677	5.834	5.829	3.162
	Vrouwen	13.680	79	142	340	3.514	4.980	4.704
	Totaal	29.440	77	400	1.017	9.348	10.809	7.866
Dagopnamen [‡]	Mannen	1.807	70	40	130	981	577	79
	Vrouwen	856	69	34	68	440	253	61
	Totaal	2.663	70	74	198	1.421	830	140
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]								
	Mannen	7		8	8	7	7	7
	Vrouwen	7		10	7	7	7	7
	Totaal	7		9	8	7	7	7
Percentage					<55	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{1/2}								
30-dagen sterfte	Mannen	13,4%			3,3%	7,7%	14,4%	26,5%
	Vrouwen	14,0%			3,7%	7,9%	12,8%	19,9%
	Totaal	13,7%			3,5%	7,7%	13,6%	22,0%
1-jaar sterfte	Mannen	32,9%			9,6%	20,8%	37,6%	55,3%
	Vrouwen	33,5%			12,7%	19,9%	31,0%	46,3%
	Totaal	33,2%			10,8%	20,5%	34,1%	49,2%
5-jaar sterfte	Mannen	64,6%			21,5%	48,4%	74,7%	90,6%
	Vrouwen	65,7%			21,2%	42,9%	64,1%	85,4%
	Totaal	65,2%			21,3%	46,3%	69,2%	87,0%

x=niet van toepassing/niet beschikbaar

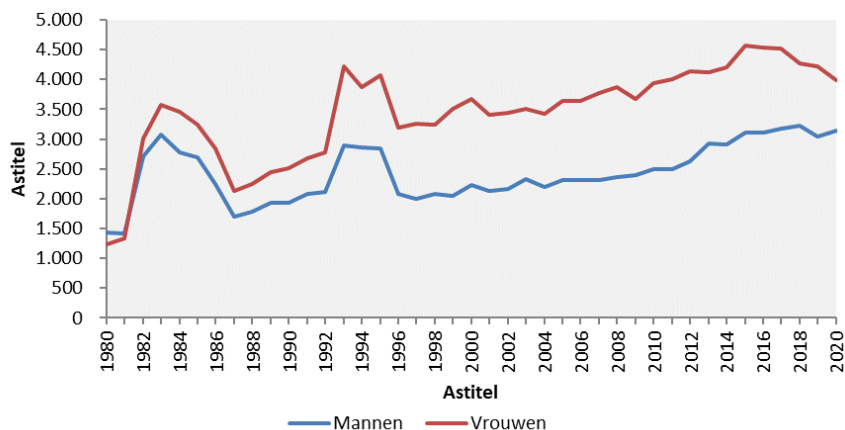
* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICD-10 codes K77; 2019

† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I50, ICD-9 codes 428

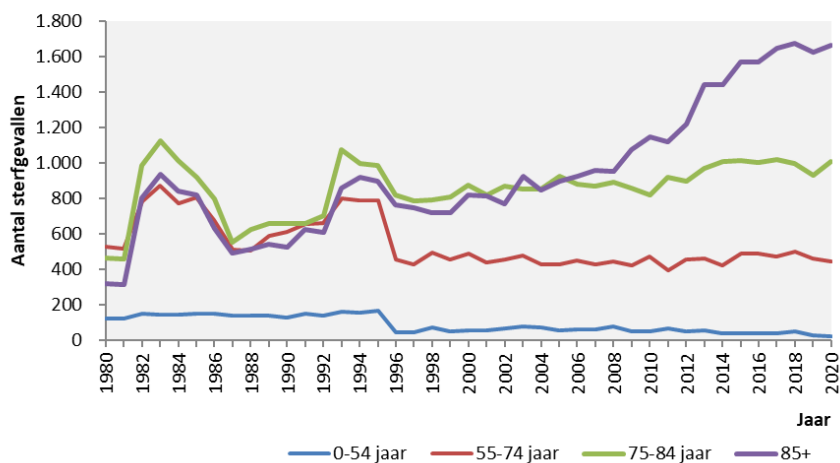
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

² Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I50, ICD-9 codes 428. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

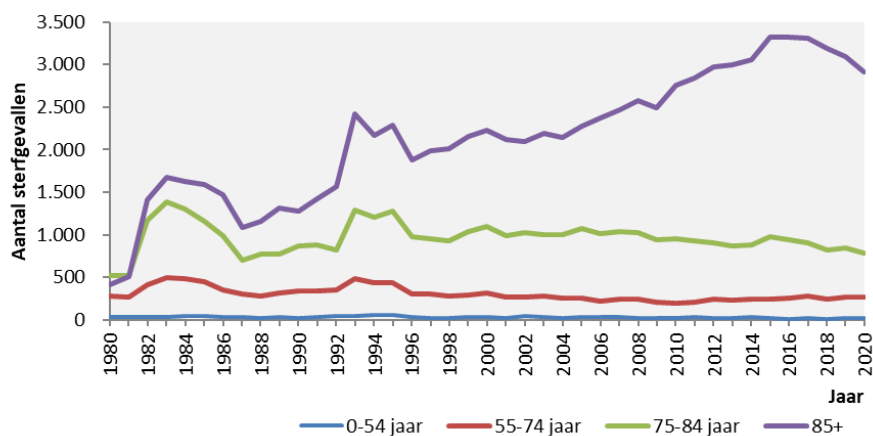
Figuur 3.12 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hartfalen voor mannen en vrouwen.
Periode 1980-2020

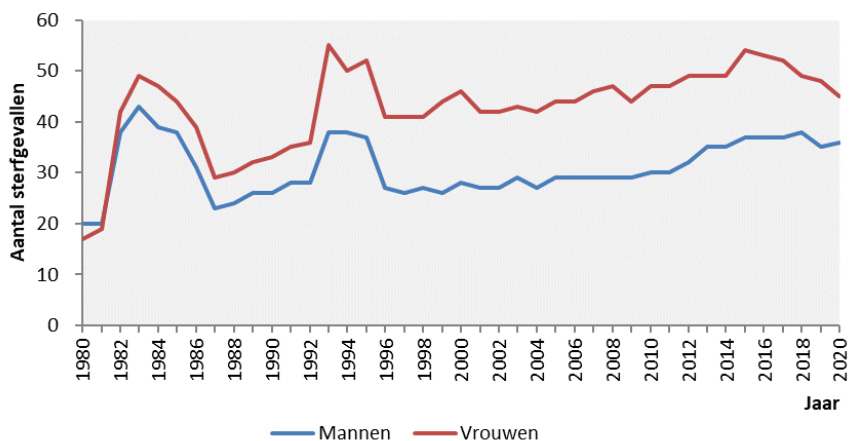
Figuur 3.13 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hartfalen voor mannen, naar leeftijd.
Periode 1980-2020

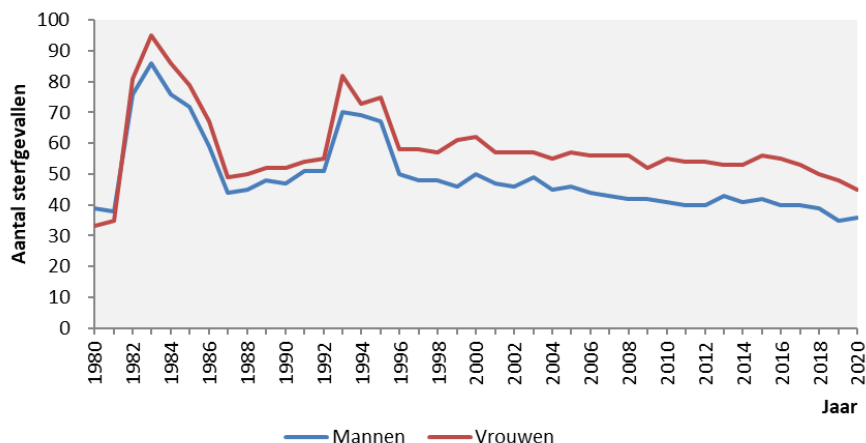
Figuur 3.14 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hartfalen voor vrouwen, naar leeftijd. Periode 1980-2020

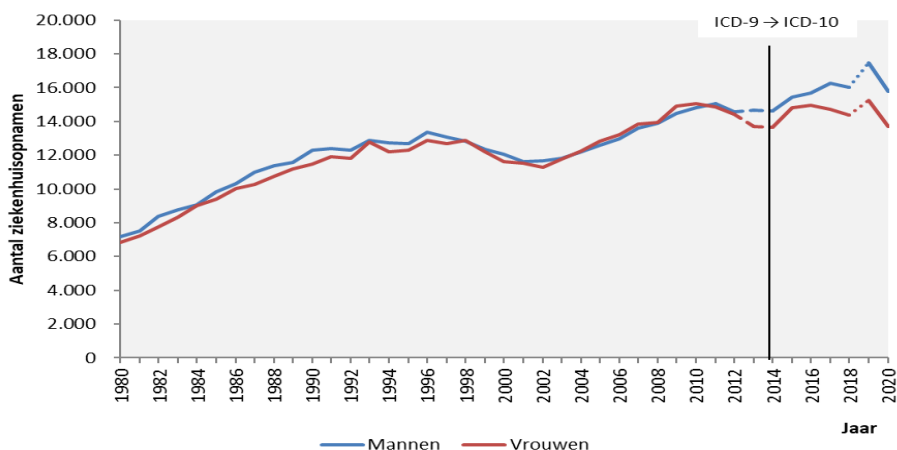
Figuur 3.15 Aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hartfalen per 100.000 inwoners in Nederland voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.16 Aantal sterfgevallen in Nederland vanwege hartfalen per 100.000 inwoners in Nederland gecorrigeerd voor bevolkingsopbouw voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020

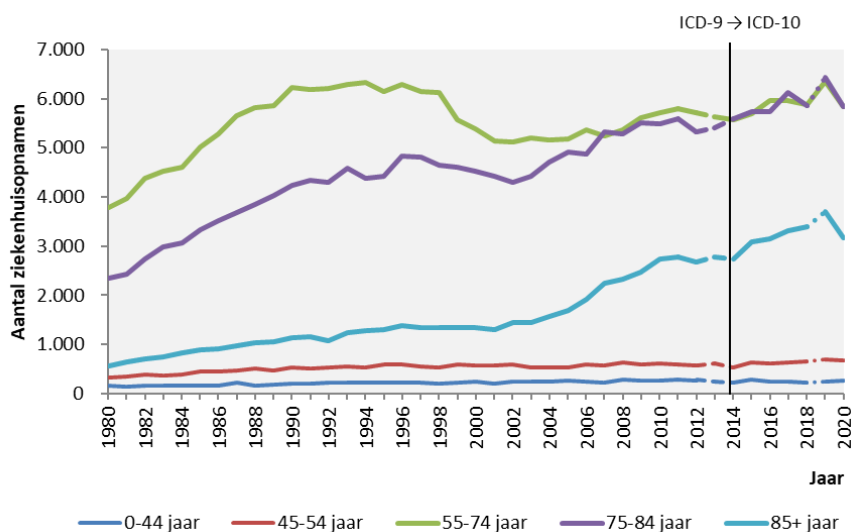

Figuur 3.17 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hartfalen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

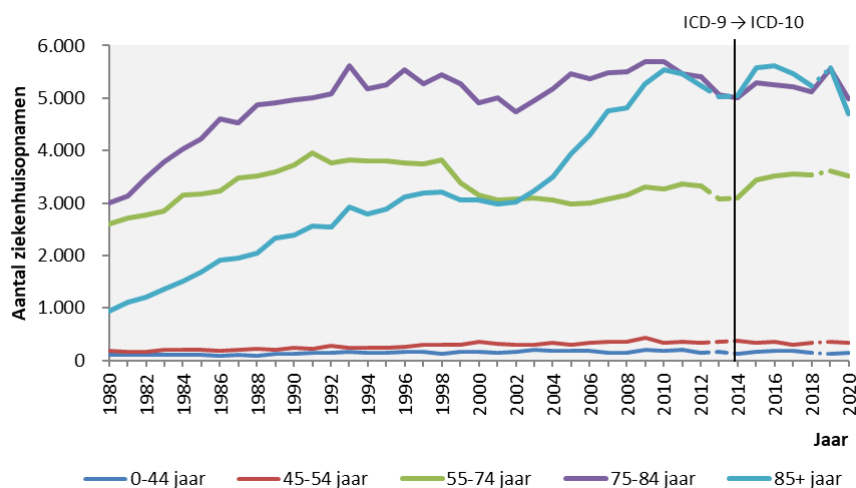

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor

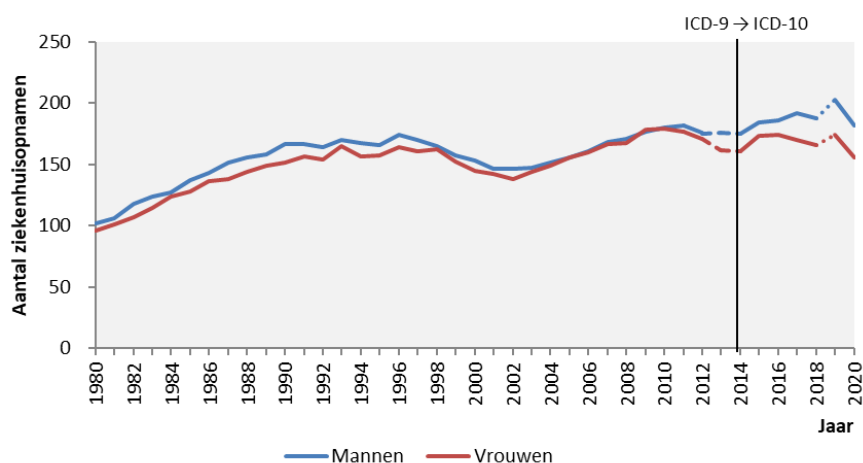
Figuur 3.18 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hartfalen voor mannen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

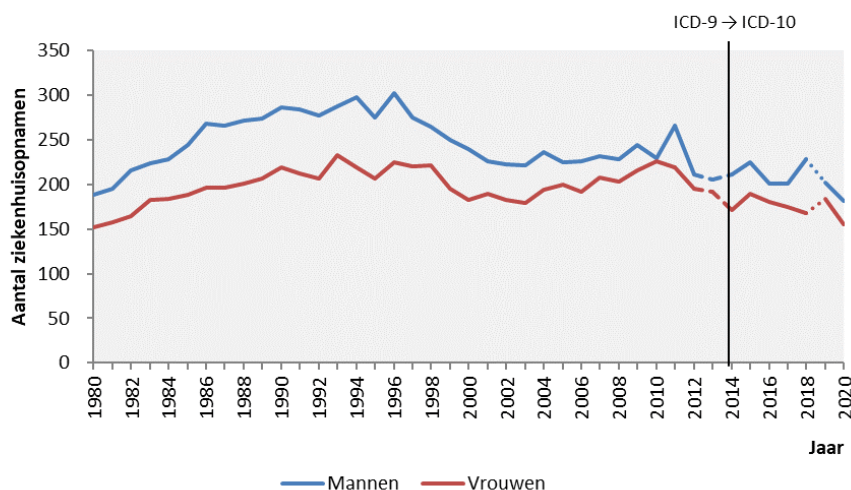
Figuur 3.19 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hartfalen voor vrouwen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

Figuur 3.20 Aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hartfalen per 100.000 inwoners in Nederland voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.21 Aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege hartfalen per 100.000 inwoners in Nederland gecorrigeerd voor bevolkingsopbouw voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020

Kerncijfers boezemfibrilleren

Tabel 3.6 Kerncijfers over boezemfibrilleren naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

Absolute aantallen			Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in	Mannen	200.600	x	3.600	9.400	95.000	66.100	26.600
	Vrouwen	162.100	x	1.100	4.000	53.900	58.600	44.400
Nederland*	Totaal	362.700	x	4.700	13.400	148.900	124.700	71.000
Aantal nieuwe gevallen in	Mannen	73.700	x	1.900	3.800	36.100	22.600	9.400
	Vrouwen	57.500	x	500	1.800	19.700	20.400	15.000
Nederland*	Totaal	37.600	x	400	1.000	10.700	13.100	12.400
Sterfte [†]	Mannen	602	84		108 [‡]		170	324
	Vrouwen	1032	88		50 [‡]		222	760
	Totaal	1634	86		158 [‡]		392	1.084
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	16.087	67	740	1.820	9.383	3.330	814
	Vrouwen	13.617	73	233	695	6.566	4.482	1.641
	Totaal	29.704	69	973	2.515	15.949	7.812	2.455
Dagopnamen [‡]	Mannen	17.671	67	374	1.580	11.772	3.626	319
	Vrouwen	8.448	72	81	338	4.731	2.915	383
	Totaal	26.119	69	455	1.918	16.503	6.541	702
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	1		1	1	1	2	1
	Vrouwen	1		1	1	1	2	2
	Totaal	1		1	1	1	2	2
Percentage						<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	1,7%				0,8%	3,3%	7,5%
	Vrouwen	2,1%				0,7%	2,3%	7,2%
	Totaal	1,9%				0,8%	2,7%	7,3%
1-jaar sterfte	Mannen	7,1%				3,9%	13,1%	29,3%
	Vrouwen	8,3%				3,3%	9,1%	25,2%
	Totaal	7,6%				3,7%	10,9%	26,5%
5-jaar sterfte	Mannen	22,1%				12,8%	42,0%	73,0%
	Vrouwen	26,2%				11,0%	33,0%	66,2%
	Totaal	23,9%				12,2%	36,9%	68,3%

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

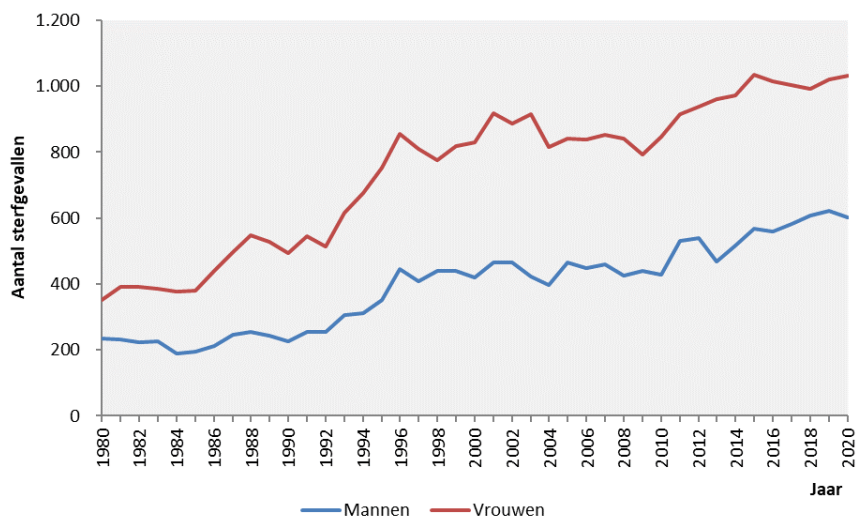
* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn, 2019: ICPC codes K78; 2019

† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I48, ICD-9 codes 4273

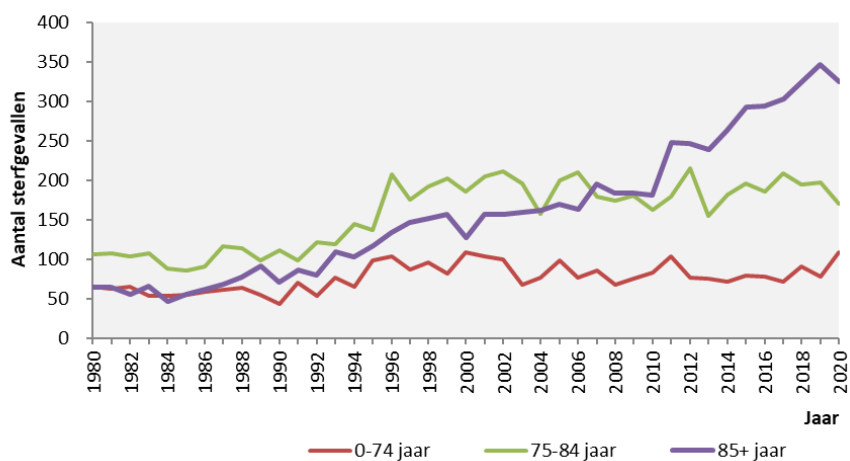
‡ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44, 45-54 en 55-74 jaar samengevoegd

§ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I48, ICD-9 codes 4273. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

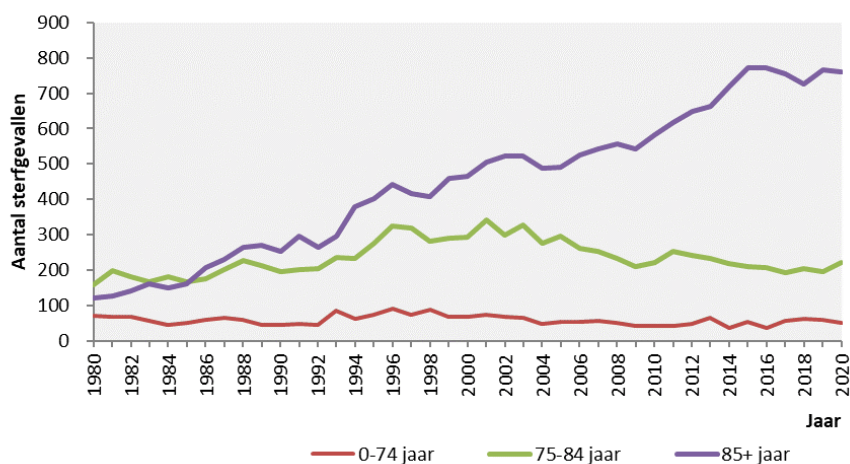
Figuur 3.22 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

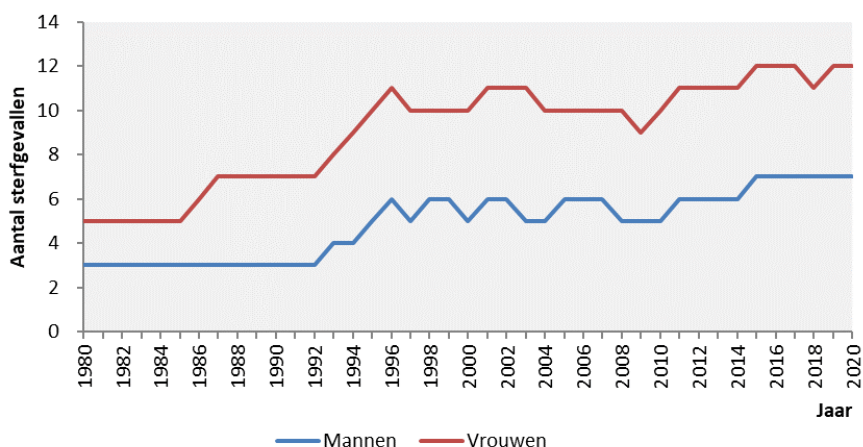
Figuur 3.23 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor mannen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

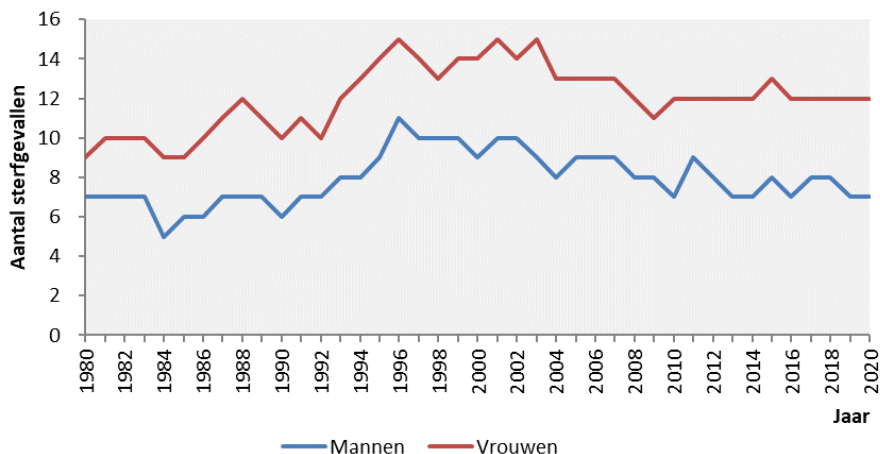
Figuur 3.24 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor vrouwen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

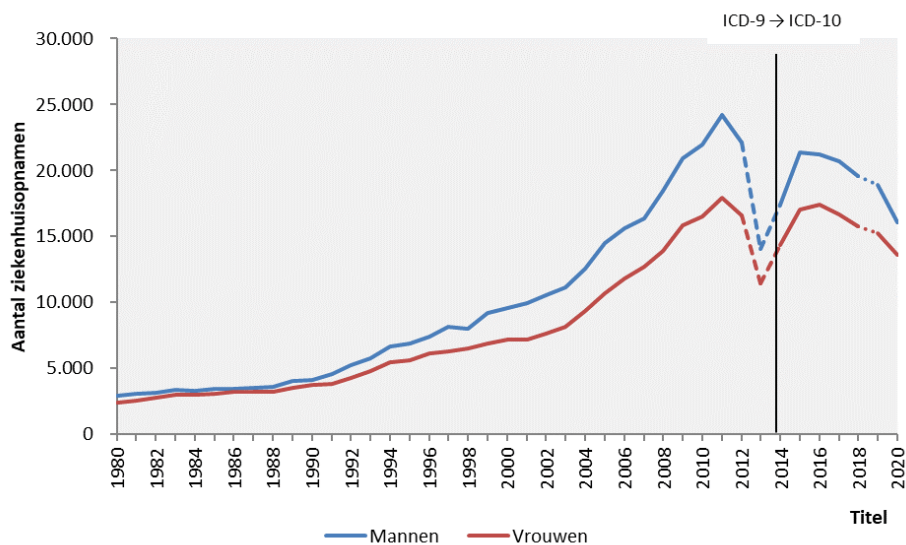
Figuur 3.25 Aantal sterfgevallen in Nederland vanwege boezemfibrilleren per 100.000 inwoners in Nederland voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

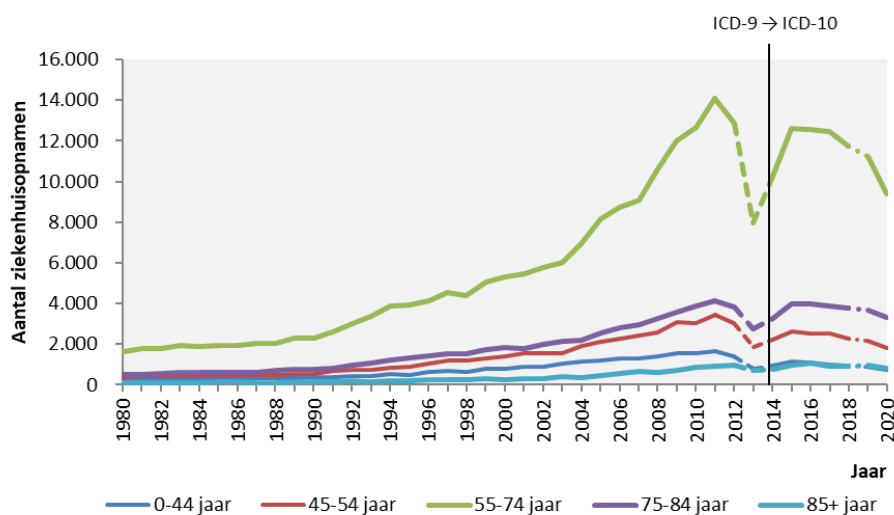
Figuur 3.26 Aantal sterfgevallen in Nederland vanwege boezemfibrilleren per 100.000 inwoners in Nederland gecorrigeerd voor bevolkingsopbouw voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020

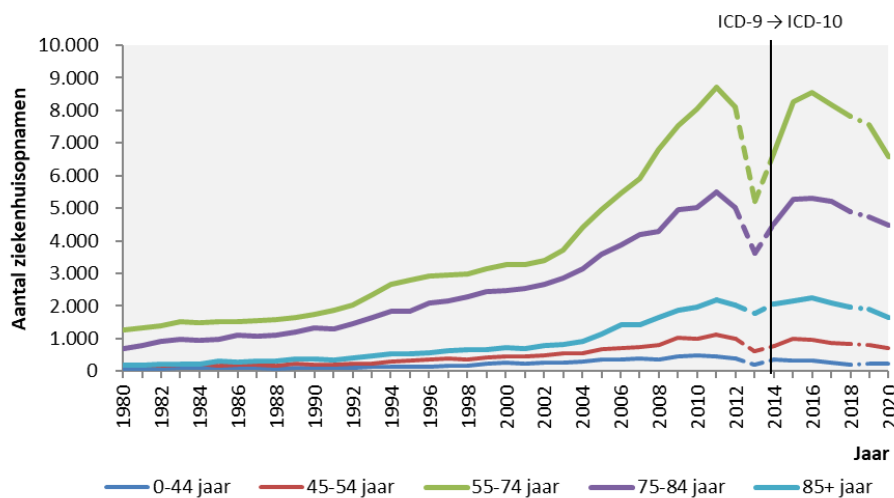
Figuur 3.27 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

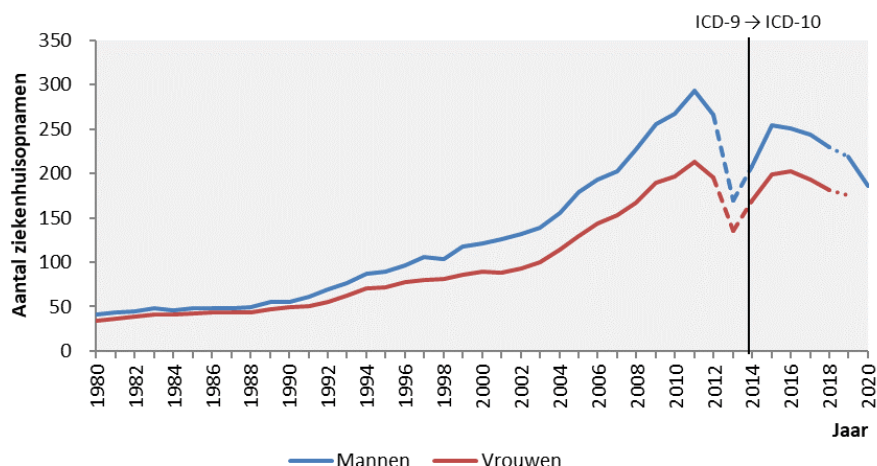
Figuur 3.28 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor mannen.
Naar leeftijd. Periode 1980-2020

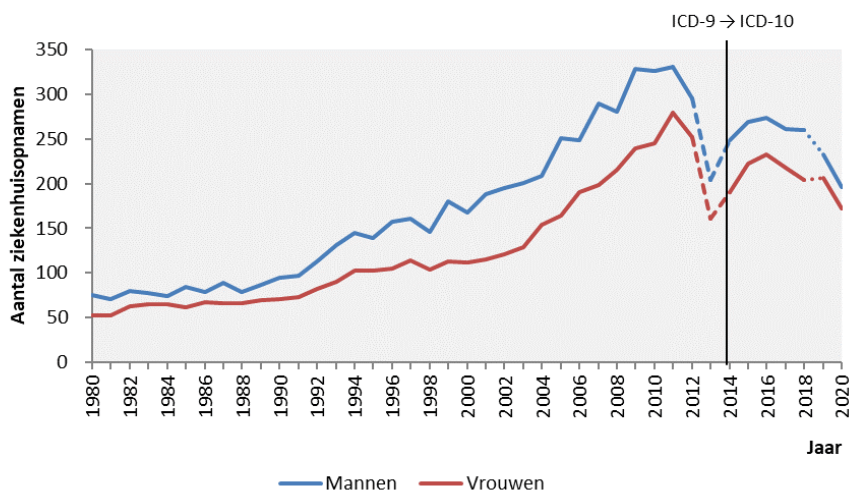
Figuur 3.29 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege boezemfibrilleren voor vrouwen.
Naar leeftijd. Periode 1980-2020

Figuur 3.30 Aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege boezemfibrilleren per 100.000 inwoners in Nederland voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.31 Aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege boezemfibrilleren per 100.000 inwoners in Nederland gecorrigeerd voor bevolkingsopbouw voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020. Jaar van standaardisatie is 2020

Kerncijfers cardiomyopathie

Tabel 3.7 Kerncijfers over cardiomyopathie naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	293	69		46 ¹	113	88	46
	Vrouwen	156	74		15 ¹	48	53	40
	Totaal	449	71		61 ¹	161	141	86
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	849	58	155	154	431	98	11
	Vrouwen	780	64	84	102	398	160	36
	Totaal	1.629	61	239	256	829	258	47
Dagopnamen [‡]	Mannen	458	63		119 ¹	264		75 ²
	Vrouwen	283	64		65 ¹	164		54 ²
	Totaal	741	63		184 ¹	428		129 ²
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	7		9	6	7	5	4
ligdagen in het	Vrouwen	6		9	9	6	4	5
ziekenhuis [‡]	Totaal	6		9	7	6	4	5
Percentage						<75	≥75	
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	3,6%				2,2%	9,5%	
	Vrouwen	6,0%				4,2%	11,6%	
	Totaal	4,4%				2,8%	10,3%	
1-jaar sterfte	Mannen	11,2%				8,0%	24,0%	
	Vrouwen	14,0%				8,9%	30,0%	
	Totaal	12,1%				8,3%	26,3%	
5-jaar sterfte	Mannen	32,4%				24,3%	65,5%	
	Vrouwen	30,3%				20,9%	59,9%	
	Totaal	31,7%				23,2%	63,3%	

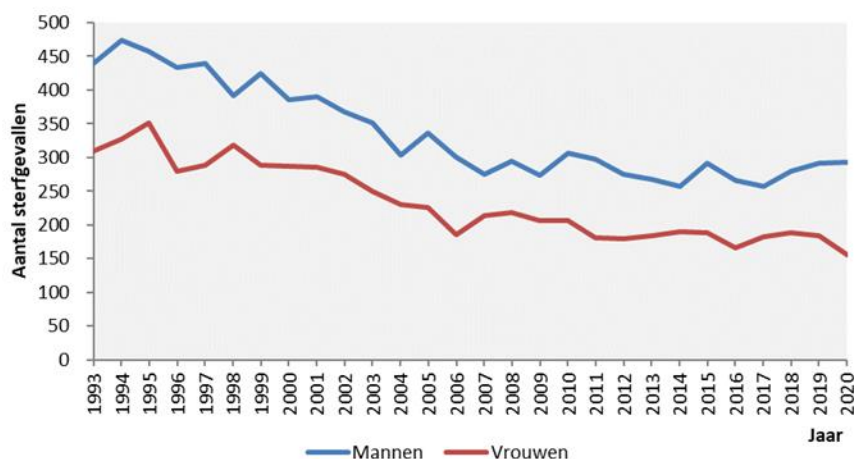
[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I42, ICD-9 codes 425

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

² Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 75-84 en ≥85 jaar samengevoegd

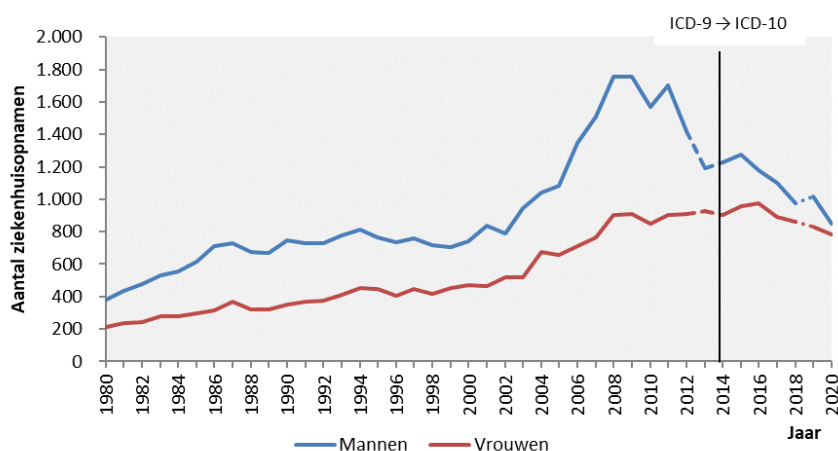
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I42, ICD-9 codes 425. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 3.32 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege cardiomyopathie voor mannen en vrouwen. Periode 1993-2020

Vanwege een verandering in codering van cardiomyopathie zijn de cijfers voor 1993 niet goed te vergelijken met de cijfers na dit jaar en is gekozen om de trend vanaf het jaar 1993 weer te geven.

Figuur 3.33 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege cardiomyopathie voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers beroerte

Tabel 3.8 Kerncijfers over beroerte naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

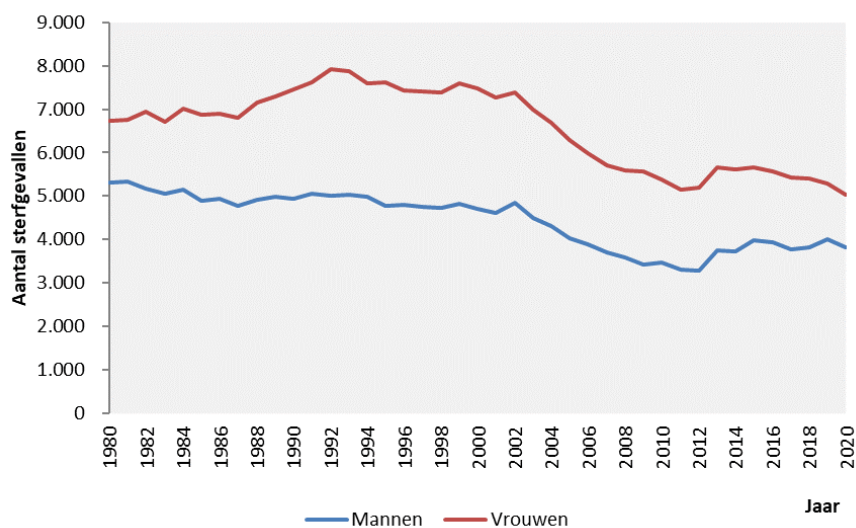
		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	182.700	x	6.400	13.600	88.700	52.300	21.900
	Vrouwen	171.500	x	7.500	14.100	66.700	47.800	35.400
	Totaal	354.200	x	13.900	27.700	155.400	100.100	57.300
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	19.700	x	600	1.800	9.400	5.600	2.300
	Vrouwen	18.800	x	1.000	1.500	6.700	5.300	4.300
	Totaal	38.500	x	1.600	3.300	16.100	10.900	6.600
Sterfte [†]	Mannen	3.819	79	32	91	965	1.394	1.337
	Vrouwen	5.021	82	26	78	695	1.417	2.805
	Totaal	8.840	82	58	169	1.660	2.811	4.142
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	22.885	71	695	1.724	10.694	7.087	2.685
	Vrouwen	19.314	74	717	1.354	6.920	6.124	4.199
	Totaal	42.199	72	1.412	3.078	17.614	13.211	6.884
Dagopnamen [‡]	Mannen	556	63	97	48	243	131	37
	Vrouwen	547	62	89	59	249	102	48
	Totaal	1.103	63	186	107	492	233	85
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]								
	Mannen	6		7	6	6	6	6
	Vrouwen	6		7	7	6	6	6
	Totaal	6		7	6	6	6	6
Percentage				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	10,2%		5,5%	5,3%	7,1%	13,5%	25,3%
	Vrouwen	13,5%		5,8%	7,5%	8,2%	14,2%	26,9%
	Totaal	11,8%		5,7%	6,3%	7,6%	13,9%	26,4%
1-jaar sterfte	Mannen	18,2%		7,2%	6,9%	12,1%	26,1%	46,2%
	Vrouwen	22,2%		6,8%	9,2%	12,9%	24,9%	45,4%
	Totaal	20,2%		7,0%	8,0%	12,4%	25,4%	45,6%
5-jaar sterfte	Mannen	35,7%		9,6%	10,7%	24,6%	54,3%	80,5%
	Vrouwen	40,0%		8,7%	12,8%	23,3%	49,0%	77,2%
	Totaal	37,9%		9,1%	11,7%	24,1%	51,4%	78,2%

* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC codes K90; 2019

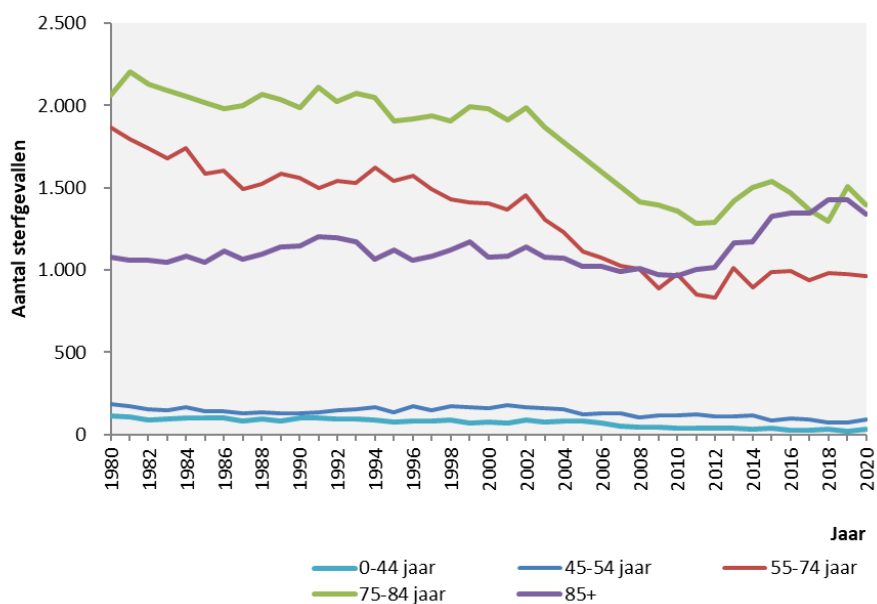
† Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I60-69, ICD-9 codes 430-438

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I60-69, ICD-9 430-438. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

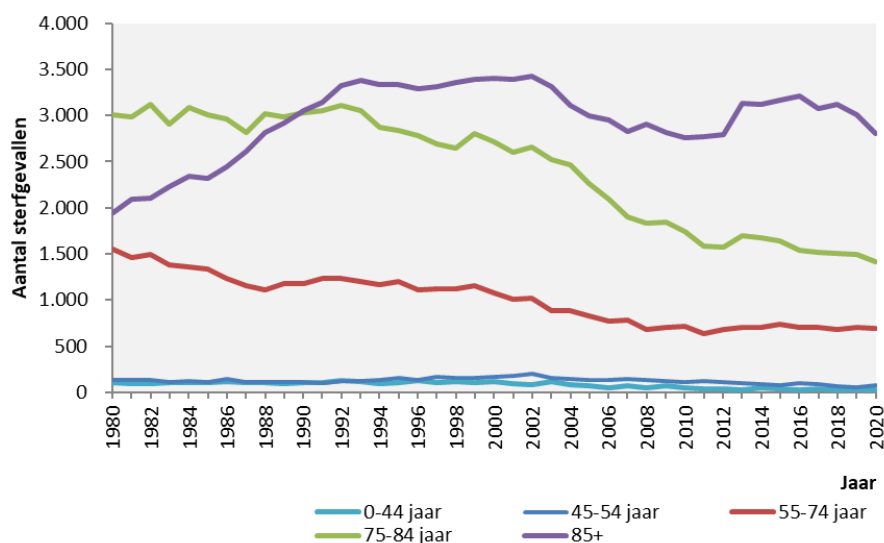
Figuur 3.34 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege beroerte voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

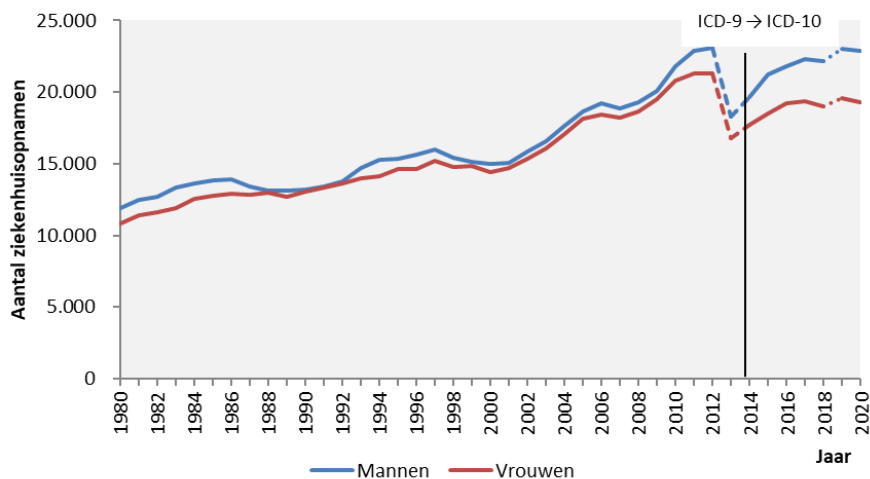
Figuur 3.35 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege beroerte voor mannen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

Figuur 3.36 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege beroerte voor vrouwen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

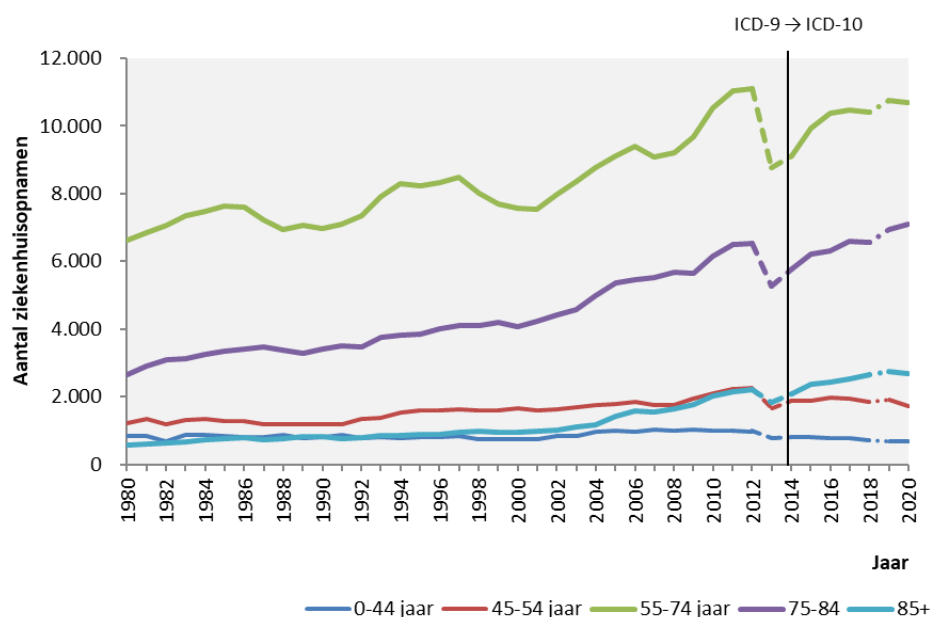

Figuur 3.37 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege beroerte voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

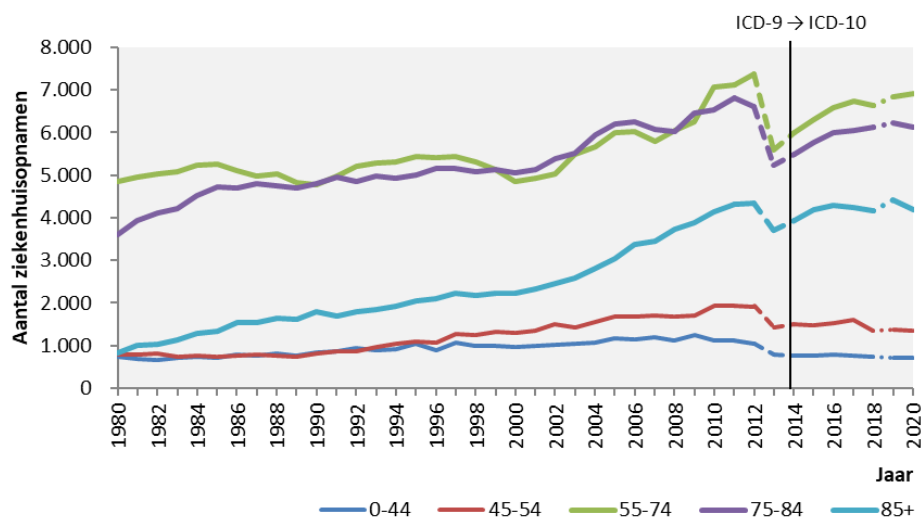

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Figuur 3.38 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege beroerte voor mannen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

Figuur 3.39 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege beroerte voor vrouwen. Naar leeftijd. Periode 1980-2020

Kerncijfers herseninfarct

Tabel 3.9 Kerncijfers over herseninfarct naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

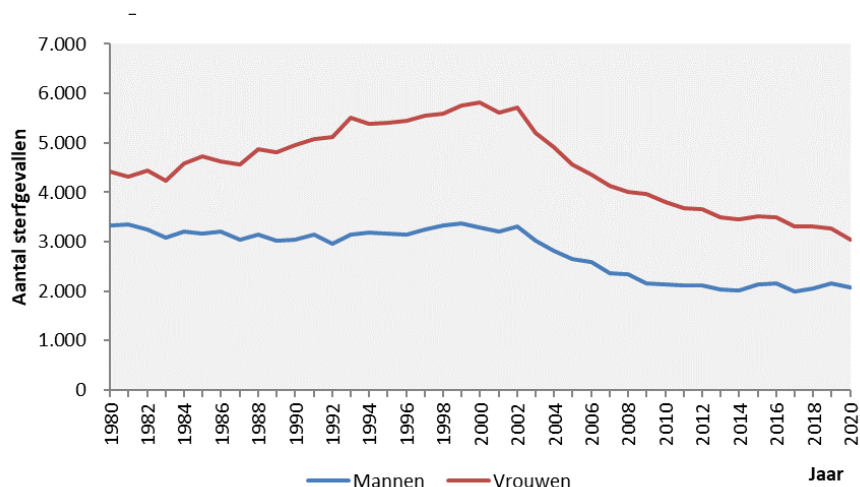
Absolute aantallen			Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	2.083	81	39 ¹		473	765	806
	Vrouwen	3.035	86	21 ¹		293	790	1.931
	Totaal	5.118	84	60 ¹		766	1.555	2.737
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	16.380	72	351	1.195	7.752	5.109	1.973
	Vrouwen	14.001	75	381	847	4.747	4.624	3.402
	Totaal	30.381	73	732	2.042	12.499	9.733	5.375
Dagopnamen [‡]	Mannen	282	70	18	22	125	82	35
	Vrouwen	258	70	15	23	114	72	34
	Totaal	540	70	33	45	239	154	69
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	5		5	5	5	6	6
	Vrouwen	5		5	5	5	6	6
	Totaal	5		5	5	5	6	6
Percentage				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	9,6%		3,4%	3,8%	6,1%	12,3%	25,6%
	Vrouwen	13,3%		3,6%	5,5%	7,0%	12,9%	26,2%
	Totaal	11,4%		3,5%	4,5%	6,5%	12,6%	26,0%
1-jaar sterfte	Mannen	19,1%		4,6%	5,4%	12,0%	26,5%	48,3%
	Vrouwen	24,5%		4,2%	6,9%	12,5%	25,8%	47,4%
	Totaal	21,8%		4,4%	6,1%	12,2%	26,1%	47,7%
5-jaar sterfte	Mannen	39,1%		8,1%	9,6%	26,6%	56,5%	82,3%
	Vrouwen	45,8%		6,0%	11,5%	25,7%	52,4%	79,9%
	Totaal	42,4%		7,0%	10,5%	26,2%	54,3%	80,7%

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I63-64, ICD-9 codes 433,434,436

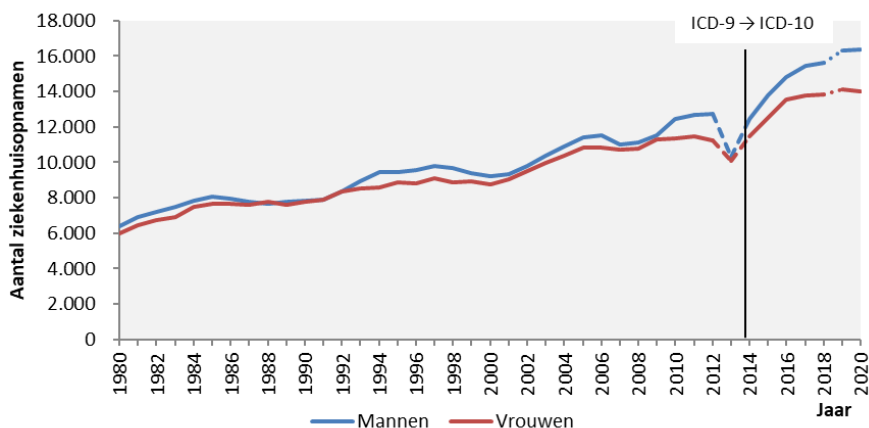
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I63-64, ICD-9 codes 433,434,436. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 3.40 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege herseninfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.41 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege herseninfarct voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers intracerebrale bloeding

Tabel 3.10 Kerncijfers over intracerebrale bloeding naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	825	76	49 ¹		247	305	224
	Vrouwen	896	80	29 ¹		175	340	352
	Totaal	1.721	78	78 ¹		422	645	576
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	3.515	72	156	236	1.449	1.127	547
	Vrouwen	2.820	74	116	175	932	974	623
	Totaal	6.335	73	272	411	2.381	2.101	1.170
Dagopnamen [‡]	Mannen	41	51	x	x	x	x	x
	Vrouwen	32	51	x	x	x	x	x
	Totaal	73	51	x	x	x	x	x
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	8		10	11	8	6	7
ligdagen in het	Vrouwen	8		11	10	8	7	7
ziekenhuis [‡]	Totaal	8		10	10	8	7	7
		Percentage		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	32,1%		14,2%	20,8%	26,5%	37,8%	52,0%
	Vrouwen	39,4%		17,2%	26,6%	30,1%	42,8%	54,6%
	Totaal	35,5%		15,5%	23,4%	27,8%	40,2%	53,6%
1-jaar sterfte	Mannen	42,2%		19,4%	25,3%	33,3%	51,7%	68,9%
	Vrouwen	49,6%		20,7%	31,2%	36,8%	54,6%	69,8%
	Totaal	45,6%		20,0%	27,9%	34,6%	53,1%	69,5%
5-jaar sterfte	Mannen	57,4%		22,4%	30,5%	45,4%	73,1%	89,2%
	Vrouwen	64,2%		27,8%	37,2%	48,7%	71,7%	87,8%
	Totaal	60,6%		24,7%	33,5%	46,6%	72,5%	88,3%

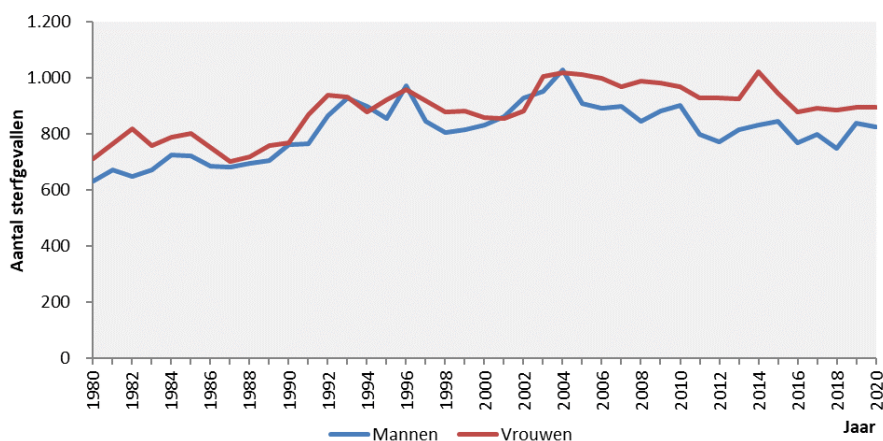
[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I61-62, ICD-9 codes 431,432

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

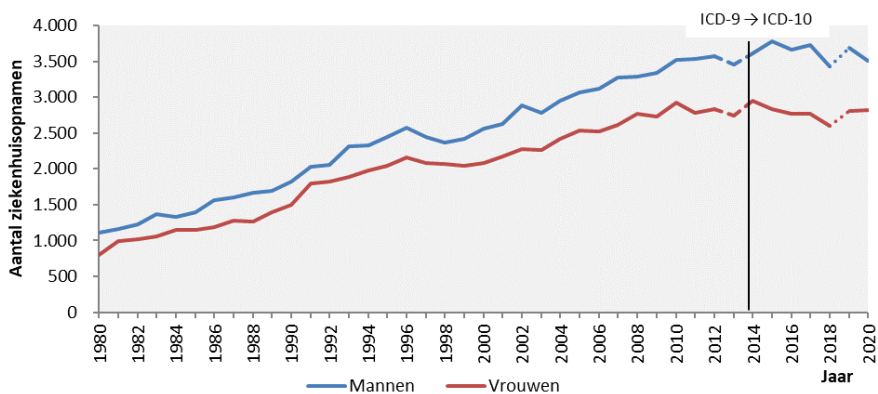
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I61-62, ICD-9 codes 431,432. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

^x Vanwege privacy redenen zijn er geen leeftijdscategorieën weergegeven

Figuur 3.42 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege intracerebrale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.43 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege intracerebrale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers subarachnoïdale bloeding

Tabel 3.11 Kerncijfers over subarachnoïdale bloeding naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft 0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	117	64	31 ¹	52	34 ²	
	Vrouwen	211	66	41 ¹	105	65 ²	
	Totaal	328	66	72 ¹	157	99 ²	
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	579	59 86	132	264	77	20
	Vrouwen	906	61 95	198	478	97	38
	Totaal	1.485	60 181	330	742	174	58
		Gemiddeld aantal dagen	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen	12	11	12	13	9	7
ligdagen in het	Vrouwen	14	12	14	15	11	6
ziekenhuis [‡]	Totaal	13	12	13	14	10	7
		Percentage	0-44	45-54	55-74	≥75	
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}							
30-dagen sterfte	Mannen	26,0%	16,5%	21,3%	25,4%	48,8%	
	Vrouwen	32,2%	20,7%	22,5%	31,3%	55,6%	
	Totaal	29,9%	19,1%	22,1%	28,9%	53,7%	
1-jaar sterfte	Mannen	30,5%	16,5%	23,3%	30,8%	60,5%	
	Vrouwen	36,8%	20,7%	24,6%	36,2%	66,8%	
	Totaal	34,5%	19,1%	24,2%	34,0%	65,0%	
5-jaar sterfte	Mannen	36,9%	18,3%	25,3%	37,8%	79,1%	
	Vrouwen	41,5%	21,8%	26,1%	41,2%	78,5%	
	Totaal	39,9%	20,5%	25,8%	39,8%	78,6%	

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I60, ICD-9 codes 430

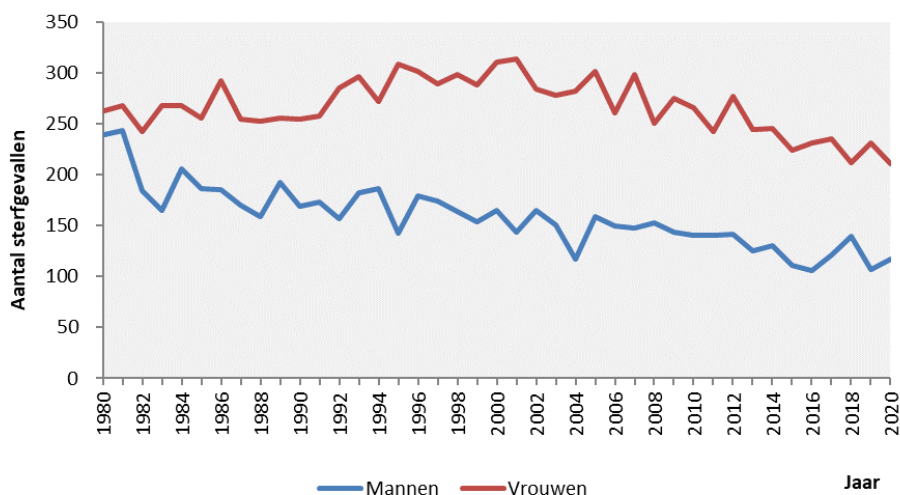
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 jaar samengevoegd

² Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 75-84 en ≥85 jaar samengevoegd

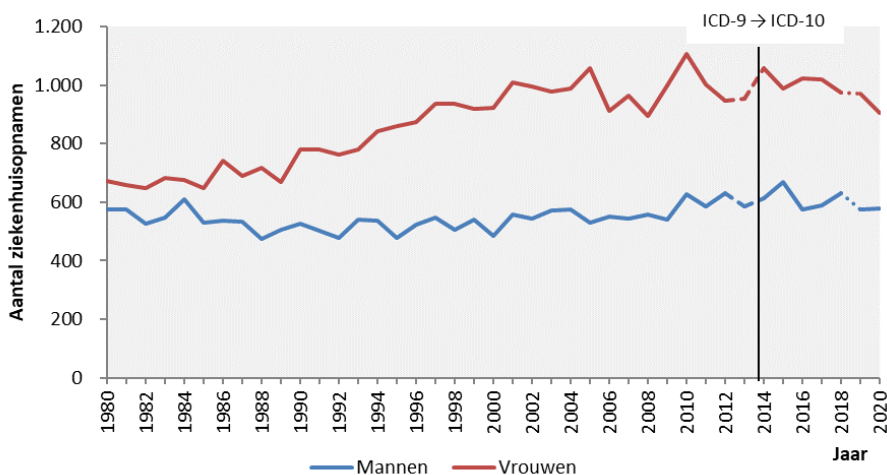
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I60, ICD-9 codes 430. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Vanwege privacy redenen zijn er geen dagopnamen weergegeven

Figuur 3.44 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege subarachnoidale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.45 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege subarachnoidale bloeding voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers transient ischemic attack (TIA)

Tabel 3.12 Kerncijfers over Transient Ischemic Attack (TIA) naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

Absolute aantallen			Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	3.889	71	108	266	1.881	1.239	395
	Vrouwen	3.465	74	73	217	1.425	1.137	613
	Totaal	7.354	72	181	483	3.306	2.376	1.008
Dagopnamen [‡]	Mannen	1.340	71	29	119	667	418	107
	Vrouwen	1.260	73	29	83	525	408	215
	Totaal	2.600	72	58	202	1.192	826	322
Gemiddeld aantal dagen				0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	2		1	1	1	2	2
	Vrouwen	2		2	1	1	2	2
	Totaal	2		1	1	1	2	2
Percentage						<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	1,0%				0,5%	1,7%	4,3%
	Vrouwen	1,4%				0,6%	1,6%	5,0%
	Totaal	1,2%				0,5%	1,7%	4,8%
1-jaar sterfte	Mannen	6,1%				3,1%	10,5%	22,2%
	Vrouwen	6,2%				2,9%	7,6%	18,4%
	Totaal	6,2%				3,0%	9,0%	19,7%
5-jaar sterfte	Mannen	22,9%				12,3%	40,5%	68,2%
	Vrouwen	21,9%				9,4%	31,1%	58,7%
	Totaal	22,4%				11,0%	35,5%	62,0%

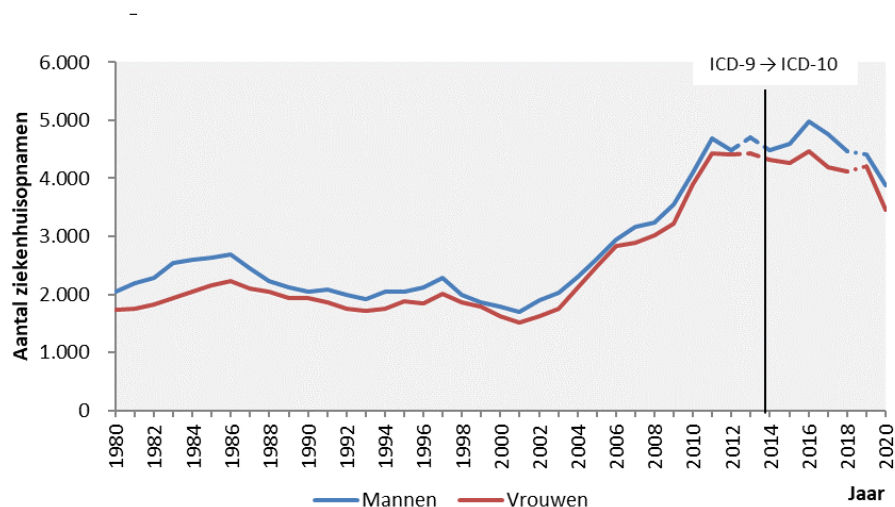
x = niet van toepassing/niet beschikbaar

[†] Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn: ICPC codes K89. Cijfers betreffen het jaar 2018

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes G45, ICD-9 codes 435. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Sterftecijfers ontbreken, omdat een TIA per definitie van voorbijgaande aard is

Figuur 3.46 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege TIA voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers aneurysma van de abdominale aorta (AAA)

Tabel 3.13 Kerncijfers over aneurysma van de abdominale aorta (AAA) naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen	385	79			106 ¹	160	119
	Vrouwen	149	83			29 ¹	51	69
	Totaal	534	80			135 ¹	211	188
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	2800	74			1.523 ¹	1.043	234
	Vrouwen	571	76			255 ¹	236	80
	Totaal	3.371	74			1.778 ¹	1.279	314
Dagopnamen [‡]	Mannen	233	77		88 ¹		197 ²	
	Vrouwen	41	77		12 ¹		29 ²	
	Totaal	274	77		100 ¹		226 ²	
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	6				6 ¹	5	3
	Vrouwen	5				6 ¹	5	3
	Totaal	6				6 ¹	5	3
		Percentage				<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}								
30-dagen sterfte	Mannen	13,9%				8,7%	18,3%	45,7%
	Vrouwen	23,5%				10,4%	27,8%	60,2%
	Totaal	15,3%				8,9%	20,1%	50,2%
1-jaar sterfte	Mannen	20,9%				13,3%	28,7%	58,7%
	Vrouwen	29,8%				15,2%	35,0%	69,4%
	Totaal	22,2%				13,5%	29,8%	62,0%
5-jaar sterfte	Mannen	38,8%				27,4%	52,4%	83,0%
	Vrouwen	48,4%				31,6%	57,3%	83,7%
	Totaal	40,3%				27,9%	53,3%	83,2%

Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44, 45-54 en 55-74 jaar samengevoegd

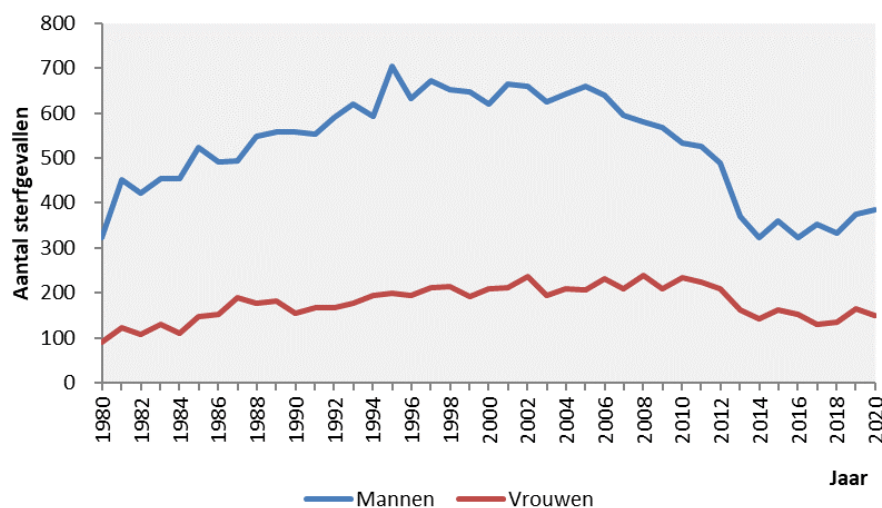
Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 75-84 en ≥85 jaar samengevoegd

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I71.3-71.4, ICD-9 codes 441.3-441.4

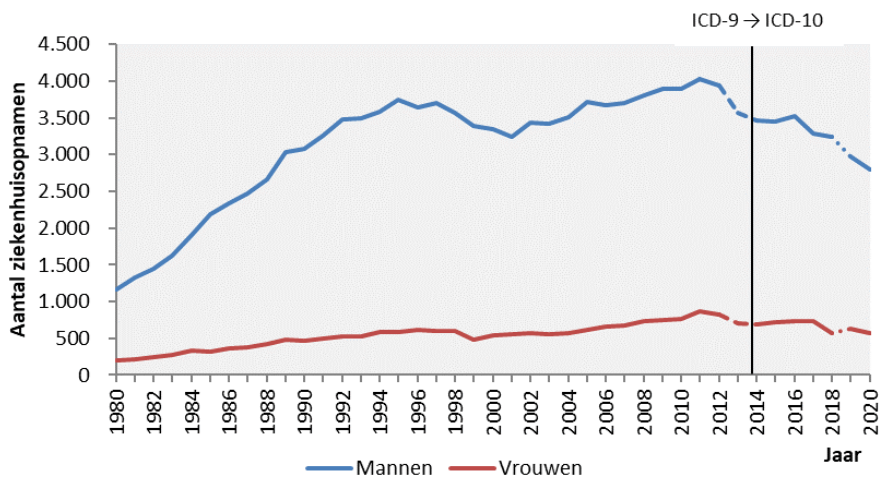
[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I71.3-71.4, ICD-9 codes 441.3-441.4

Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 3.47 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege aneurysma van de abdominale aorta voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.48 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege aneurysma van de abdominale aorta voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers perifeer arterieel vaatlijden

Tabel 3.14 Kerncijfers over perifeer arterieel vaatlijden naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

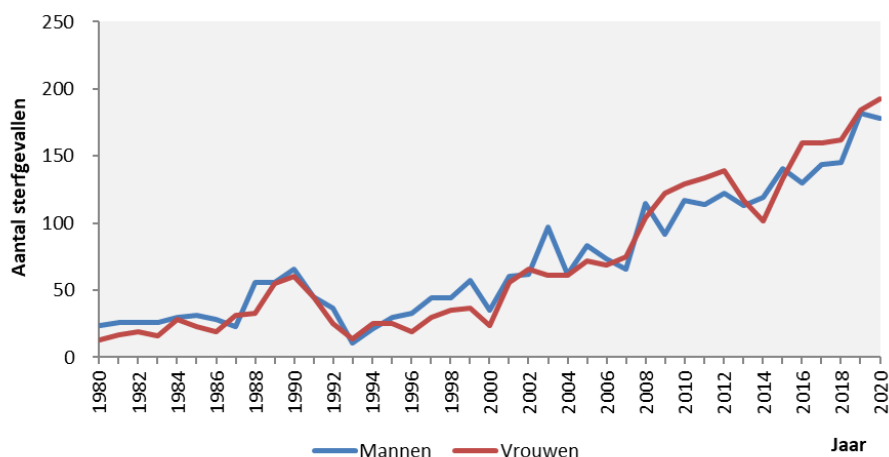
	Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Sterfte [†]	Mannen 178	78		49 ¹		76	53
	Vrouwen 193	83		28 ¹		63	102
	Totaal 371	81		77 ¹		139	155
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen 1.891	71	18	114	1.089	541	129
	Vrouwen 1.110	73	15	51	538	369	137
	Totaal 3.001	72	33	165	1.627	910	266
Dagopnamen [‡]	Mannen 1.147	68	143 ¹		701	271	32
	Vrouwen 760	71	65 ¹		414	212	69
	Totaal 1.907	69	208 ¹		1.115	483	101
	Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal	Mannen 4		4	4	4	5	5
ligdagen in het	Vrouwen 4		2	5	3	5	6
ziekenhuis [‡]	Totaal 4		3	4	4	5	6
	Percentage				<75	75-84	≥85
Prognose na eerste ziekenhuisopname ^{†/‡}							
30-dagen sterfte	Mannen 2,4%				1,3%	3,6%	16,1%
	Vrouwen 3,7%				1,1%	5,4%	15,2%
	Totaal 2,9%				1,2%	4,4%	15,5%
1-jaar sterfte	Mannen 10,5%				5,7%	20,3%	48,4%
	Vrouwen 12,4%				5,5%	17,1%	42,4%
	Totaal 11,3%				5,6%	18,8%	44,6%
5-jaar sterfte	Mannen 29,6%				19,9%	54,7%	83,9%
	Vrouwen 30,3%				17,4%	40,8%	82,4%
	Totaal 29,9%				18,9%	48,4%	82,9%

¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 0-44 en 45-54 samengevoegd voor dagopnamen en 0-44, 45-54 en 55-74 jaar voor sterfte

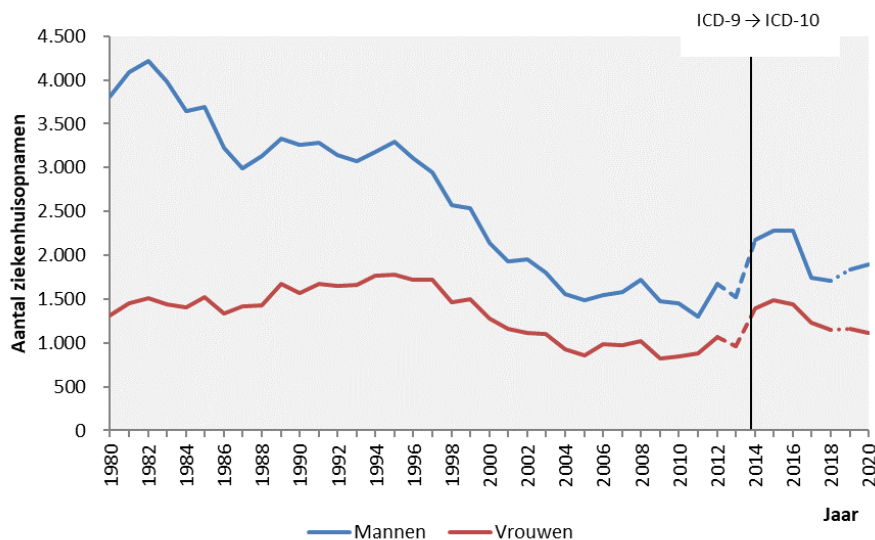
[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes I73.9, ICD-9 codes 443.9

[‡] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes I73.9, ICD-9 codes 443.9. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Figuur 3.49 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege perifeer arterieel vaatlijden voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.50 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege perifeer arterieel vaatlijden voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

Kerncijfers aangeboren hartafwijkingen

Tabel 3.15 Kerncijfers over aangeboren hartafwijkingen naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2020

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Aantal bestaande gevallen in Nederland*	Mannen	36.200	x	23.800	3.900	6.500	1.500	300
	Vrouwen	38.300	x	25.000	4.400	7.200	1.200	500
	Totaal	74.500	x	48.800	8.300	13.700	2.700	800
Aantal nieuwe gevallen in Nederland*	Mannen	1.700	x	900	200	400	100	<100
	Vrouwen	1.700	x	1.000	200	500	<100	<100
	Totaal	3.400	x	1.900	400	900	100	0
Ziekenhuisopnamen [‡]	Mannen	1.193	16	980	93		120 ¹	
	Vrouwen	1.107	19	891	80		136 ¹	
	Totaal	2.300	18	1.871	173		256 ¹	
Dagopnamen [‡]	Mannen 427		38	219	93		115 ¹	
	Vrouwen 441		35	277	70		94 ¹	
	Totaal 868		36	496	163		209 ¹	
		Absolute aantallen	Gem. lft	0-1	>1			
Sterfte [†]	Mannen 49		25	19	30			
	Vrouwen 40		25	22	18			
	Totaal 89		25	41	48			
		Gemiddeld aantal dagen		0-44	45-54	55-74	75-84	≥85
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis [‡]	Mannen	9		10	4		4 ¹	
	Vrouwen	7		7	3		4 ¹	
	Totaal	8		9	4		4 ¹	

x = niet van toepassing/niet beschikbaar

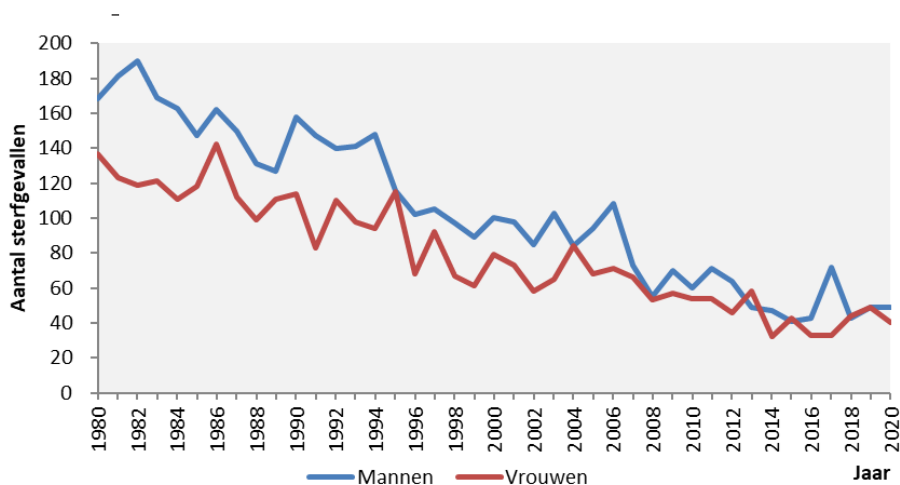
* Op basis van de NIVEL Zorgregistraties Eerste Lijn 2019: ICPC codes K73. N.B. Aangezien aangeboren hartafwijkingen chronisch zijn, zal het aantal 54-plussers met deze aandoening aanzienlijk hoger liggen dan in de registratie vermeld wordt.

‡ Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data: ICD-10 codes Q20-28 en P29.3, ICD-9 codes 745-747. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

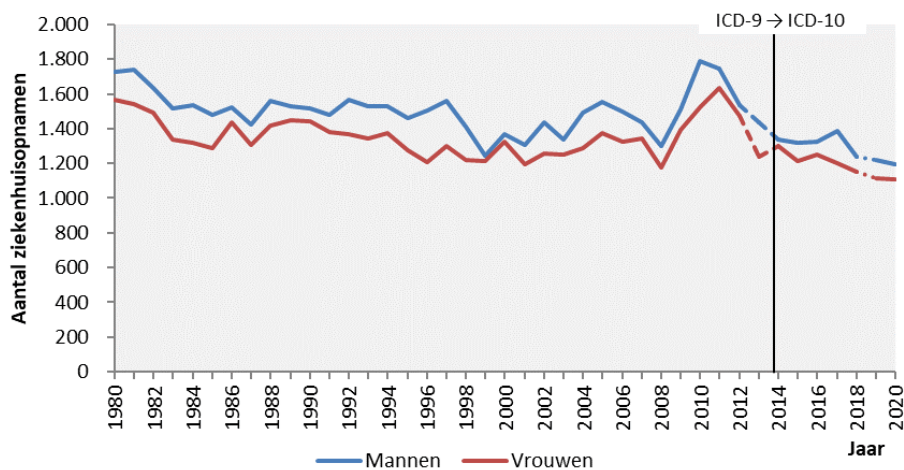
¹ Vanwege privacy redenen zijn de leeftijdscategorieën 55-74, 75-84 en ≥85 jaar samengevoegd

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek: ICD-10 codes Q20-28 en P29.3, ICD-9 codes 745-747

Figuur 3.51 Absoluut aantal sterfgevallen in Nederland vanwege aangeboren hartafwijkingen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Figuur 3.52 Absoluut aantal ziekenhuisopnamen in Nederland vanwege aangeboren hartafwijkingen voor mannen en vrouwen. Periode 1980-2020

Vanwege verandering in de definitie van een klinische opname, een periode van onvolledig aangeleverde cijfers en omzetting van ICD-9 naar ICD-10 worden cijfers tussen 2012 en 2014 en in 2019 gestippeld weergegeven en zijn minder goed te vergelijken met de periode hiervoor.

